

העולם הזה

מה חלקו של בכור שימורית בפרשת חסיפת אלי תבור ?

המשמרה מתעכלת

בחסות

השור

המשמרה מחכה על החוטפים

השור מחכה על המשמרה

העולם הזה

העורך הראשי:

אורי אבנרי

ראש המערכת:

שלום כהן

עורך משנה:

רוב איתן

עורך כיתוב:

סילבי קשת

עורך תבנית:

אהרון צור

צלם המערכת:

אריה קרו

כתב בכיר:

אליה תבור

חברי המערכת:

מנשה ברדיין, שייץ נלור, לילי גליץ, דוד תורוביץ, רות גרד, אברהם חרסון, אסתר טאובר, אלכס מסים, אביבה טטו, עמוס מינו, שלמה קרו.

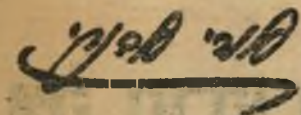
העתון הנקרא ביותר במדינה

רחוב גליקסון 8, תל אביב, 1970, 26785, ת. ד. 136, טל. למברקים: "עולמפרט", המוציא לאור: העולם הזה בע"מ. דפוס משה שחם בע"מ, ת.א. 50, 62239. החפצת: דוד טופל, ובניה, תל אביב. המערכת אינה אחראית לתוכן המודעות.

לייזר

אם צמרת המשטרה מחפה על פשעים ומוסיפה חטא על פשע; אם אגודת העתונאים ממלאה את פיה מים ועוברת לסדרה היום על פרשה כה מזעזעת; אם עיתונים הגונים ורציניים יכולים לשמור על ניטראליות קפדנית בין חוטפים ונחטפים, בין מתעלל וקורבן; אם שר יכול לברוח מפני שאלתא ונשיאות הכנסת יכילה לדחות בנימוקים פורמליים את הדחיפות של הצעות לסדרה היום ולחלל שהות למנגנון להרעיל בינתיים את האחרים הציבורית במטחי שקרים המופצים בשם השלטון — על מה יבסס הקרבן לאורך ימים את בטחונו האישי, אם לא על דעת הקהל העולמית והיהודית, הערה כאד לכל פגיעה בחופש העיתונות?

אני חרד מפני המחשבה הזאת. היא צריכה לעורר מחשבה בלב כל אדם הדואג לשמה הטוב של המדינה, שאנו חלמנו עליה פעם כעל פסגת כל מאחינו, כלילת ההדר והיופי.

מכתבים

הייתי קרוב אליו — הוא לא עשה זאת. הוא העיר: "הרנתי כל מי שנפל ליד" — התייחסות שוא. אמנם הוא הטיף להריות פצועים, אך תורה. לאל הו אנשים קצת יותר אחרים, שהשתילו אותו ומעלו זאת ממנו.

ה... התקפת "אמון"? מלה יפה, אולם ישר שלא היה כמותו. אמנם אקשטין היה מסור כך בתוכו, אך הוא לא הניע לשום התקפת אמו. "הריות לתור אוהל מלא חילונים" היו, עד כמה שאני זוכר, עניין של התערבות לכי יש דם לירות דרך יריעות האוהל החוצה. לאקשטין היה דם... אקשטין לא השתולל יום ילום, ולא השתולל אפילו דקה אחת במידת כל התקפה שהיווה יחד.

הוא ידע יפה לחשוב על מה שהוא עושה, ידע לראות לעצמו, הסתדר המיד על הצד הטוב ביותר לעצמו, ובסדר הכל היה חילי די גרוע.

חיל, צה"ל

ש.א.

אינפורמציה כה מפורטת ומלאה על השא. לא הייתי מקבל משום עתון אחר, כשם ש קיבלתי מעתונכם. הרו"ח המלא על פעולות השא. (העולם הזה 1049) עורר בי, ובי אחרים ודאי, את השאלה: עד היכן הגענו? לדעתי ידועת זה הוא הרוח תושבים ל- הצהיר הצהרות לא נכונות על סימיהם. הוא מתגר אותם על ברכי השקר ומפתח בהם כושר הלשנה. אם שירות זה לא היה כיום והסם היה מוסל לפי היכולת, לא הייתה השתמטות ממס.

הלל מנשה, חולון

לא נהנתם בחכמה יתירה כשקשרתם את הכח המעניינת על השא. עם הכחפה על ההתאבדות. אני חושש שחלק גדול מה קוראים יסיק מסקנות לא נכונות ויצרף סיבה שביעית להתאבדות.

יצחק בגיה, ירושלים

נילוויים המרעישים בקשר לשא. זיעזועי שיטות פעולתם של המשתתפים לאותו מוסד הן למטה מכל בקורות. נכנסה לי רוח של חשד כלפי כל אחד. אחד מחשבותי הופנה כלפי שא"לן. גילי שהוגש לנו בבית הספר המקצועי התיכוני שליר הטכניון, בו אני לומד. בראשית השנה נהוג להשתתפו ל- מלא שא"לן על מצב המשתנה וכו', וזה, כשעברו כבר חודשים מתחילת הלימודים, נתנו לנו למלא שא"לן נוסף ובו סעיפים חדשים כמו: פרט פירוש מסקנים את התי עסקות האב והאם, לרשוי, ערכו, טיבו ומצב הריה. דבר זה נראה מוזר בעיני, ואני מכיר אותו לידיעתכם.

תלמיד השביעית, חיפה

מה פירוש הרעש שהקטמם סביב השא? לפי דעתי ראוי יותר להילחם בהשתמטות מסת הכנסה. הנה התחלתם במלחמה בשחי תות, הקימתם בהתאחדות הכורגל. מובן מאילו שלכנו אלה התכוון גם השא. זאת וגם אלה נמנים על השתמטות מתחילת מס ההכנסה. מוסס מתחילתו לפסס את שמות השלימים המסים כפי שהם מופיעים ב ספר הנישומים.

פישל בן-חיים, קרית מוצקין

לאור הפירסום הרב שנתתם לאישיותו של ראש המועצה שלנו, הח' יעקב כהן, אני מסתם על כך כיצד הצלחתם לדרוש כל כך הרבה דברים הסרישור לתוך שני המאמרים תימיכו לעשות אם הכוונה את מעילות האיני פורמציה ילכם לאפיקים פרודוקטיביים יותר.

ועד עובדי המועצה המקומית, קרית אוננו

כל אותם תושבי קרית אוננו הכותבים מכי תבינה על מר יעקב כהן, מתבקשים להבא, כדי לא לשעמם את עורך המדור, לא לכתוב בסגנון אחד, על אותו נייר, ול- החליף לפחות את מכוונת הכתיבה.

תודת המערכת

לכל האנשים שחתנדרו לקחת חלק בחיפוש הנרחבים אחרי אלי תבור, שהקדישו ימים ולילות למאמץ המפרך; לכל אישיהציבור והעתונאים שהרימו את קולם נגד החושי פים והעוצרים, ואשר עמדתם האמיצה עזרה לשחרר את תבור מידי חוטפיו, ואחר כך מידי עוצריו; לכל הקוראים, שכימי המתיחות והמאבק עזדו את המעי רכת בצורות שונות, — תודת מערכת, "העולם הזה".

כבוד העור

מופקר להתעללות נוספת של המשטרה? האם יסכימו הכנסת, הממשלה, שאתה מי מונה מטעמה על המשטרה, שאדם שאפילו לא הואשם, יושמן רשמית עלייך דוברי המשטרה, מבלי שיוכל להגן על עצמו? האמנם ייהפך הדבר לשיטת קבע שקציני המשטרה ודובריה יהפכו למוציא דבריו רשמיים נגד אזרחים, אשר הם עצמם אינם מעזים להעמיד אותם לדיון?

● כאזרח שהיה קרבן כפול של פשע מתועב מזה והתעללות פרי זית ומוסרית מאידך, אני דורש ותובע ממך ומממשלת ישראל: העמידו מיד אותי ואת חברי לי עבודה לדיון על העברות שדוברי המשטרה ייהפכו לי ולהם — או העמידו לדיון משמעותי את קציני המשטרה שהשמיצונו, על שימוש לרעה במשרתם הציבורית! לתשובת כב' אכתה.

בכבוד רב, אלי תבור.

★ ★ ★

עיד כה לא קיבל אלי תבור תשובה על מכתב זה. גם שאלתא שהוגשה לכב' שר המשטרה בכנסת נשארה ללא מענה — השר ביצע נסיגה טאקטית מוצלחת, וגעלם מן האופק בצורה כה מושלמת עד שגם סדרני הכנסת לא היו מסוגלים למצוא, לעריכת זאת קרוב לדאי כי כב' השר יענה בשם הממשלה על שורה של הצעות לסדר היום שהוגשו עלייך הסיעות השונות בענין חטיפת תבור.

מי האיש שיקבל על עצמו להביא לכנסת את דבר משטרת ישראל בענין זה?

לפי כל הדיועות, כב' השר חף מכל פשע. לפי כל הדיועות, אין הוא אחראי לתוכן ההודעה שתרמך. כי זוהי האמת הערומה: לי כב' השר אין חמוש הקלוש ביר תר על מה שנעשה במשטרת ישראל.

ידידי הרבים של השר מסתמכים על עובדה זו לטובתו. לידם אין לבוא בשום טענות אל השר שאין לו זריסת רגל בי משטרה. הוא אדם חביב, קשיש וחולה. אם שמים בפיו דברים שאינם לרוח השומעים, ואולי גם לא לרוח השר עצמו, במה הוא אשם?

★ ★ ★

מצב זה נוצר, למעשה, עוד עם ראשית ימי המדינה. הוא תולדה ישירה של המצב החוקי הקיים. בימי המנדט, לא היה קיים איש המקביל לשר המשטרה. לפי פקודת המשטרה של ה'מנדט, המפקח הכללי של המשטרה היה כל יכול. הוא היה כפוף במישור לנציב ה'עליון, שלא התערב בענייניו אלא במקרים ספורים, כגון מינוי קצינים עליונים ופיקוד ריגול. המפקח הכללי הבריטי היה, למעשה, שר המשטרה.

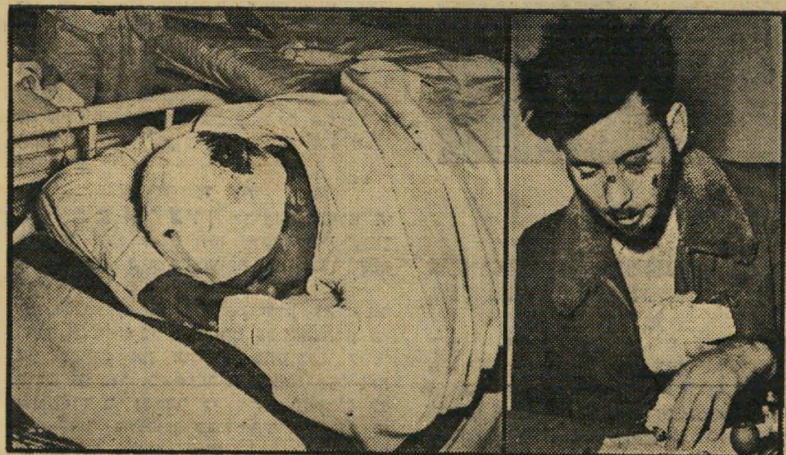
מצב זה התאים בהחלט למשטר פאשיסטי או קולוניאלי. כשקמה המדינה, נשארה הפקודה בתוקף, כמו כל החוקים הפאשיסטיים והקולוניאליים של המנדט, שרבים מהם עוד הוחמרו בינתיים. אמנם נתמנה שר-משטרה (מוסר שאינו קיים בשום ארץ דמוקרטית כי עולם, ונדיר אפילו במשטרים פאשיסטיים וקומוניסטיים). אולם לי שר לא ניתנה שום סמכות.

בראשית ימיו ניסה שיטתית ללחום למען סמכות כלשהי. אולם חיש מהר התיאסר. הוא הבין כי החוג השליש במדינה, המרוכז סביב לחצורו של דויד בן-גוריון, לא יסבור לעולם מכשיר כזה לידי איש מן החוג. הוא השלים עם מצבו.

מבחינה זו דומה שר המשטרה לשר המשפטים. גם לשר מכובד זה אין שום סמכות ממשית. בימי המנדט היה היועץ ה'משפטי הבריטי מלך בעולמו, ממש כמו ה'מפקח הכללי הבריטי. כשקמה המדינה אמנם

דצמבר 1952 עורך-התבנית קריאל (דושי) גרדוש מקבל עזרה ראשונה אחרי שנפצע מרסיסי פצצה שהוטלה למערכת בשעות ה'לילה. חדר-עבודתו של דוש ניזוק מעוצמת ההתפוצצות, שמבציעה לא נתגלו עד היום.

דצמבר 1953 בשעת נסיון בלתי-מוצלח לחטוף את אורי אבנרי לפני המע'רכת בחצות לילה, נגרם לשלום כהן (שמאל) זעזוע מוח קשה. בעוד אבנרי נחבל בכל גופו. החטיפה סוכלה במקרה עלייך ירמי בורדנב המנוח וחבריו.

מאי 1955 מכונת-תופת הבק' עזה את קיר דפוס ישראל בשעת הדפסת העתון, פצעה פועל. **דצמבר 1957** אלי תבור נחטף בידי מנגנון-החושן, שוחרר ונעצר בידי המשטרה.

אלי תבור, חבר מערכת העולם הזה שנפל קרבן לפעולות השב. והמשטרה, כתב לפני שבוע ימים את המכתב הבא לכב' שר המשטרה, מר בכור שיטרי. כדאי לי הביאו במלואו, כי הוא מדבר בעד עצמו: לכבוד שר המשטרה, הקריה, תל-אביב. אדוני השר,

אני פונה אליך כאל השר הממונה מטעם הכנסת על המשטרה, בתביעה להעמידני מיד לדיון באשמת מסירת הודעה כוזבת לי משטרה, או לגרום לכך שקציני הבכירים של המשטרה, יועמדו לדיון על השמצותיהם הכוזבות כלפי, כלפי משפחתי וכלפי חברי לעבודה.

במוצאי שבת, 30.11.57 בסביבות שעה 18.00, נחטפתי באלימות עלייך אלמונים, אשר כל העובדות מצביעות על כך כי פעלו בשורות גוף חשאי הקרוב לשלטונות. לאחר שהחזקתי בתנאים קשים ביותר, נחקרתי ארוכות והייתי נתון לפיתויים מזה ולאומים מאידך. שוחררתי לבסוף, ובשארית כוחותי חזרתי לביתי ביום א', 1.12.57, בשעה 19.00. מאותה שעה, ועד לרגע זה, פתחה המשטרה במרותו של עמוס בן-גוריון, בשרשרת של התעללויות בי ובבני משפחתי.

● למרות שאני הייתי קרבן של מעשה פשע חמור, והייתי נתון בהלם ובחוסר, לק' חה אימי המשטרה מביתי, בניגוד לדרישת הרופא.

● לאחר הרעבה של 24 שעות, לא הוג' שה לי ארוחה במשך 15 שעות נוספות.

● בכיתיה-המעצר הוטלתי לצי' נוק, ולא ניתן לי אף לצאת לעשות את צרכי.

● החזיקו אותי בחקירת-לילה ממושכת, ולא עלייך חוקרי הענף הפלילי, אלא עלייך אנשי המחלקה לתפקידים מיוחדים, ה' מהמים קציני קשר בין השב. למשטרה.

● לא ניתנה לי במשך 48 שעות כל אפשרות להתיר עצות חפשיית עם פרקליט.

● ניסו לדבר על לבי להמיר את הפרק' ליט שבחתי בו, עורך-הדיון שמואל תמיר, בפרקליט אחר.

● בעוד אשר לפרקליטי לא נתנו אפילו לראות אותי, מסרו קציני-המשטרה לעתונים קטעים מהודעתי למשטרה, בצורה מגמתית ומטעה.

● הוחזקתי במעצר 48 שעות מבלי שהאשמותי בהאשמה כלי' שהיא, ושוחררתי אף ללא מתן ערבות עצמית — אולם לעתונים נמסרו טעיפי האשמה אשר מעולם לא הוואשמותי בהם.

● המשטרה — בתיאום עם השב. — מסרה לעתונים גירסות משמיצות, אשר לפי' הן בימתי לכאורה את חטיפתי בעזרת חברי לעבודה במערכת העולם הזה, ובידיעת בני' משפחתי. אך למרות כל אלה לא ניסתה המשטרה אפילו לחקור את חברי לעבודה. כן לא חקרה מוסדות ואנשים שונים אשר היו נושא לגילויים שפרסמתי בהעולם הזה בשכונות האחרונים.

● כאשר שוחררתי, נהגה ה' משטרה כאלו היתה מחרתת, והי' עליימה את דבר שחרורי ומועד שחרורי ממשפחתי ואפילו מפרק' לימי.

אין בדעתי להתחכם עם הגרסות האזיליות של קציני-המשטרה הבכירים שהשמיצו אותי, אשר עלייך הצלחתי בעזרת ידיי ובידיעת אשתי, אבי, אמי והורי אשתי, לגרום חוס לעצמי ולהביא את עצמי למצב של הלם שנקבע עלייך רופא. הקצינים הללו — בעלי רמה מוסרית קלוקלת הידועה בצבור — הוכיחו בעניינים שונים שאינם נרתעים מי לבצע מעשים נפסדים ביותר להשגת מטרי' תיהם. עתה הם מסתתרים מאחרי חוק שאינו מתיר לי להעמידם לדיון על הוצאת דיבה, ומפצים כלפי שמועות כוזבות, בעוד אשר לא העזו אפילו להביאני בפני שופט-שלום להארכת מעצרי, או אף להאשימני.

את כל השמצותיהם הם מבצעים בשם משטרת ישראל. אדוני השר! כלום יתכן מצב כזה, בו יהיה אורת, קרבן של מעשה אלימות,

במדינה

העם

שקט-לא להפריע!

המות המדיני של ישראל מצויד במכשיר מחוסם. מכשיר זה מסגן את כל הידיעות החודרות אליו. כל ידיעה המתאימה לי משפטי-הקדומים המוסכמים, מגיעה לתער דתה. כל ידיעה הסותרת מ.ש.ג. מעובשים אלה, פשט אינה נרשמת. כך ש.מ.ר. המות על שלחנה, אינו מתרגש לעולם. לולא מכשיר נוח זה, היתה הצמרת המ-

המראגדיה והשר שורת המחפס

דינית של ישראל צריכה להודיעו השנה כמה וכמה פעמים. כי בזו אחר זו הגיעו ידיעות מעד לגבול, שהיו מהפכניות ממש, פתחו אפיקים חדשים לגמרי ליוזמה מדינית ישראלית. השרשרת עד כה:

● ראיון מיוחד שנתן גמאל עבד אל נאצר לעורך-עתון אמריקאי, בו הודה כי קיומה של ישראל כעובדה קיימת שאין לערער עליה, קבע. כי שלום ישראלי-מצרי יהיה אפשרי אם ישראל תקבל עליה את פתרון בעית הפליטים. הציע עבד אל-נאצר: אם מוכנה ישראל לקבל את רצ.ע.ת.עזה יחד עם הפליטים הנמצאים בה, לא תתנגד מצרים.

● פניה דחופה של חזית-השיתרור הי-אלגירית אל גורמים ישראליים בשווייץ. מטת לוחמי חרות אלגיריה ביקש תמיכה ישראלית למלחמתו ביוזמה הבינלאומית.

● הודעה של נשיא טוגייה חביב בור-גיבה, כי אין הוא לוחם בישראל, וכי אין לטוגייה ענין בשום יהודים מלבד יהודיה שלה, שהם אזרחים רצויים ושוויוניות.

● הידידים היקרים. אילו היתה ליש-ראל צמרת מדינית אמיתית, העורכת תוכי-ניות לנחה ארוך, היתה כל אחת מהידיעות האלה גורמת לפעילות קדחתנית לשבירת המצור החונק את המדינה. אולם המנהיג הפוליטי של ישראל לא הגתה רעיון חדש מאז 1905.

לפי מסורת הדורות שעברו, ביקשה עתה צמרת זו לקשור את ישראל לעגלה החורקת של אירופה, עלידי הכנסת ישראל לנאט"ו במעד לדלת האחורית. מכיון שגם עבד אל נאצר, גם לוחמי אלגיריה וגם בורגיבה מתנגדים לנאט"ו, היו רמזיהם בלתי-רצויים בהחלט.

ואילו שותפי נאט"ו — סעוד, חוסין רי-גורי אל-סעיד — הכריזו השבוע והערב כי מטרם הקדושה. ביותר היא להשמיד את ישראל מתחת לשמי אלה, בעזרת הנשק החדיש של נאט"ו והאמריקאים.

הפעות האחרון. השבוע התפרסמה בישראל ידיעה, ששמה בצל גם את קוד-מותיה המהפכניות ביותר. מזכיר המפלגה החשבה ביותר במרחב, המייצגת את מיטב הכוחות הלאומניים לא רק בסוריה, אלא במצרים ובירדן, הציע בסיס לשלום עם ישראל, כחלק מרעיון מרחיק-ראות של

רבת הטרויסטית הממושכת נגד "העולם הזה".

בכל זאת יותר כבוד השר למלא תפקיד כה מפוקפק וחסרי-כבוד במערכה זו. בכל זאת הוא נותן את שמו ותחיתו לחיפוי על הצמרת המושחתת ורקובה של משטרת-ישראל, ובקפיון על מעשי כוח-תהחושך. הוא הפך את עצמו ביוזעין לי-דובר שני של מפתח המשמרה, הי-חוזר בניב ספרדי חביב על השק-רים המופצים בניב סולני כפי הי-דובר הרשמי, רמ"ח יעקוב נאש, אשר כמה עתונאים נחלקים עדיין

שאף התחילה החקירה, כי פצצות אלה הוגי-חו עלידי העולם הזה עצמו. מצוייר באי-פורמציה מוטמכת זו הקך כבוד השר לשיבת הממשלה והודיע את אשל הודיע, אך דבריו נמחקו מן הפרוטוקול של הי-ישיבה (הסודית) כאשר הקימו שרי הציונים הכלליים שערוריה. כבוד השר נסג מן הדברים שהושמו בפיו.

באותו שבוע התקיים דיון נרחב על נושא זה בכנסת. כבוד השר יצג את הממשלה בי-דיון זה. הפעם לא העז לחזור על ההשמצה המתועבת שהושמה בפיו, ושתוצאתה היתה חיפוי מוחלט על מניחיה-הפצצות. הוא אמר לחבריה-הבית כי החקירה נמשכת במקום המרץ, וכי תוצאותיה יבואו לכנסת.

מאז עברו שנתיים וחצי. לחקר רח שהתנחלה, כביכול, לא היו שום תוצאות. שום דו"ח לא הובא לכנסת. איש לא הועמד לדין. איש לא הואשם בשום דבר.

הפרט החשוב ביותר של אותה חקירה היה דו"ח המעבדה של המשטרה על סיבת אי-התפוצצות של מכונת-התוצרת במערכת. מכונת-התפוצצות של מניחיה-הפצצה, שנעזרה על-ידי עתונאי מסויים שעשה את מאכתה, בגלל סיבות שלא הובהרו עד היום, טענה כי הפצצה נועדה מראש לעשיית רושם בל-בה. אולם מימצא המשטרה הוכיח שהיה זה שקר: הסיבה לאי-התפוצצות היתה מקרית, ולא ניתנה להכנה מראש.

מימצא זה, שהיה בו טיהור מוחלט של המערכת מכל החשי-דות המזכוכיות, הושחק והועלם מעיני הכנסת והציבור.

פעולת המשטרה הצטמצמה בשטח אחד. לעורכי העולם הזה ניתנו שומרי-ראש, מי שנודות הבולשת התלאביבית, שנצמדו אלי-הם במשך 24 שעות ביממה. שומרי-ראש אלה פעלו בשליחות הש.ב. ערכו דו"ח יומי על תנועות העורכים, בגישותיהם ומע-שיהם. דו"חים אלה הועברו למאיר גוביק, המקשר בין המשטרה לבין הש.ב. בילוש זה השלים, למעשה, את עבודתם של מניחי-הפצצות, שהיו מעוניינים להתחקי את מסע-הגילויים.

★ ★ ★

וזם אין צורך להיעזר בנסיגונו הי-רב של העולם הזה וז.א. כדי לעמוד על תוצאות שיתוף-הפעולה בין כבוד השר לבין צמרת משטרת ישראל.

במשפט עמוס בן-גוריון היה זה כבוד השר כבוד שיטירית שהתם על ההצהרה ש-אין לסתות את התיקים החשובים, למפן טובת הציבור. כשפתחו השופטים בכל זאת את התיקים, נסתבר כי ברוב המקרים לא היה שחר להצהרת כבוד השר. אפילו הי-שופט זאב לסטנר, שלא הראה תיבה יתרה לנתבעים באותו משפט, נתן או סטירת-לחי מצלצלת לכבוד השר.

כשצלטנר וחבריו הוציאו את פסקדינם, בו האשימו את המפקח הכללי בקשר, לא השתמש כבוד השר במכנותו לפטר את המפקח הכללי. כן לא עשה מאומה ביחס לתריסר הערות אחרות של השופי-טים בפסקדיהם, בנוגע לסדרר המשמרה, שתבעו את התערבות. לעומת זאת השתמש כבוד השר במכנותו כדי לפטר את הקצין זאב שטיינברג. קורבן הקוגניה המת-על של ראשי המשטרה, גם כאשר זוכה שטיינברג מכל אשמה בבית-המשפט, וכאשר ההשמצות הנלוות נגדו הופרכו לעיני כל, לא ביטל השר את ההתפטרות. להפך, היה זה הוא, השופט לשעבר, שקרא לכנסת את מכתבו המחפיר של חיים כהן, בו השמיץ היועץ את הי-יורשת של שיטירית, שופטת-השלום הראשית בתלאביב.

אפשר להוסיף לרשימה זו. אפשר להזכיר, למשל, את הפצצה שהונחה בביתו של חבר-הכנסת ישראל רוקח, ואשר לפי כל הסימנים הונחה אף היא בידי שליחי השלטון. איש לא הואשם, איש לא הועמד לדין.

בכל המקרים האלה אין לתת לכבוד השר ליהנות מן הספק. הוא היה קציר-משמרה גבוה בימי הי-מנדט. הוא היה מנהל בית-ספר לשומרים. הוא היה שופט-שלום ראשי עד לקום המדינה. הוא מעי-רב בחיי הארץ, בה נולד לפני 62 שנה. הוא יודע מה היתה הסיוון, ומה הסתתר מאחורי פרשת רצח ארלוזורוב. יש להניח שהוא יודע היטב מה מסתתר מאחורי המע-

הושיכו שר נכבד על גבו, אולם היועץ יכול לצפצף על השר, וגם עושה זאת בקול גדול.

★ ★ ★

כבוד השר רוכב על המשטרה, כשם שילד רוכב על גמר. הוא צריך להיזהר מאד שלא ליטול.

הוא השר היחיד שמשרדו לא נמצא די חשוב אפילו כדי להעבירו לירושלים. לשי-כחו האומללה נשארה בקרית תל-אביב. אפי-לו בשנתון הממשלתי אין משרדו מרכב אלא משלושה אנשים. אחד מהם, מקס רובינשטיין, ע.מ.מ. במשטרה ושומרי-ראש לשעבר של דויד בן-גוריון. מקפיד על-כך ששום אדם לא ידבר עם השר מ-לי למסור לו קודם כל את תוכן הענין.

מדוע השאירו את כבוד השר בתפקיד זה? מפני שזה סידור נוח מאד.

במשטרה שולט עמוס בן-גוריון, העושה ככל העולה על רוחו במכשיר מ-מכתי מר-בוי זה. תוך תיאום יפה עם הש.ב.

מעל לעמוס מרחפת דמותו הטראגית של יחזקאל מר, החקר כל השפעה שהיא אף מחפה על מעשיו של עמוס. ומעל לסהר האומלל מרחפת דמותו הי-א מלכה של שיטירית, שהשפעתו אפסית עוד יותר, ושהוא מחפה על מעשיו של סהר, שהם מעשי עמוס.

כשמישהו טונה במכתב לשיטירית, מכין משרדו של השר העתק, ושולח אותו לסהר בבקשה לאינספורמציה. סהר שואל את עמוס. אם טוב עליו לבו של עמוס, מקבל שיטירית תשובה. אותה הוא מעביר לפונה אליו. כשמישהו מעלה בכנסת ענין הנוגע לי-משטרה, חוזרת אותה פרודצורה. כבוד השר מקבל בכתב את דבריו של יחזקאל סהר, ממוריע אותם לחברי הבית, בצורת הודעה מוסמכת של שרי-המשטרה, חבר ממשלת ישראל.

זהו סידור אידיאלי — לכל הי-נוגעים בדבר. חיוו של כבוד השר קדים, והוא חופשי לעסוק בענייניו. המפקח הכללי יכול להשתולל כי-אזות נפשי, מכדי להיות אחראי בפני איש, ומכדי להיות כפוף לי-כנסת. ובפני הכנסת מופיע אדם שכל אחד יודע שאין ידו במעל, שאין לו שום השפעה, ושעל כן אין זה אלא ביבודיומן ורועילב לרדת לחיוו.

★ ★ ★

אין פועל ידור זה בפועל על כן יודעים אנו, אנשי העולם הזה, לספר סיפור ארוך — ומאלף מאד.

עד כה בוצעו חמשה מעשי-סרור נגד מערכת זו. אף לא במקרה אחד מצאה הי-משטרה את האשמים. אף לא במקרה אחד הועמד מישהו לדין.

בדצמבר 1952 התפוצצה פצצה במערכת. רסיסה פצצה את עורך-התכנית של החתון, הקאריקטוריסט דוש, בשעת עבודתו. איש לא הועמד לדין על המעשה עד היום.

כעבור שנה, בדצמבר 1953, ימים מעטים אחרי פעולת קיבאי אשר העולם הזה מתח עליה ביקורת חריפה, נעשה ניסיון לחטוף את העורך הראשי, כצאתו בתצות מן הי-מערכת בקרב-מגן, בו השתמשו התוקפים כאלות, נגדם זעזעו-מוח קשה לראשי-המערכת, ואילו העורך הרשמי, אשר התוקפים לא הצליחו להוציאו מ-בוגיותו, נחבל בכל חלקי גופו, וצאצקות שתי ידי נשברו.

בעדותי לפני ועדת-משנה של הכנסת הי-עתי (דומני שבועות) כי התוקפים היו חברי יחידה של כוחות-הבטחון של המדינה, אותה זיהיתי כפירוש בשמה.

עד היום לא הועמד איש לדין. כשיא המערכה נגד משטרו של אבא ת-שי בחיפה, בחודש מאי 1953, ניסו אנשי-האג-רוף של חוש להשליט במצעי-סרור חרם על העולם הזה בחיפה. כל עתונאי חיפה היו צרים להשתוללות זו, שהוכשלה על-ידי דעת הקהל הגאורה.

איש לא הועמד לדין. כעבור ימים מעטים, הונחה פצצה בדלת המערכת. לפי עדותם של מומחי המשמרה, היתה פצצה זו מסוגלת למוטט אגף שלם של הבית, על עשרות דימוי. רק במקרה לא התפוצצה.

שבוע לאחר מכן התפוצצה פצצה מאותו סוג בדפוס ישראל, בו הודפס אותה שעה העולם הזה. הפצצה נקבה חור גדול בקיר, סמוך למכונת-ההדפסה. פועל אחד נפצע. המפקח הכללי של משטרת ישראל, שמו-מיע במקום, אמר בסוד לעתונאים, עוד לפני

תקוותיה של ישראל לקבלת עזרה מדינית מנאט"ו
יתברר. הפסילות הסוקסדת שישראל נלחמה לקראת חתימתה של הארנון המערבי, המתכנסת בשבוע הבא בפאריס, הוכיחה כי כל דיון בחתימת הארנון המערבי עלול רק לגבש הצעה, שתתבטל קיצוצים בגבולות ישראל והחזרת חלק גדול מהפליטים הערביים. לאור מסקנה זו תמשיך ישראל את דרכה הנועידה, ותפסיל את השפעתה דחקה למניעת דיון בבעיות המרחב.

נציג ישראלי רשמי יפגש בימים הקרובים עם נציגות הצירשמית של אחת ממדינות ערב. ד"ר גיורא יוספטל, מזכיר מפא"י, שיצא לאירופה, עשוי להיפגש שם עם אישים ערביים לדיון גישות בשאלת השכנת שלום במרחב. אין לצפנם לתוצאות ממשיות מפגישה זו.

ישראל תחדש את דרישתה בדבר הפעלת סעיף 8 של הסכם שכיתת הנשק הישראלי-ירדני. לפי סעיף זה חייבים הירדנים לאפשר גישה חופשית לאזרחים ישראלים לכותל המערבי, וכן לפתוח את כביש לטרון לתנועה ישראלית. הנרישה תועלה, למרות שברור לעתידות ישראל כי אין כל סיכוי להגשמתה. המסרה תכסיסית בלבד, יצירת עמדה פסיכולוגית נוחה לגבי דעת הקהל בעולם.

מסתמן שינוי אפשרי של יחסי מצרים-ארצות-הברית. הפעם יהיה זה תוצאה של מאבק פנימי בתוך הצמרת המצרית, כשהקבוצה הפורי מערבית תצליח לרכוש את תמיכתו של גמאל עבד אלנאצר, בניגוד לעמדתו הפרוסובייטית של שר המלחמה עבד אלחכים עאמר. האמריקאים עצמם תולים תקוות באפשרות זו.

שיחרור צוות הספינה "דורון" אינו עתה אלא שאלה של ימים אחרים. זוהי אחת התוצאות של ביקורו של מזכיר האו"ם דאג האמרשילד במדבר.

הנציג האישי, שמוכיר האו"ם החליט לשלוח למרחב, אחרי ביקורו, עשוי להיות עוזרו, ד"ר ראלף באנקל. כנראה שגם ישראל וגם הירדנים יסכימו למינוי זה. גם האמרשילד עצמו יבקר שינית באזור, בעוד כמה שבועות, ובידו תוכניות חדשות להפגת הסתייכות.

עובדים רציניים יהולו בתשלום הפיצויים האישיים מגרמניה. עקב גילוי רשת הזיופים המסופפת בשטח, עוברת עתה כל בקשת פיצויים בדיקה יסודית במשרדי הממשלה בבון.

פרשת קבורתו של הילד אהרן שטיינברג תושק. נציגים ישראלים בבירות שונות בעולם ההירו כי הוויכוח מסביב לפרשת זו יצר רושם עמום בעולם הערבי, הרואה בי ישראל מדינה תיאוקרטית קנאית, שאינה סובלת דתות אחרות. ניסוק זה יסא משקל רב להסרת הבעיה מסדר-היום הציבורי.

אגודת ישראל תנסה לחדש את הד מגע עם הקהילות היהודיות בארצות ערב וברית-המועצות. האגודה הדתית הקיי צונית תנסה את פנייתה לשלטונות ארצות אלה, בכך שהיא אינה מוסר ציוני כי אם יהודי, ואינה מנסה לעורר זיקה לעליה בין קהילות אלה.

המהגרם שמחה בלאם יתפטר מראשות המחלקה לאקדמאים שליו הועד הפועל של ההסתדרות. בלאם, שמונה לתפקיד זה לפני שנה, לאחר מרד האקדמאים, מתוך תקווה שיצליח לבלוס את תנועת ההתנקות של האקדמאים מההסתדרות, תובע כי ההסתדרות תלך לקראת הד אקדמאים בתביעות השכר שלהם. ראש המחלקה המקצועית של ההסתדרות, אהרן בקר, רואה בעמדתו זו של בלאם התמכרות מוחלטת לאקדמאים.

אחדות העבודה לא תתפסק במערכה האנטריתית שלה, תפתח בקרוב גם מערכה נגד חשחיתות. לקראת הבחירות, תנסה מפלגה זו לרכב על טוס הטוחר, תעלה על בזנתה, בין השאר, את צמרת משרת ישראל.

"כיתן" תקים מטותיה גדולה בדומנה, בשיתוף עם חברת מסחרית פרטית גדולה. ההון המושקע בסך 8 מיליון ל"י יבוא כמעט כולו מידו הממשלה, לשם פיתוח דימונה.

זעזועימיומן צפויים לחברות הנפט הישראליות, עקב הימנעות סולל-בונה לשלם את התחייבויותיו, כל עוד לא הוכרע הקרב בינו לבין מקורות על השלטון בשטח זה.

סחריהחוף המלאכותי יקבל עידוד נוסף, על ידי הגדלת היסקף ההסכם הסחרי עם צרפת וחידוש ההסכם הסחרי עם נורבגיה.

אפשר יהיה לבטח בקרוב בננות, כותנה, חיטה וגידולים אחרים נגד פגעי הטבע ומזיקים. הנזקים יכוסו ב-90% התוצאה: התקורות לצרכן.

קו מונות ראשון יחבר את הצפון עם אילת. החזיון ניתן לחברת יעל-דרומה.

הנהלת רכבות ישראל תנסה לחזיר את הפקחים מיד עבודתם על הקרונות, כדי להבטיח תעסוקה למסוקי הי קטרים שיבואו במקומם, אחרי שאלה הפכו מיותרים עם רכישת הכלים החדשים. התיווך יהיה כי המסוקים הם עוזרים סכניים לנהגי הקרונות, הפקחים יגו על זכותם לעבודה על הקרונות.

ביגוי אגף זה, הותקף לפתע מאגף אחר, מזכיר אחדות העבודה, הח"כ השאפתני יצחק בן-אהרון, פתח בהפגזה מכוח חדש. אמנם הבטיח בן-אהרון ליום לפני כן לסופר לטרוח כי אחדות העבודה לא תנקוט בקו חנוס חזה בביקורת שלה (לא לא צידדו מעולם בשיטותיה של שורת המתנדבים. מאסנו בשיטותיו של שבועון מסריסו) אולם תוך קריאת העולם הזה (1972), מלפני שה למד בן-אהרון שבגיו ובנותיו של הרב הראשי יצחק נסים משוחררים מזהל. הוא לא שכח פרט זה.

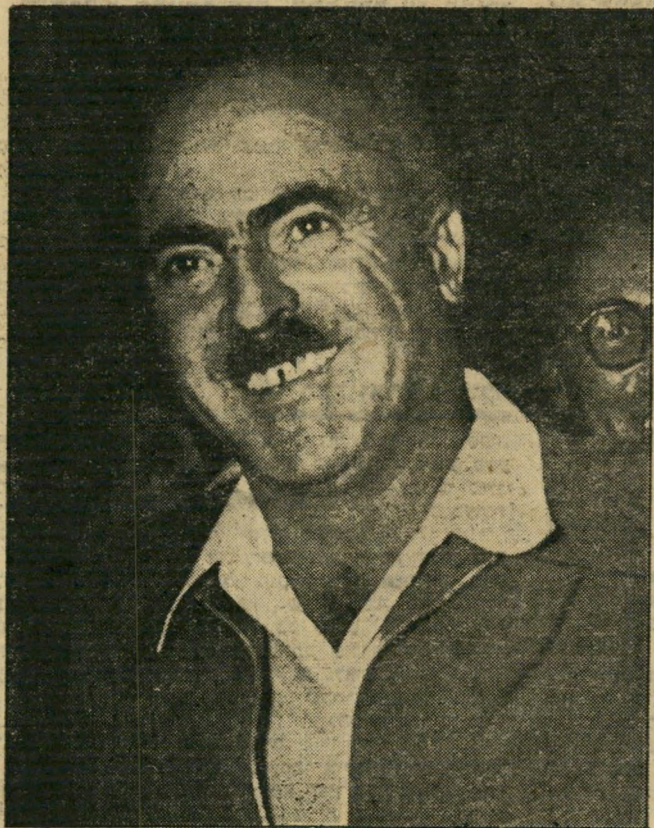
עתה הגיש בן-אהרון שאילתא מיוחדת במינה. הוא רצה לדעת משרהבסחון מרוע משוחררים בניו ובנותיו של הרב. ביגוי נמצא שוב במצב קשה. הוא יכול היה לפרט את הנימוקים לשחרור בניו הי רב — אך בחקם לא היו אלה נעימים, ובחלקם אף בלתי-חוקיים. גם מטעמי הגינות גרידא קשה היה לשרהבסחון לפרט במליאת הכנסת מי מבניו ובנותיו של הרב שוחרר כבחוריישיבה, מי כעוזר הנשיא, ומי מפני שלא נמצא כשר לשרות לפי תקני צה"ל.

ביגוי לא התכוון לענות, נתן הוראות להשפיע על בן-אהרון להסיר את השאילתא המפוקפקת. הוא ידע כי שום סכנה אמרייתית אינה צפויה לקואליציה מצד זה: מי שהסכים לסגת מעלה, יסוג גם מבית-הקברות של פרדס-חנה.

המשק

מוות לחנוני

המלה "סנסרימארקט", שנוספה בשנה ה' אחרונה לשפה העברית, משמעותה דבר חדש

ח"כ בן-אהרון

אין מה למכור, מלבד...

ויפה: חנות כלבו למוננות, שתכריכ בכל החידושים המודרניים, ובה תוכל עקרת הבית למצוא ככל העולה על רוחה, תוך כדי שירות עצמי. כל חנות תעלה כחצי מיליון ל"י, יעברו בה 35 איש. בסך הכל מוקמים עתה 15 סופר-מארקטים בארץ. אולם בשביל 50 אלף חנוני ישראל, נש' מעת המלה כפספס-דין מוחל כלכלי. החזנים נמצאים מזה שנים בצבת, בין המשק הי הסתדרותי המבקש לחסלם, לבין הממשלה העושה את הכל כדי להתניקם. כי בעוד שהתחזנים מהמים כ-10% מן האוכלוסיה העובדת, הם משלמים 20% מכלל מס ההכנסה, ואילו מצלחת האשראי הם מקבלים רק 8%.

היתרון המפוקפק. רוב אוורי הארץ סגורים בפני החנוני, ובכלל זה כל ההתיישובות החדשה, שנמסרה כבולה ומכונה ליד צרכניות הסטביר המרכזי. בערים נשאר החנוני ללא אפשרות להרחיב את חנותו, לשכלל את שירותיו, להויל את מחיריו. כי אין הוא מסוגל לקבל את האשראי הורוש (המשך בעמוד 6)

הקמת סדרציה שמית גדולה (ראה במרחב). העתון ספירס ידועה זו לראשונה בישראל שם אותה בעמוד האחורי, בין עניינים של מה בכך. איש לא הגיב עליה ברצינות. כי ברשימת העדיסיות של הצמרת הישראלית, הסעיף "שלום" הוא כמעט במי קום האחרון — הרבה אחרי סעיפים כמו "מגבית", "גשוואית-ערובת" ו"חסיסות".

הכנסת

חוק תמיר

איש לא שם לב להצעת-החוק היבשה, בת 36 המלים, שהנחה של שולחן הכנסת. אסילו השם שהשעם: חוק לתיוקן דיני הראיות (חקירת עדים) תשס"ז. אחד החוקים השיגרתים של חיים כהן, חשבו החיכים, ושיעבור בדישיבה קרובה, אחרי דיון שיגרתיו של עורכי-הדין המעטים בכנסת.

אולם לפתע התחשמה האחירה מסביב לי הצעה היבשה. העולם הזה (1969) פירסם מחקר משפטי מאלף, הוכיח כי יכלה להיות רק מטרה אחת להצעה: למנוע בעד עורכי-דין לשבור את העדויות של עדישקר. היה זה אחרי משפט קסטנר, וערב משפט עמס בן-גוריון. המסקנה היתה ברורה. הכתיר העולם הזה את הניתוח: "החוק לריסון תמיר, תשס"ז."

קבעה החצעה: "בחקירת עד בבית-המשפט יאסור יפסיק בית-המשפט כל חקירה אשר לדעתו אינה נוגעת, זבירים העומדים להכריע בתהליך שהוא דן בו, או שיש בה לדעתו משום הפחדה, הסעיה, עלבון או ביוש שאינם הוגנים או שאינם לענין."

העוקץ: ההצעה באה למנוע מראש כל חקירה של עד על מהימנותו ואופיו. לשופט עצמו לא ניתנה שום אפשרות לשפוט אם חקירת שתי-דברים חשובה לגילוי האמת. החוק ככל את ידיו מראש.

עוד מסמך. מאמריהאועקה של העולם הזה הפנה את הורקור להצעה. ח"כים נס' ערים מסיעות שונות פנו אל שר-המשפטים, תבעו ממנו להסיר את ההצעה. ס' חס רוזן, שלקח על עצמו, כרגיל, את האחריות לתעי' לולי היועץ המשפטי אשר אין לו שום שליטה עליו (ראה הנידון), טען שאין כל קשר בין ההצעה, שבאה לגמרי במקרה בי אותו הזמן, לבין פרשת קסטנר ועמס. אך תחת לחץ הבטיח כי ההצעה לא תובא לדיון עד אחרי גמר משפטו של עמס. המשפט האומלל, בו הוצגה הטרואגיה של יחזקאל סהר, היכיה מחדש מה עצומה חשיבותה של חקירת שתי-דברים במערכת המשפט הקיימת. גם חיים כהן הבין זאת. מסקנתו: השבוע הובאה לדיון הצעת-חוק חדשה, שחידשה את הקודמת, אם כי בי מהדורה קצת מומתקת. קבעה ההצעה הי חדשה: בית-המשפט יפסיק כל חקירת-עד אשר לדעת השופט אינה נוגעת לדברים העומדים לדיון. ההכרעה על מה שייך לדיון ומה לא, ניתנה הפעם בידי השופטים. לא יתכן על כך שום עירעור.

למרות ההקלה, היתה ההצעה מסמך נור' סף בארונות-המתים של המשפט הישראלי כי כוח ביקורתי וכולם. אולם כמעט איש לא שם לב אליה. למרות דבריהם של כמה ח"כים (שאותו מהם, ח"כ חרות יוחנן באדרי, הכתיר את ההצעה, בעקבות העולם הזה, בשם "חוק תמיר") הועברה ההצעה לעדשה.

הממשלה

בני הרב

לאחדות העבודה אין מה למכור, מלבד את עצמה! לעג השבוע ח"כ מפא"י, אולם גבריו בממשלה לא לעגו. אנשי אחדות העבודה מצאו משהו חדש לסבור: המלחמה בכפיה הדתית.

במשך שנים לא הטרידה בעיה זו במיוחד את מאחדיהעבודה. אולם אחרי שהס ציא' ליסטים והאקטיביסטים השתלכו בדוקסרינה של איוונהאר, הסכימו לנסוגה מסינית, וי שירתו בגלוי את השב. וקבוצת התחר של ביגוי, היה צורך בנושא חדש להכנת הבסיס לבחירות.

הוא בא, במפתיע, יהדות לרב יהושע וליג דיסקין מפרדס-חנה, שצויה לקבור מחוץ לגדר את בן נש-איהתעורבות שמת משתיק-ילדים (העולם הזה 1052). קם משה מרמל בממשלה והגיש שאילתא שיכלה לי טווצן את הקואליציה.

בן-גוריון היה בצרה. קשה היה לו להגן על הרב. אולם בשעת-הנחק פעל שוב הציר בגיי-אלתרמן. משרה-החצר נוצק לי צורת אדונו, פירסם את אחד ממאמריו הי מחוררים הארוכים, הנראים כפארודיה על יצירות אלתרמניות מלפני. טען אל-תרמן, במחמעי: הרב צדק.

המואם בשיטות. רק הבטיח לעצמו

מהו המלכש"ד אשר אנשי הש. ב. רוצים שיהיה השופט הכל-יכול על מהימנות מכוונה של אמת

אם תשובותיו של הנחקר הן תשובות-אמת, ירשום העורך המורכב על מחוג המכונה תרשים דומה לזה שרשם בעת שנשאלו השאלות הניטרליות. אם תהינה התשובות תשובות שקר, ירשום העורך תרשים שונה לגמרי. כל זה נכון רק להלכה. לאמיתו של דבר, אין תגובות הנחקר פשוטות כלל ועיקר. לתגובותיו הטבעיות של הנחקר יש כמובן להוסיף את התרגשותו הטבעית-לא-פחות בעת החקירה, את יחסו אל החוקר, ואת מצבו הנפשי בשעת החקירה, לפניה ואחריה.

והחוקרים המקצועיים בארצות-הברית, מר כיה מה עמוק הכוב בטענה זו. כי באמ"ר, כמו בישראל, ניסו הכוחות החשוכים להיאחז במכונה זו לסילוף האמת, עד שחר ביניה העתונות החופשית שזה תמרון כוזב. כי האמת של מכוונת-האמת אינה אלא האמת של מפעיליה — והמפעיל קובע את התוצאות. "מגלה האמת אינה המכונה, אלא האדם המפעיל אותה!" קבע הפרשן האמריקאי אלברט דיווידסון. והאדם המפעיל את המכונה בישראל אינו אלא ס.מ.מ. צבי אהרונ, איש הש. ב.

ונוסף לכך, זה אינו משאיר סימנים, הוסיף. התיכוח סביב מכוונת-האמת החל כבר ביום הראשון בו הודיע ממצאה הראשון, ציור לומברוס, בשנת 1895. על הצלחתו בהרכבת מכונה המגלה אם אמת או שקר בפי הנחקר בעזרתה. עד היום לא נסתים חיכות זה. אך בשעה שמאות קציני חקירות, מומחים לגילוי פשעים, קציני-מודיעין ורופאי-נפש, ממשיכים להתחכך בחידותיהם ובבטאניהם המקצועיים סביב בעיה זו, הרי לא נמצא אפילו שופט אחד בכל רחבי העולם שיסכים לקבל את מסקנותיה של

בין כל פרטי מפעלה-המשפחה של צמרת משטרת ישראל והש. ב. נגד אלי תבור, ניסו להבליט במיוחד את הטענה כי אלי תבור סירב, כביכול, להיבדק במכוונת-אמת. תועמלני-השקר ניסו להביא זאת כראיה לכך כי קורבנם חושש מפני האמת, אשר תתגלה במכוונת-האמת. אין זו הפעם הראשונה שהם מנסים להיאחז במכשיר המסד תורן, בעל הכינוי המצלצל והמשכנע, כדי לבלבל את דעת הקהל.

הר"ח המיוחד הזה, המתכנס על המימ"ד צאים המוסמכים ביותר של המדענים

במחצית השנייה של חודש יוני 1954, פרסם דו"ח השבועון הרציני האמריקאי ריפורטר ידיעה, שהיתה עלולה לעניין את תושבי ישראל. אולם בישראל אין הריפורטר נפוץ כמו עיתונים אמריקאים אחרים, והציבור הישראלי לא שם לב לעובדה שהתפרסמה באותו גיליון: "בסוכנות ריד שבצ'יקאגו, מתאמנים עתה שני רוסאים ישראליים במכוונת-אמת. הם נשלחו לשם מטעם ממשלתם, שתהיה כנראה הממשלה השניה בעולם שתשתמש במכוונת-אמת... מלים אלה נדפסו בתוך מאמר גדול, שני בסידרה, שעסק בבדיקת מכוונת-האמת בארצות-הברית. הכתב שעסק בסידרה, דיווידסון מקדונלד, לא ידע בשעה בה תחקק על מכוונת-הכתיבה שלו את הידיעה התמימה, כי הוא מגלה בכך סוד כמנסה של שלטונות הבטחון הישראליים. אילו היה אחד מקציני הבכירים של המטה הראשי של משטרת ישראל מעלעל במקרה בריפורטר בחדר ההמתנה של רופאי-השניים שלו, או באחד מבתי-המלון ברחוב הירקון בתל-אביב, היה מתחיל לדיעה בביטול מוחלט: "עוד סנסציה אמריקאית בלתי-נוכח על ישראל..."

היום, אחרי שלוש וחצי שנים, קשה כבר לגלות אם שני חוקרי שירות הבטחון, שנשלחו בפקודת הממונה על קש. ב. לקורס מכוונת-האמת שבצ'יקאגו, יצאו באמת לארצות-הברית במטרה של רוסאים. אולם למעלה מכל ספק שאחד משני ה"רוסאים" לא חלם אפילו להיות רוסא בחייו. היה זה קצין הש. ב. כיום החוקר הראשי של מנגנון החושך וקצין משטרת ישראל, ס.מ.מ. צבי אהרונ. בפעם הראשונה, שמעו קציני החקירות של משטרת ישראל על קיומה של מכוונת-אמת בתחומי מדינת ישראל, בשעת חקירת הפצצה בגרירות הסובייטיות. חוקרי הש. ב. שנסלו לידם את החקירה אחרי שסילקו ממנה את קציני המשטרה, הציעו לנאשמי המחלוקת שנחקרו להיבדק במכונה אמת.

אחרי ארבע שנים הוציאו חוקרי הש. ב. את מכוונת-האמת מבית גנזיהם. אחרי שניסו ללא הצלחה לבדוק את יוסף מנקס ויעקוב חיריותי במכונה זו, רצה אהרונ לבחון את מומחיותו על-חשבון כתב חשוד הזה אליהו תבור. "יש לנו דרך לבדוק אם אינך משקר", אמר אהרונ לתבור, "נבדוק אותך במכונה אמת."

★ ★ ★ חקירה בדרגה שלישית

תבור רצה את ההצעת. כהרבה נחקרים אחרים בעבר, בארצות-הברית ובישראל, ידע גם הוא את האמת על מכוונת-האמת.

כי בניגוד לזריקת האמת (העולם הזה 1006) המוזקת לנחקר על-ידי רופא מוסמך, הנשאר עד לדברי הנחקר מתוך תהיכרותו במשך כל הזמן שהוא נמצא תחת השפעת הזריקה, הרי מכוונת-האמת אינה אלא כחומר ביד החוקר, שהוא בדרך כלל אינו האיש האובייקטיבי בחקירה, כי אם הצד המעוניין בהוצאת ההודאה או העדות הרצויה לו, מפיו של הנחקר. זוהי טעות מוחלטת לקרוא למכונה מכוונת-אמת. מי שמפעיל את המכונה, הוא בעצמו מכוונת-האמת

ופרשנה, אמר אדגר הובר, הממונה על האמ.ב.א.י. האמריקאי.

עדות כזו, מפיו של האיש העומד בראש השירות החשאי האמריקאי, המעסיק בעצמו כמה מאות מכוונות-אמת במחלקותיו השונות, רק מחזקת את הדעה הכללית הנפוצה בציבור החוקרים ורופאי-הנפש, נגד המכונה הנקראת בתר"ם גוף מילולי מאגנטי "מגלה-שקרים".

"מכוונת-האמת היא שיטת חקירה של עיניים מן הדרגה השלישית", פוסק אלברט דיווידסון, כתב אמריקאי מפורסם שחקר במשך שנים רבות את זרכי פעולתם של המשטרה ושל הפ.ב.א.י. האמריקאיים. "... זה הרבה יותר קל (מחקירת עיניים בדרגה שלישית) אמר דיווידסון מקדונלד, שוכה בפרט פוליצר על חקירותיו וגילוייו בשטח זה.

הפחד של הנחקר להיתפש בפסע שלא עשה, מתוך שהוא מודע מן המכונה עצמה ומן החוקר, הוא המניע העיקרי לכשלונה של מכוונת האמת, כתב דיווידסון מקדונלד בריפורטר.

כדי לשכנע את עצמו ואת חוקרי האמ.ב.א.י. והמשטרה האמריקאית בעילותה או באי-עילותה של מכוונת האמת, ביקש מקדונלד לעבור מבחן במכוונת-אמת בעצמו. הוא נצמד אל המכונה וענה לשאלות החוקר בזו אחר זו. "מכיון שפרנסתי בפרט, ועתידי בכלל, לא היו קשורים בחקירה זו, הרגשתי את עצמי חופשי לגמרי בשעת החקירה", מבטיח מקדונלד לקוראיו. "החוקר שאל אותי שבע שאלות. בין שאלה לשאלה עברו כשלושים שניות, כדי לתת למכשיר שעות מספקת לרשום את תגובתי."

ארבע מן השאלות שנשאל מקדונלד היו ניטרליות: "האם שמך הוא דיווידסון מקדונלד?" האם אכלת היום ארוחת בוקר? האם אתה גר בניו-יורק? האם אתה לובש חליפה חומה?"

לכל השאלות האלה ענה מקדונלד בחיוב. שלוש השאלות האחרות היו את נושא החקירה: "האם ביצעת אי-פעם גניבה?" האם השתיכת אי-פעם לארגון הנכלל היום ברשימה השחורה של התובע הכללי? האם נאסרת אי-פעם?"

על שלוש שאלות אלה ענה מקדונלד בשלילה. בתום החקירה הראה לו החוקר את תרשים המכונה. למרות שמקדונלד כן השתייך בעבר לארגון שנכלל בעת החקירה ברשימה השחורה של התובע הכללי האמריקאי, ולמרות שישב פעם במאסר במשך יום אחד, לא הראה התרשים תגודות גדולות או הבדלים מרחיק-לכת בין השאלות עליהן ענה בחיוב ובכנות, לבין השאלות בהן שיקר בתשובותיו.

★ ★ ★ השגריר נדרש להחקר

הוויכוח סביב מכוונת-האמת הגיע לשיאו בארצות-הברית בתקופת השיא של פעילות התעודה לחקירות

אנטי-אמריקאיות, מיסודו של הסינאטור הידוע לשימצה ג'ז מקארתי, שנפטר בשנה שעברה.

מקארתי היה הראשון שהכניס את מכוונת-האמת לשימוש המוני. הוא עשה זאת בטענה שמחצית פקדי משרד החוץ האמריקאי הם הומוסקסואלים, ושחלק גדול מפקדיו משרד

מכונה כזו, כפי שהובאו בפניו על-ידי מפעיליה, כעדות חוקית. רק במשפטים אורחים בבתי-משפט מן הרמה הנמוכה (כמו בית-משפט השלום בישראל), הסכימו שופטים אמריקאים להשתמש במכוונת-אמת כהוכחה — אם שני הצדדים העומדים בדיון הסכימו לקבל על עצמם עדות זו ומסקנותיה. גם במקרים כאלה, מתנהלת החקירה במכונה באחד מהמכוני נים המרטיים של מכוונת-אמת הנפוצים בארצות-הברית, בתנאי שאין לבצע המכון שום אינטרס במהלך המשפט.

★ ★ ★ רצח וארוחת בוקר

בניגוד לשרדוק הודמם האגדתי מבריטניה, שהיה מריח כבר בקצה מקטרתו את החשודים בביצוע פשע כלשהו, חלמו וחולמים כל חוקרי הפלילים בעולם כולו על היום המאושר, בו יוכלו לבדוק את מסקנותיהם בעזרת מכונה מדויקת, שלא תוכל לסעות לעולם. כבר במחצית השנייה של המאה ה-19 ניסה חוקר כזה להוציא את חלומו לפועל. חוקר-פשעים אמריקאי בשם ציור לומברוס הרכיב מכשיר, שהיה דומה מאד למודרן לחקיד-הנמצא בשימושו של כל חובש. הוא חגר את וורעותיהם של נחקריו, האלי איתם סידרה של שאלות, עליהן היו צריכים להשיב ב"כן" או "לא".

התוצאה הייתה פשוטה: בכל פעם שהתרגשותו של הנחקר גברה, היה מחוג המכונה קופץ ועולה, ולומברוס היה זועק על נחקריו כי הם משקרים.

מאז 1895 שוכללו מכוונת-האמת, אולם העיקרון נשאר אותו עיקרון. הן במכוונת שהמציא קצין הבולשת הסובייטי לוריה בשנת 1920, והן בכל המכוונות שהמציאו הקצינים האמריקאיים, נשאר לחקיד-האמצעי-הבדיקה החשוב ביותר. נוספו עליו מד הדופק, מד הזיעה, ותגובות מערכת העצבים בנוף הנחקר.

הנחקר נצמד למכונה באמצעות כבלים המסתיימים בכעין תחבושות המקיפות את גופו באיזורים שונים. בחדר בו מתנהלת החקירה, נמצאים בדרך כלל, פרט למכונה עצמה ועצמים חיוניים לחקירה, רק הנחקר והעוקר. שאר החוקרים מסתכלים בתגובות הנחקר מבעד לנזכיות אטומות, בהן א שרית הראיה רק מצידן האחד.

סידרת השאלות היא פשוטה מאד. החוקר מכין לו שורה קצרה של שאלות מעורבות. חלק מהשאלות הן "ניטרליות": האם אכלת ארוחת בוקר? האם אתה נשוי? התגרשת. פעם יש לך ילדים? האם גמרת בית-ספר עממי?

שאלות אחרות מכוונות ישר לנושא החקירה. במקרה רצח, למשל: האם היית במקום הרצח? האם היית שם בשעת הרצח? האם אתה לחצת על הדק האקדח? האם אתה רצחת את...?

★ ★ ★ נסיון אישי של כתב

הנחה ההגיונית היא שעל השאלות הראשונות ישיב הנחקר בכנות. אין לו כל סיבה להסתיר אם אכל ארוחת בוקר או אם הוא נשוי. אולם, כשישאל אותו החוקר את השאלות הנוגעות לנושא החקירה, תתכנה שתי אפשרויות:

• למרות עובדה זו, לא ידוע על מכוונת כאלה הנמצאות בשימוש של המשטרה הסובייטית או המשטרה החשאית בברית-המועצות.

העדויות של קרבנותיהם?

ושקר

ההגנה האמריקאית הם קומוניסטים, או סוכנים בשירות השגרירות הסובייטית.

מבלי ששום גוף ממשלתי יחליט על כך, אולצו מרבית סקירי הממשלה האמריקאית במשרות גבוהות ובתפקידי מפתח, לעבור מבחן במכונת-אמת. מי שסירב לעשות זאת, היה פותח בכך פתח לפיטוריו בזמן קצר מאד. השערויה הגיעה לשיאה כשדורש מקארתי מבחן במכונת-אמת ממר צ'ארלס בוהלן, כיום שגריר ארצות-הברית בברית-המועצות. מקארתי טען שיש להתנות את מנויו של בוהלן לתפקידו, בהסכמתו לעבור מבחן במכונת-אמת.

בראש המערכה נגד מכונת-האמת התייצב הסינאטור הר אמריקאי היין מורס, חבר ועדת הכוחות המזוינים של הסינאט. כנאום סנסציוני, שזכה לכותרות הראשיות בכל עיתוני ארצות-הברית, ולשידורי טליוויזיה בכל הרשת האמריקאית, גילה מורס לאזרחים הנדהמים על דרכי החקירה במכונת-האמת, הוא גילה כי מבלי שחשדות הקונגרס והסינאט ידעו על כך, החזירו הא.פ.י. ושירותי המודיעין הצבאיים את השימוש במכונת-אמת לכל משרדי הממשלה האמריקאית.

כנהוג בארצות-הברית לא נשאר נאום של מורס בבחינת אפיונה חולפת. החיכוך שנשא לפני הנאום, אופי מקצועי בלבד, הפך מעתה לחיכוך על עיקרי העיקרים של זכויות הפרט בארצות-הברית. אנשי חוק ומשפט, פרופסורים באוניברסיטות ושופטים עליונים פסקו כי השימוש במכונת-אמת, או הלחץ על אזרחים להחקר במכונת-אמת, הוא בלתי חוקי ונגד את מגילת הזכויות של ארצות-הברית.

זוהי הפרה גלויה של הבסיס לחופש הפרט, כפי שהוא מוגדר במגילת הזכויות האמריקאית. הכריז הסינאטור מורס באסיפות-עם שהתקיימו ברחבי ארצות-הברית.

...אני מצטער כי היה לי אי-פעם חלק ביצירת מכשיר זה, הצהיר באותם הימים הדי"ר ג'והן לארסון, אחד

מרופא-הגנש הידועים ביותר בארצות-הברית, שתרם רבות במחקריו לשכלול של מכונת-האמת האמריקאית. רק אחרי שהובר לו למעלה מכל ספק כי מכונת-האמת ששיכלל משמשת לשבירת רוחם של הנחקרים בה למטרות פוליטיות, יותר מאשר לשכלול הוסיטות לגילוי האמת במקרי-רצח או שוד, אמר די"ר לארסון לעתונאי שחקר את שיטות העבודה במכונות אמת: "...מכונת האמת, כפי שמשמשים בה במקומות רבים, אינה יותר מאשר חקירת-עיוניים ססרי כולוגית בדרגה שלישית, שמטרתה לשבור את הנחקר, כשם שבעבר היו מנסים לעשות זאת במכות ובעינויים סיויים."

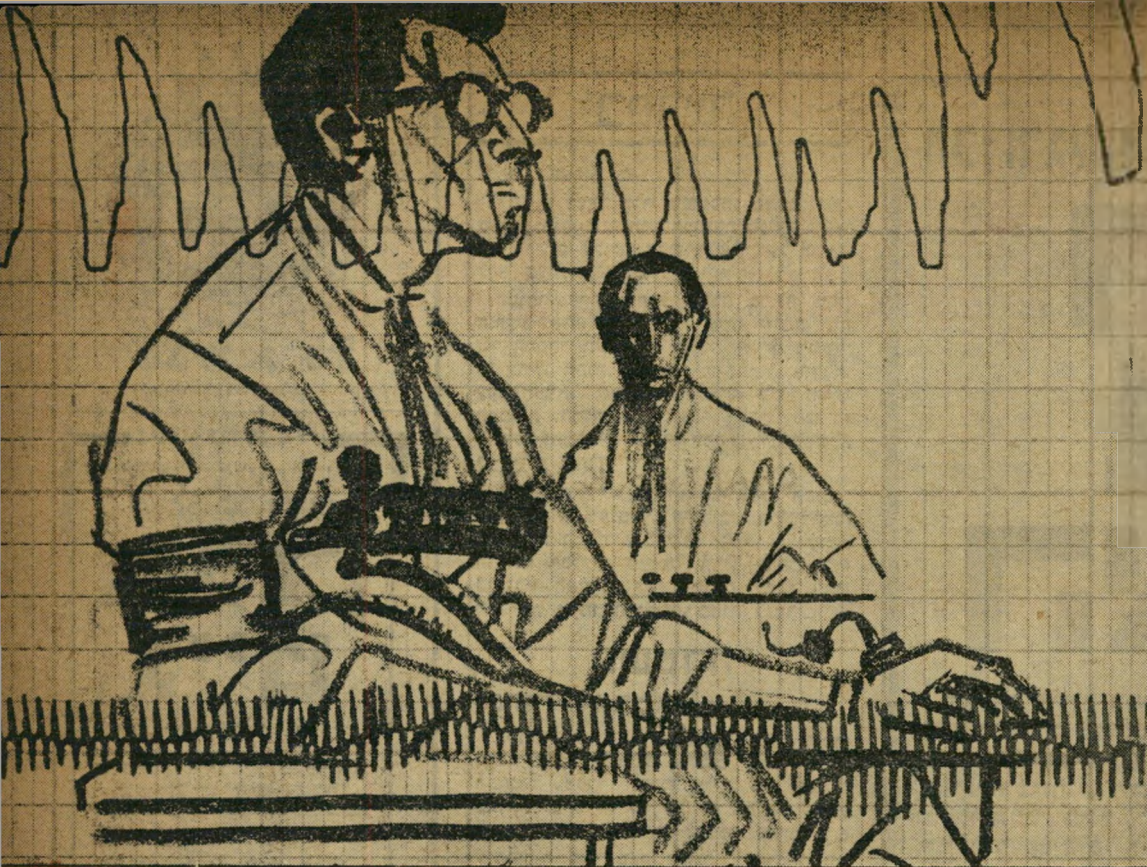
★ ★ ★

חפוש חוכרז כחף מפשע

ב פרט אחד אין כמעט חילוקי-דעות בין מחייבית ושר לליה של המכונה: האיש המפעיל את המכונה, מודים שני העדויות, הוא גם פרשנה היחיד.

כדי לערער את ההנחה כי החוקר במכונת-האמת הוא אובייקטיבי לגבי נושא ונשוא חקירתו, עסקו עתונאים אמריקאים בחקר תולדות חייהם, השכלתם ואופיים של העוסקים בחקירות בעזרת מכונות-אמת. עתונאים אלה גילו כי מרבית החוקרים הללו הם בעלי השכלה תיכונית לכל היותר, ורק חלק קטן מהם זכה בהשכלה גבוהה במדע הפסיכולוגיה או הרטוריקה. חלק מהעתונאים שניסו את חקירות המכונה על גוסס, התלוננו על יחסם של החוקרים.

יחסו של החוקר היה כשל רביסטל לטרינוני, סיפר אחד

פורסם של "מכונת האמת" הראשונה שהיתה ב"שימוש" המשטרה בעכו:

הקצין יהודה בראונטל, היום ראש הלשכה הפלילית בבאר-שבע, עסק בחקירת ערבי חשוד. הוא קשר בחבל חשמלי קרוע את הערבי למכשיר הראיוני הישן של תחנת עכו והחזיק בידו את כפתור המכשיר. בכל פעם שהיה נדמה לו שהחשוד משקר, היה בראונטל פותח את מכשיר הראיוני, בו היתה נדלקת מזורה אדומה. עד היום פורסם קציני המשטרה בצחוק כשהם נזכרים בחקירה המשעשעת.

אולם גם מרחיקי הלכת שבין מחיבי מכונות האמת בישראל, מודים בעובדה שלא נסתר מעולם: רק מפעיל המכונה, כלומר החוקר באמצעותה, יכול לפענח צפונותיה. כל זמן שאהרונ, חוקר הש.ב. הוא מפעיל המכונה בעצמו, אין ספק מה תהינה תוצאות החקירה שינהל באמצעותה.

לדרישה שהעמיד אהרונ בפני אלי תבור לא היתה אלא סיבה אחת ברורה ומובנת מאד: בדומה לאלפי נחקרים אחרים, שהעזו לספר את פרטי חקירתם במכונת-אמת רק אחרי מותו של הסינאטור מקארתי, רצה אהרונ לנסות לשבור את תבור בעזרת מכונת-האמת שהוא עצמו פרשנה היחיד במדינת ישראל.

אחרי יותר מ-36 שעות של חקירה בלתי-פוסקת, של רצב וצמא, היה תבור עתיד להיצמד למכונה, לענות בהתרגשות לעשרות שאלות שאהרונ היה ממסר עליה.

בלי לשים לב לממצאי החקירה, שאיש בישראל אינו יכול לפענח אותם בלא-היכר, אין ספק מה היתה לשון ההודעה המשטרית ביום שאחריה. במקום לעסוק בנעלים שנקנו בביכול לצורך "ביום החסיסה" בשוק הפשפשים

ביפו, היה דובר המשטרה יודע לספר כי "מכונת-האמת הוי כיחה שתבור משקר בעדותו."

אולם כמו בארצות-הברית, כן גם בישראל אין שום סיכוי שחוק המדינה יקבל את מכונת-האמת תחת חסותו. אם ישנו סיכוי כלשהו לשימוש חוקי במכונת-אמת ככלי עזר לחקירות פליליות ואחרות, הרי יהיה זה רק בשעת מוכונת-האמת תעמוד תחת השגחתו של מפעיל מהימן, כעל ידיעות מספקות ברפואת-הגנש ובפסיכולוגיה, ושל תהיה לו כל מעצ או קשר עם נושא החקירה או נשואה.

מהם: "הוא התנהג אלי בגסות, הצמיד אותי למכונה והזהיר אותי שמוטב לי לא לשקר, כי בלא-היכר אורשע בדיון על סמך רישומיה של המכונה שלא טענה עדיין מעולם."

אנחנו חברי האגודה הפסיכיאטרית האמריקאית קובעים בפירוט כי מכונות האמת יכולות להמציא תוצאות בעלות ערך, רק במידה אם ימצאו בידיהם של רופאי-גנש ופסיכולוגים שיטח את התוצאות שיקבלו מן המכונה עם תוצאות של ניסויים אחרים, שיבוצעו על הנחקר ושיסוכמו עם כל ממצא אחר של חקירה אחרת של אותו נחקר, קבע הכינוס האמריקאי של רופאי-הגנש, כשנתכנס לחיכוך מדעי בעיצומה של המערכה בעד זנגד מכונות-האמת.

בניגוד לסינאטור מקארתי, שצייד במכונות-האמת כחלק ממלחמתו המכוערת נגד חופש-הביטוי וזכויות-הפרט בארצות-הברית, הפך הממונה על הא.פ.י. האמריקאי למתנגדה החריף ביותר של מכונת-האמת. הוא הפך להיות כזה, אחרי שעסק אישית בתיק חקירת מקרה חסיפת-לד ורצח של אותו ילד.

בחקירה בעזרת מכונת-אמת באותו תיק, קבעו חוקרי הא.פ.י. כי הצעיר שהיה חשוד בחטיפת ורצח הילד, משקר. הם טענו כי אין ספק בכך שהוא ביצע את הפשע חשוד אחר, מבוגר מן הצעיר שהיה נרגש מאד בזמן החקירה, הוכרו על ידי החוקרים במכונה כחף מפשע.

הובר לא שוכנע. הממצאים האחרים הוכיחו כי החשדות שנפלו על החשוד השני כבדים מאלה שהתייחסו לצעיר. ואמנם, אחרי חמישה ימים, נשבר החשוד השני בחקירה והודה בפשע.

לעולם לא אקבל את תוצאות החקירה במכונת-אמת כהוכחה לאשמתו או אי-אשמתו של חשוד. המכונה יכולה אולי רק להיות בבחינת עזרה פסיכולוגית לחקירה, הצהיר הובר, אחרי מקרה זה.

★ ★ ★

הפרשן היחיד במדינה

ת למידיהם של החוקרים האמריקאיים בישראל לא קיבלו את דעתו של הובר. למרות שבית-המשפט הישראלי, דוגמת בית-המשפט האמריקאי והבריטי, לא קיבל מעולם את מסקנותיה של מכונת-האמת כעדות כשרה, מנסים חוקרי הש.ב. — וצבי אהרונ בראשם — לשכנע את הנחי"ק להחקר במכונה כזו. בכל המקרים שנתפרסמו עד כה הצמיד אהרונ את החקירה במכונת-אמת כתנאי לשחרורו של הנחקר, אם "תוכיח המכונה את כוונתו". מעולם לא טרח אהרונ להסביר לנחקר כי מסקנותיה של המכונה לא תתקבלנה אף פעם בבית-משפט, וכי כל החקירה כולה לא נועדה אלא לספק את יצר המשחק של אהרונ עצמו, שביובו שנתיים במסע לימודים בציאגנו, כדי ללמוד את השימוש באמצעי-חקירה בלתי-כשר במדינת ישראל.

במקרה קודם, ניסה אהרונ לחקור במכונת אמת את הח"ש שודים בפיצוץ השגרירות הסובייטית. הוא הצמיד למכונה את החשוד בקרמן, קרא בסניו את השאלות בזו אחר זו. בקרמן לא התרגש מן החקירה. כשהרונני צעק באוזניו כי המכונה מעידה ששיקר, אמר בנחת: "טוב, אז המכונה אומרת ששיקרתי, אבל אני יודע את האמת." בקרמן לא הועמד לדין.

במשפט יעקובוביץ שהורשע בדיון באשמת רצח דניאל פקטורי, רצה קצין המשטרה יהודה פראג להביא בפני בית המשפט ממצא של מכונת אמת, שיעקובוביץ הסכים להחקר באמצעותה. בית המשפט פסק שאינו מקבל ממצאי מכונות אמת לא כעדות חוקית ולא כחלק ממנה.

מאז, לא נודע יותר על שימוש במכונת אמת. בידי חוקרי המשטרה. בין הקצינים הזכירים נפוצה דעה שלילית מאד על מכונה זו ורבים מהם מזכירים את המקרה המי

האיש בעל היצלקת

בשעות הלילה המאוחרות של מוצאי-שבת לפני שבת, הוצאו עשרות עסקני ספורט בדרום הארץ ממחנותיהם. חוליות רבות של חוקרי משי טרה וחוקרים מתנדבים, עברו מבית לבית, העירו וחקרו בעיקר את עסקני הכדורגל. רוב החקירות והחיפושים התרכזו ברחובות. כי שעה שאלו תבור, כתב "העולם הזה", נחטף ונעלם כתלאביב, הופנו זרקורי החקירה קודם כל לביון זה.

לפני שבועיים פירסם "העולם הזה" את הראשונה בסדרת חקירות וגילויים על המתרחש מאחורי הקלעים של הספורט הישראלי. בשבוע שעבר עמד להתפרסם המאמר השני בסדרת גילויים אלה. אלי תבור, אשר ריכז את החקירה בנושא זה, שהיה יומיים לפני חטיפתו ברחובות, אסף את החומר להמשך הסדרה, שפורסמה התעכב עם חטיפתו. חשבו מתפרסמות תוצאות חקירה זו.

יששכר שבע פעולה מועדת המשמעת הסביר את ההאשמות נגדו בנימוקים שי העלו גיחור בקרב חברי הועדה. כך, למשל, הסביר יששכר כי התפונים שקיבל היו רק חלק קטן ממתנה שקבלו אחרים.

כדי למנוע חקירות והאשמות בענין הכרטיסים שהמינה ההתאחדות לכדורגל לי תחרויות השונות, הוזמנו בדפוס יפת בתל אביב קרוב למיליון כרטיסים חדשים.

מיקה אלמוג, סגן יושב-ראש ההתאחדות לכדורגל, שהוא למעשה האדם הקובע בהנהלת ההתאחדות, יצא לחופשה.

האיש היחיד שנשאר לנהל ברציפות את עניני ההתאחדות לכדורגל היה צבי ברים, גזבר ההתאחדות. הוא האיש שלמעשה פטר את וייס, הוא האיש המנסה כעת ל- ארגן מחדש את אי-הסדרים בהתאחדות. הוא למעשה האיש מאחורי הקלעים, המושך בחוטים, האחראי על כספי ההתאחדות וה שליט האמיתי והכמעט-בלעדי שלה.

מיהו צבי ברים, האיש העורך את הסיפור? ★ ★ ★

האיש שיש לו זמן

צבי ברים הוא אדם צעיר ונחבא אל הכלים, ששמו אינו מרבה להתפרסם בעיתונים, ותמונתו כמעט שאינה מופיעה

מרות עשן התמרו בשבוע שעבר מחצר הבית ברחוב מאז"ה 9 בתל-אביב, בו שוכנים משרדי ההתאחדות הישראלית לכדורגל. היה זה ימים מספר אחרי פירסום החלק הראשון בסדרת גילויי העולם הזה על השחיתות והמעילות בין כמה מעסקני ההתאחדות. כי מיד אחרי הפירסומים החלו אנשי ההתאחדות בבדק בית יסודי.

יוסף דגן, עתונאי ספורט ועורך עיר ית תל-אביב לשעבר, שמונה כמוכיר ההתאחדות הישראלית לכדורגל במקומו של משה וייס שהתפטר, הורה לשרוף את כל מלאי הכרטיסים והניירות ששרדו מימי וייס, ואשר יכלו לשמש כהוכחה להאשמות העולם הזה בקשר לשערוריות הכרטיסים הישנים, שנמכרו מחדש ללא כל פיקוח.

ועדת המשמעת של ההתאחדות הכדורגל, הכוללת את קצין המשטרה נשר ו- ארבעה עורכי-דין, אשר החליטה על העגשת השוער יעקב חודורוב עבר התנהגותו ה- מחפירה שגרמה להפסקת המשחק בין הפועל ומכבי תל-אביב, שמעה את טענותיו של גרשון יששכר, מנהל החשבונות והקופא של ההתאחדות, בקשר להאשמות העולם הזה. הפירסום הראשון קבע, כי גרשון יששכר קיבל מתנות מקבוצות כדורגל, וכי היה קשור בעסקיו של משה וייס.

ההמשך השוכח צבי ברים (ראשון מימין, בקצה התמונה) בעת ביקור נבחרת ישראל בכדורגל במוסקבה. עתה הוא צעל רכוש של רבנות, חמטייל בעולם והחשמה כגובר וכשליט האמיתי של ההתאחדות לכדורגל בארץ

במדינה

(המשך מעמוד 5)

לכך, הוא נשאר חלוי בפרנסתו במספר קטן של לקוחות. הכנסתו הממוצעת מגיעה ל-250 ל"י לחודש, על אף עבודתו שלו ושל אשתו, ללא שעות קבועות.

הסופר-מארקס יחסל שכבה גדולה מבין חנונים אלה. חנות-הענק אשר יוזמה היה שר המסחר והתעשייה, תקבל אשראי ממשלתי גדול, תהנה מתמיכה ממשלתית נרחבת. עקרת-הבית, שתצטרך לבחור בין חנות המכולת המונופולית והקטנה, לבין הכליבו הגדול והמבריק, תלך למקום שהממשלה מעוניינת שתלך.

מה שעדיין לא בטוח: אם אמנם הסופר-מארקס, עם עובדיו היקרים והמאורגנים, יודל את המחירים בחשבון האחרון. לעומת היתרון הכלכלי המוטל עדיין בספק, הרי החשבון הפוליטי של היוזמים, לחסל בהדרגה את מעמד החנונים, בטוח לגמרי.

מסורה

מצוות המפקד

בחודש אוגוסט 1956, הופתעו שוטרי תחנת נתניה למראה רישום מזור ביומן התחנה: "מפקד המחוז בארגון חנונים ניר בא ל- תחנה והביא מציאה של 50 פרוטה קיבל קבלה על כך בהתאם למספר סידורי...".

הסיפור עבר מפה לאוזן. שוטרי המחוז ידעו היטב כי מפקדם, שמונו לתפקידו בגלל זכויותיו בארגון החנונים, אינו מבין כמעט דבר בהנהלת עניני בחווה. הפקדת המציאה בת 50 הפרוטה במשרד המציאות של התחנה הייתה בכחית סבצע חינוכי כביכול לשוטרי המחוז.

השבוע, אחרי שנה וחצי, התברר כי ניר ממשיך בנסיגותיו החינוכיים. באגרת "ל- מפקד הצעיר" (מספר 25) מטיף מפקד מחוז המרכז להלכות-נימוס ודרך-אגן של השוטרים במחוז. בשורה של עצות והוראות, ציחה עליהם:

- לנהוג מידת נימוס בשוטרים אחרים.
- לא לפוצץ אסיפות פוליטיות.
- לא להתחצף לאזרחים.
- לא להכות את נשותיהם בבית.

המפקד לא הסתפק בהוראות. הוא חיפש גם את הסיבה להתנהגות הבלתי-נאותה של פיקודיו: "מה הסיבה לי נראה שהליקוי הוא חוסר עקביות בהורכה ותנוון... נקדיש לחנוכו של השוטר את מיסב וכולתנו, ומ- שוכנע אני שנראה ברכה בעמלנו".

אמן, כן יהי רצון.

חוקים

לא בעד ולא נגד

הרוונת אודסולה רידלי, שופטת השלום הבריטית בית ה-53, לא תארה לעצמה ש- דבריה בכנס המחוזי של המועצה הארצית של נשי בריטניה, שהתקיים בחודש שעבר, יזכו למסרם נרחב בישראל.

"בית-בושת הפועל ברשיון הוא, לדעתי, מוסד טוב הרבה יותר מן השוטטות ברחובות בכל מזג אוויר ומבלי שהנערות תהינה מוגנות מפני מחלות, שהן עלולות להעבירן גם ללקוחותיהן", אמרה השופטת בפני הכנס הנכבד.

ברחים ברחובות. בישראל היפצו דבריה של אודסולה רידלי בחוזרים מוכים פלים מיוחמים, החתומים בשם "חבר אנזחים - ת. ד. 4627 תל-אביב".

"הרבה דיו נשפכה במשך שנים בקשר לבעיה זו", פתח הכרוז, שמוציא-לאור היה לא אחר מאשר דב ("ברלה") שמריהו, ה- לוחם ככר שנים רבות, לליגאליזציה של בתריבושת במדינה.

אולם למלחמתו של ברלה לא היו כל סיכויים להצלחה. באותה שעה בה הכפילה המכונה את כרוזיו, יצאו גידות המשטרה התלאביכית למבצע המוני ברחובות העיר. תלונותיהם של דיירי הרחובות בן-יהודה והירקון בתל-אביב המריצו את השיטרים לטהר, לפחות זמנית, את הרחובות הבור- גנים ביותר של העיר מן היצאניות הרכות ומרועי-הזונות, שקנו להם שם משלם.

אך השוטרים היו חלד-אנונים גם במבצע זה. בבוקר הובאו היצאניות, אחרי בדיקה רפואית, לשוטט-השלום. זה פקד לשחרר את כולן. כי החוק הנהוג בישראל אינו מאפשר את העמדת לידן של היצאניות, אלא אם היא נחפשת בשידול לדר עבירה, או ששתי יצאניות או יותר נתפסות בשעת מעשה, בדירה אחת.

גילויי גולדן

11.12 הצגת גאלה
"אהל שם" ת"א, 8.30
כל הכרטיסים נמכרו

12.12 הצגה חגיגית
"אהל שם" ת"א, 8.30

13.12 הצגה מיוחדת
מטעם הקיבוץ הארצי

14.12 הצגה סגורה לצה"ל
"היכל התרבות", ת"א

יום א' ב' 15, 16 דצמבר
רמת-גן, "רמה", 8.30

יום ה' 19 דצמבר
חיפה, "אורה", 9.00

מוצ"ש 21 דצמבר
ירושלים, "אדיסון", 9.00

כרטיסים:
ת"א - "כנף", "רוקוקו".
רמת-גן - רייכניץ.

פקידים! תלמידים! סטודנטים!
הרשמו עוד חיום ב-אולפן גורי לקורס הוראה (2 x שבוע) ל- **קצרנות** עברית ו/או אנגלית
כת"א: אצל ת. ברקמא. גורדון 3
בחיפה: בייס. במעלה, החלוק 13.
הצלחה מובטחת!

רצונך לרייף?
אין ספק כי היא הכיף נהיגה במכונית פרטית.
השכרה יומית, שבועית חודשית: ע"מית, רחוב מונטיפיורי 37, תל-אביב, טלפון 61113

גפד
ש"ל נ"ו
כבר הופיע ונמצא למכירה בכל הקיבוצים
צחוק ומצב רוח לבית וחברת

הגילויים של „העולם הזה” — בידי מי מופקדים הכספים של הכדורגל בישראל?

בעדו מלהתפתח. לברים, כעבוד מוסדות אסתר תרבותיים חיוניים, היו הקצבות של בידי שנים חשדו בו שהוא מעביר נזיר לשוק. לא שחור, נפתחה חקירה. גם תוצאותיה לא נודעו עד היום.

כל אותה עת לא פסק ברים מלהתעניין בספורט, ובמיוחד בכדורגל. עד היום הוא מפקד פלוגת הסדרן של הפועל רחובות, נכנס לכן כניסה חופשית לבתי-הקולנוע.

פעילותו הספורטאית, שגם בעת שגורף רבבות לא הביאה אותו לעזיבת מחנה ה' פועלים, היא שהביאה אותו בסופו של דבר אל ההתאחדות לכדורגל, ושם אל השטח ה' הקוסם לו — כמתנדב כמובן — הגבורות.

★ ★ ★

מיצער הנצחון

צבי ברים, שצלקת מסתורית תלויה מעל עינו הימנית, מעורב בכמה וכמה פרשיות לא כך נעימות, שארעו בהתאחדות

לא את כל הדברים החרים מהיהודים. אנשי ההגנה נהגו או להחרים רכב מערבים. כדי למנוע את גילוי הרכב הגנוב בידי ה' מסטרה הבריטית היו מחליפים את מספרי הרכב. לברים, בתור ממלא מקום מספק החבל, היה גיפ מסוג זה. כאשר בתום ה' קרבות נלוו אנשי ההגנה לקבל את חגיגת התברר כי הוא איננו. התעורר אז החשד כי ברים מכר אותו. נפתחה חקירה. ש' תוצאותיה לא נודעו עד היום.

★ ★ ★

הרכוש הנטוש

עם חקמת המדינה והקמת צה"ל זכה הקורפורל של משטרת הישובים העברית צבי ברים בדרגת סרן. כאשר כבש צה"ל את לוד ואת רמלה, ועשרות חומסי חסם ובוזיו ב' עטו על השלל שהשאירו הערבים בעיר, כאב ברים את כאב עירו.

ביום, שיקבל את בנו לעבודה במפעלו. כך הגיע ברים לרחובות. הוא היה בחור בעל מרץ ומוכשר. אולם הוא ידע כבר אז כי בעולם האכזרי לא די במרץ ובכשרון. הוא ידע כי כדי להצליח עליו להיות גם חבר במפלגה מתאימה, כלומר במפא"י. באחת ההזדמנויות הביע צבי ברים את השקפת עולמו בפני ידיד: „עולמנו הוא עולם של זאבים, המנסים לטרוף זה את זה. מוטב להיות זאב טרף מאשר זאב נטרף. קל כצבי ועז כנמר, הפך צבי ברים לזאב. באותם הימים נזקק ברים בפעם הראשונה לשירות האומה. הוא הצטרף למשטרת הי' הגפירים, או כפי שאלו נקראו אז — הגפירים.

כבר אז ידע ברים באיזה שטח הוא מוכשר במיוחד. היה זה שטח הגבורות. כאשר היה ממונה על קבוצת גפירים לאי מושבעים, ששמרה יחד עם גפירים מושבעים על מתקני מכון ויצמן בעת המאורעות כי

בין תמונות עסקי ההתאחדות לכדורגל, המפארות כל מסע או מאורע. שחקני כדור רגל רבים אינם מכירים את שמו, ואפילו עסקי ההתאחדות יודעים עליו מעט מאוד. למעשה יש עול רב בעובדות אלה. בהש' ואה לפרסומם שמקבלים שאר עסקני ה' ההתאחדות, יוצא צבי ברים מקופח ביותר. קיפוח זה גדל בהרבה, אם להתחשב ב' עובדה שצבי ברים הוא אחד העסקנים הב' דדים המתמסרים בכל ימות ההתאחדות. מועט מדי בוקר בבוקר הוא מופיע ב' משרדי ההתאחדות, מפקח על העבודה ה' שוטפת, משתתף בישיבות חשובות. מנהל את עסקי ההתאחדות ועובד בשעות הלילה. צבי ברים עושה הכל לשם שמים ולשם הכדורגל. אין הוא מקבל שום משכורת עבור טרחו וזמן ויכור עבודתו, המע' סיקה אותו ככל זמן עבודה מקובל. פה ושם אמנם מכסה ההתאחדות כמה הוצאות קטנות שלו, אולם משכורת של ממש אין הוא מקבל. הוא עובד בהתנדבות.

כל עסקי ההתאחדות לכדורגל עובדים בהתנדבות. אולם כמעט לכולם יש גם עסקים פרטיים משלהם. הם מתמסרים לענייני ה' כדורגל רק בשעות הפנאי שלהם. לרוב אין זמנם פנוי אפילו לבוא לישיבות. משום כך, אם אמנם מר זאבי מפתחת-קוה, פרדסן ותיק ואיש מכבי, הוא יושב ראש ההתאח' דות לכדורגל, ואם גרישאי פינקלשטיין, איש מכבי מפתחת-קוה אף הוא, היו אחד משני סגניו — אין זאת אומרת כי התוארים מעניקים להם את השלטון. אין להם זמן. רק למיקה אלמוג, סגן יושב-ראש ההת' אחרות מטעם הפועל, יש זמן. המשכורת מלאה מ'רכו הפועל, יש זמן. משום כך בא אליו גם השלטון.

אותו המצב שורר גם בגבורות ההת' אחרות לכדורגל. בהתאם לעקרון השיטות של האגודות החברות בהתאחדות, ישנם ב' גוברות ההתאחדות ארבעה חברים: איש ב'ית', איש מכבי ושני אנשי הפועל. אחד מאנשי הפועל הוא צבי ברים.

גם אנשי הגבורות הם עסקנים מתנדבים. וגם להם אין זמן לנהל את העניינים. האיש המנהל את העניינים הוא האיש שיש לו זמן — צבי ברים.

★ ★ ★

עסקים בשעות הפנאי

אימרה מחוכמת מאוד אמרת: „ל' אנשים עובדים אין זמן לעשות כסף. אימרה זו מתאימה מאוד לצבי ברים. כי עד כמה שיראה הדבר תמוה, צ' ברים, המקדיש את כל זמנו לענייני ההתאחדות לכדורגל, הוא גם בעל עסק משלו, ודחא' בעל עסק גדול, מפתח ומשגשג.

יש לו בית-דפוס גדול ברחובות, עיר מ' גוריו, הגדול משני בתי-הדפוס הנמצאים בעיר. זה הדפוס המבצע את כל עבודות תנובה ושאר המוסדות ההסתדרותיים ב' דרום הארץ, המדפיס חלק מדברי-היהודים של חברת התעופה אל-על ומסדות אחרים. למרות שבשנים האחרונות אין צבי ברים מתמסר כל כך לבית-הדפוס שלו, אין עס' קיו דועקים. להיפך: הם משגשגים ופורחים. בעוד שעד לפני ארבע שנים הצהיר צ' ברים על הכנסה של 3000 ל"י לשנה, הצ' היר כבר לפני שלוש שנים על הכנסה של 5000 ל"י, ולפני שנתיים על 8000 ל"י.

בשנים שאחרי כן התרחבו עסקיו יותר ו' יותר. הוא הרחיב את בית-הדפוס שלו, הכניס בו מכונות חדשות ומשוכללות, נכנס כשותף בחברה ליבוא נזיר, רכש ב' שותפות פרנס בן 100 דונם, שערכו כ-100 אלף ל"י, הביע את רצונו לרכוש בית' קפה במקום מרכזי בתל-אביב שכסום של כמה עשרות אלפי ל"י, החליף את הטנדר הישן שלו במכונית חדשה ומתנודדת מאחד המדללים האחרונים. מלבד זאת יש לו גם בית גדול בן שתי קומות ושש חנויות ב' רחובות העיר, ועוד בית בנתניה.

★ ★ ★

צבי הופך לזאב

אין הגיע צבי ברים נמוך-הקומה לרכוש כה גדול מכריז מצינים כי עד לקום המדינה לא נמנה האיש עם עשירי הישוב. אלא כדי להביא את הקריירה ה' מופלאה של צ' ברים, יש לחזור עוד ל' שנים שלפני קום המדינה.

הקריירה המהירה התחילה בערך באמצע שנות השלושים, כשצבי ברים, צעיר בעל מרץ כבן 19, יליד פולין, היה פועל דפוס בחדרה. באותן השנים פתח אביו חנות לגנטיקה במרכז המושבה רחובות, שיכנע את בעל הדפוס היחיד ברחובות, מר לנגי

ועבד בתור פועל דפוס, צולם בפת טכס 'טיום קידס הנוטרים השני' רתי שהתקיים אותה שנה במחנה בילי. קודם לכן היה צבי ברים גאפיר לא-מושב, שלא קיבל פל משכורת מהממשלה הבריטית.

צבי ברים (מסומן בעי' 20), בשנת 1941, במדי נוסר של משטרת הישובים העבריים. צבי, שהיה אז חסר כל רכוש

ההחחלה הצנועה

סוף שנות השלושים, היה אחראי על קבלת הכספים ממכון ויצמן וחלוקתם בין הנוט' רים. חלק מאותם כספים לא הגיע משום מה לתעודתו. נפתחה חקירה נגד צבי ברים. תוצאות החקירה לא פורסמו מעולם ברבים.

★ ★ ★

הדרך לעצמאות

צבי ברים המשיך לשרת את הא' מה במשטרת הישובים העברית. הוא הפך נוטר מושבע. כאיש מפלגה מובהק הסתכסך עם נוטרים אחרים ועם הממונים עליו, ש' סלדו מפני פוליטרוקים מסוגו.

בד בבד עם עבודת הנוטרות המשיך ל' עבוד בדפוס של לנגביים. אלא שביום אחד ה' א כבר לא היה פועל דפוס. הוא הפך לשותף. היה לו לפתע כסף, כסום הגון באותם ימים, שאיפשר לו זאת. עם זאת לא הוניה ברים את שטח ה' ספורט. הוא היה חבר מסור בהפועל, חבר פלוגות הפועל המיוחדות, וראש קבוצת הסדרן של הפועל ברחובות.

במשטרת הישובים העברית עלה בעל-הדפוס בדרגה, עד שהפך לאחראי על ה' שמירה עברית ברחובות. עד שפרצה מלחמת השחרור, נשא ברים אשה וירש את מעט הרכוש שהותיר לו אביו שנפטר. עסקיו החלו לפרוח באמת רק עם המדינה. בתקופת מאורעות הדמים שלפני מלחמת העצמאות היה ברים ממלא מקום מספק חבל רחובות, האיש האחראי לבסחון תושבי המקום, לביצורים, ולרכוש. הוא לא חסך דאגה בשטח זה, אפילו כש' הדבר גרם לו אי-נעימות אישית, כמו הח' רמת רכוש של מכריו.

כך, למשל, כשהיו אנשי הבסחון זקוקים לטלפון, החזים ברים טלפון מבית-חרושת מקומי. בתום המלחמה, כשבאו האנשים לבקש חזרה את המכשיר, סרב ברים אפילו לתת להם אישור כי הטלפון הוחזר. כי לברים יש סלידה עמוקה מפני האחרים.

הכדורגל בישראל: ● הוא קשור בפרשת הכרטיסים ל' משחק נגד נבחרת בריט-המועצות ברמת-גן. הוא שהיה אחראי על הדפסת הכרטיסים, ובבית-הדפוס שלו נמצאו אחרי המשחק ב' משך זמן מה הגלופות של הכרטיסים. ● הוא מעורב בשערורית כיבוז ה' כספים, בעת שנבחרת ישראל לכדורגל שה' תה בפאריז, בדרבה חזרה ממסקה, הוציאה כספים ללא אישורים וקבלות.

● למרות שלא נכלל במשלחת למס' קבה, קיבל ברים חזרה, או לפחות גרשמו לזכותו, דמי הנסיעה לשם וחזרה. ● ברים עורך מעת לעת טיולים באי-רופה על חשבון ההתאחדות, כשהיא קופץ מארץ. כדי לסדר את ענייניה. ● ברים אחראי למתן הלוואות אישיות לחברי ההנהלה ההתאחדות.

● ברים אחראי לשערוריות מכירת הכר' טיסים הישנים למשחקים חדשים, בכך שלא פיקח עליהם אישית, כפי שמחייבו תפקידו. ● ברים אינו מקיים פיקוח על סדרי הדפסת הכרטיסים לתחרויות השונות.

● ברים הוא האיש שהכריע לתשלום פיצויים אישיים למזכיר ההתאחדות לשעבר משה וייס, גם כשהו נתגלה כמ' על באימון. ● ברים הוא האדם אשר כגלל סדרי עבודתו והנהלתו, התאססרו מעילות ב' אימון בהתאחדות. אחרי כל אלה הופיע ברים כאיש אשר יטהר את ההתאחדות לכדורגל.

בתום קרבות תשי"ח ב' היה ברים כל העת בעורף, ערכו לוחמי גבעתי מצעד נצחון ברחוב הראשי של רחובות. בין ה' שאר צעדו בתהלוכה גם אנשי גבעתי, אנשי גבעה עצמם, לא פחות מאנשי רחובות, המתלאו לראות בין שאריותיהם סרן נמוך קומה. היה זה צבי ברים. איש לא הבין מה עשה בין מגני גבעה.

קשה לא פגת להבין כיום מה עושה ברים בין מטהרי ההתאחדות.

בין לובשי הגלימות השחורות במסדרון בית-המשפט המחוזי בתל-אביב התבלטת לפני כחודש, קומתו של פרקליט גבוה ורזה, בלתי-מוכר לכל באי הבנין. הפרקליט עבר את המסדרון בצעדים בטוחים, וכנס לחדרו של רשם בית-המשפט, קד וביקש לאשר את הבקשה לצו-הירששה שהגיש על השולחן.

הרשם, שלום כהן, עיין בבקשה שלפניה, ביקש מהפרקליט לרשמה כחוק במשרד בית המשפט. לובש הגלימה יצא מהחדר ופנה למשרד. הוא מסר את הבקשה לידי פקיד הירשום.

אך במקום לרשום את הבקשה העיף הי פקיד מבטים מלאי תדהמה בפרקליט של פניו מעולם לא ראה בקשה לצו-הירששה מנוסחת בצורה משונה כל כך. הוא עיין גם בשתי ההצהרות-בשבועה שהיו מצורפות לבקשה, הרים את גבותיו ופנה לפקיד השני.

השכלה משפטית. אחרי דקות אחדות ניגש שוטר במדים לפרקליט הממתין. "את תעודותיך בבקשה, אדוני", ביקש השוטר. כשראה את התעודות, הוא עצר את אדוארד רפאל, 35, מרמת-גן. בתחת המשרטה הרי אשם האיש בשתי עבירות: התחזות כעורך-דין, ועריכת הצהרות-בשבועה בלי סמכות לכך.

שמעתי שהוא עורך-דין", סיפר שלמה לוי לשופט השלום חיים בנל במשפטו של רפאל שהתנהל השבוע. "באתי אליו והוא אישר בפני כי הוא עורך-דין. ביקשתי ממנו ליצג אותי בבקשה לצו-הירששה, והוא הסכים תמורת שכר טרחה של חמש לירות."

השופט התיחס בחומרה למי שניסה להתגנב למחנה הסגור של המשפטים המשכילים. הוא דן את הפרקליט המדומה ל-100 ימי קצם, או 20 ימי מאסר תמורתם.

פשעים

ביקור באעברה

גם ראמים חתיקים באומנות הרמאות נכילים לפעמים מתוך אי-זהירות. כלל חשוב זה של "זהירות מעל לכל" הוזיח הרמאי חתחית והמנוסה אליעזר חלדמן, 32, מיסו, שמעשי הרמאות שביצע בתל-אביב התפרסמו לא פעם בעיתונות.

באחד מימיו הקיץ החליט חלדמן להעביר את שדה עבודתו אל מחוץ לתל-אביב. הוא נסע באוטובוס דן למעברת סקיה, הקיש על דלת ראשון הצריפים.

"אני מן הממשלה", הציג את עצמו חלדמן כסופר-הגב בפני עקרת-הבית סביחה סטית. "יש לך איגרות חוב ממשלתיות?"

סביחה לא הבינה מה הוא שואל. "איזה איגרות? מה איגרות?"

חלדמן, בעל כוח שיכנוע רב, הסביר כי סבלנות: "ניירות של הממשלה. ניירות ש' שות כלפי'."

לאט-לאט הבינה סביחה במה המדובר. היא שלפה מאחת הפיסות את תיק הניירות המשפחתיים, מצאה את איגרות החוב של המלוה העממי שבבעלה, פועל-דחק, רכש לא מכבר.

השער ירד. חלדמן הסתכל בניירות, הביט בסביחה ואמר בצעיר: "חבל מאד. חבל מאד. הניירות כבר לא שווים הרבה". סביחה רצתה לדעת יותר. חלדמן הסביר: "זה שחה עכשיו ארבעים ושמונה וחצי לירות במקום מאה וחמש. באמת חבל מאד. תני לי את הניירות."

אחרי שעה הסבירה סביחה לשכנתה מה קרה. השכנה הבינה קצת יותר בניירות: "רימו אותך."

שתי הנשים החלו לצעוק. לקול הצעקה התאספו נשים אחרות. ביניהן נמצאו עוד שלוש נשים שהלדמן הספיק לבקרן בביתן. כמה גברים שהוזמנו למקום החלו בחיפוי שים בתוך המעברה. הם מצאו את הרמאי באחד הבתים כשהוא מסביר לעקרת-בית, עולה מעיראק, על שער האיגרות שירד. בבית-המשפט הכחיש חלדמן את הכל. אולם השופט יוסף בן-חנן האמין יותר לעדי התביעה. העיף מבט בהרשעותיו הי קודמות של חלדמן, כולן באשמת רמאות, ופסק מיד: "יש לעצור את הנאשם עד לריצו בבית-המשפט המתוה."

בוגי-ווגי במיצעד, תווים בעמדה קרבית, שינה באמצע קונצרט, סו צבר עליז בסמוקינג ש

מורת צה"ל. למרבה אכזבתו נשל גבעתי. במקום שרביט-מנצחים לאחוז רובה מכודן. הממכפים של גבעתי לא ראו את נטיותיו האמנותיות של החדש. דיבוריו על מוסיקה וגני רק גיחוך. הם לא החמיצו כל להכביד במיוחד על "הארטיסט" עם גמר אימוניו, נשלח למשלטינג באחד הימים קיבל מכתב נועש רשמית. הנהלת קול-ישראל הזמ לצנח על תזמורת שרות-השידור. מפקדיו לא הסכימו לשחרר א קידיו השוטפים כדי שיוכל להתכוון החגיגי, ונועם נאלץ ללמוד את ד כשהוא נשען על שקיהחול שי חמשה ימים לפני ההופעה ריחם ה תרבות של החטיבה, המליץ לש שיוכל להתכוון. חמשת הימים הלו יום ההופעה הגיע. נועם ניצח. הב לט וסודר כעבור ימים אחדים. ביום השידור קיבל נועם רשו להכנס לשק"ם הקצינים. בו עו היחיד של היחידה, כדי שיוכל ל ניצוחו משודר ברדיו. קציני היה בתמהון אחרי הטוראי שישב לי כשהוא מדפדף בסי תווים וממלכ בעקבות ההפגנה המוסיקלית כל נועם להיות תרבותניק.

נועם, ליד דוכן המנצחים, מחוזה קידה, באולם הקונצרטים המפורסם של העיר זלצבורג. הצעיר הישראלי שהה בעיר מולדתו המפורסמת של מוצרט כתלמיד מן חמנין בבית הספר לקומפוזיציה וניצוח, אשר אליו נתקבל תודות להמלצתו של הקומפוזיטור והמנצח הנודע איגור מרקסיץ.

זלצבורג נועם, ליד דוכן המנצחים, מחוזה קידה, באולם הקונצרטים המפורסם של העיר זלצבורג. הצעיר הישראלי שהה בעיר מולדתו המפורסמת של מוצרט כתלמיד מן חמנין בבית הספר לקומפוזיציה וניצוח, אשר אליו נתקבל תודות להמלצתו של הקומפוזיטור והמנצח הנודע איגור מרקסיץ.

★ ★ ★
הצנחנים רקדו

ה יריעה על המנצח הצעיר בכל זאת לאונים הפתאומות לפני שעמד להתחיל קורס הממכ בו נועד הטוראי שריף להשתתף הצבה לתזמורת צה"ל כמנגן קר כשכולו מלא חרדה, שאל רס"ר המחנה כי שכנה התזמורת, להגיע הביתה פעם בשבועיים. הר שהבחור החדש מהתל בו — ש לכל סיריו כי חיילי התזמורת נוסו כל ערב הביתה. הוא החליט לה

מעגלת=הילדים לדוג

נועם, תינוק בגיל שלוש, אבי, הלבוש חולצה רוסית (רובשקה) מסורתית.

זכה נועם העליו היה עבור חיבור-הגמר בתנ"ך.

עם גמר לימודיו בבית-הספר העממי נכנס לגמנסיה הרצליה בתל-אביב, בילה שעות רבות בברית-השחיה או בתנועות-הצעירים. הראשונה שגילתה את כשרונו המוסיקלי הייתה הדסה שרמן, המורה למוסיקה של הגמנסיה. בעידודה החל נועם לנגן על פסנתר, למד לנגן גם על קרן-יער. בעזרת סטיפנידה שהוענקה לו על-ידי התזמורת הפילהרמונית, הוא הצטרף אל חוג תלמידיו של המנצח זאב פריאל, בעלה של המורה הדסה. אצל פריאל למד קומפוזיציה.

החוויה שהשפיעה על המשך השתלמותו של הקומפוזיטור-הצעיר הייתה חוויה חזרתית דחוק. נועם ראה את הסרט פנטסיה, פרי יצירתו המצוינת של חלס דיסני. הי צירוף הנפלא של מנגינה וצבע השאיר בו רושם עמוק. בייחוד נחרת בזכרונו הקטע בולדתו של כל צליל ותו במנגינה על רקע התצורות וקשתות-הכנורות הופיעה צלילית האצילית של מנצח.

נועם חזר אל מורו והכריז: "אני רוצה להיות מנצח!"

פריאל הסכים, גילה שתלמידו מתקדם במהירות במקצוע החדש. אוננו הרגישה וידי הוריות של נועם הפכו את הניצוח לחוויה אמנותית בפני עצמה. התשבחות ששי מע מסי מוריו מלאוהו באוה; הוא הפתיע בדרישה מלאת העזה: "אני חושב שאני יכול כבר לנצח על תזמורת קול ישראל. סדרו לי בבקשה הופעת-מבחן."

נועם עלה לירושלים, נבחן והצלח. חוזר של שורת השידור הבטיח לו שיקרא לו בבוא הזמן.

★ ★ ★
רובה במקום שרכיט

פני חמש שנים סיים המוסיקאי הצעיר את לימודיו התיכוניים והתגייס לצבא. הוא היה בטות שישבצו אותו בתו

קהל המהודר שמילא את היכל התרבות בערב הפתיחה החגיגית מחא כף. ליאונרד ברנשטיין הניח את שרביט הניצוח על הדוכן, פנה אל הקהל ואמר: "ברצוני עתה להציג בפניכם את המחבר". הגבירות המהודרות הצמידו משקפות-אר פירה לעיניהן, הגברים מתחו את צווארם בסקרנות. כולם הכינו את ידיהם למחיתא כפיים נוספת, לקומפוזיטור הישראלי ש חיבר את אקדמות למועד.

ברגע בו הופיע האיש על הבמה עברה לחיטת-תמהון באולם. הקהל, שציפה לדמות כבודה, עטורה ברעמתי-שיער מכסיפה, הופ תע לראות צעיר קל-תנועה, בעל גורה חסובה. הקומפוזיטור לחץ את ידו של המנצח המפורסם, השתחוה לפני הקהל, קצר בחיוך את מחיאות-הכפיים הסוערות. בנות החברה הגבוהה מדדוהו בעיניהן, ניסו לשבץ בדמיון את הקומפוזיטור הי צעיר לתוך אחת המסיכות הקרובות בביתן. ברנשטיין אחז בידו של נועם שריף, משך אותו אל דוכן המנצח, ולקול תשאות הקהל טסח על כתפו בידידות.

★ ★ ★
ככי בגלל אקורדיון

נועם שריף נולד לפני עשרים ושנים שנה, לאביו פועל הבנין. האב גבה הקומה, שעשרות שנות עמל חרשו אותה בפניו, חיוך את נועם לצניעות ועצמאות. גם כאשר שמע ממוריו של הילד תשבחות על התקדמותו בלימודים, לא ראה בכך משהו יוצא מגדר הרגיל. אולם הוא עשה כמיטב יכולתו לפיתוח כשרונות בנו.

נועם לא היה ילד-פלא מוסיקלי מראשיתו. תמונה משפחתית ישנה מראה את נועם גועה בככי, כשבת-ידותו מנגנת באקורדיון. נטייתו הראשונה של הילד התל-אביבי, הייתה דחוק לאמנות הציר. פורטרטים של בני המשפחה וציורי נוף ודומם שצייר, עוררו את התפעלות המבוגרים שניבאו לו עתיד מזהיר. ואילו הפרס הראשון בו

לני

השינוי היה מדי: החיילים הפסיקו לישון בשעת ההופעות, זיכו את התזמורת במבול של מחיאות כפיים ושריקות התלהבות. הוא גם ידע להתמצא במצבים שאינם עומדים בפני מנצח אורח. בשעת אחת ההופעות כבה לפתע האור, והמנגנים ראו רק צלילת קלושה של המנצח. נועם התחיל לדחוק את הקצב ברגלו, והקטע נוגן עד הסוף ללא הפרעה.

עשרות מכתבי הערכה הוכיחו לרביסרן ריקלים שהשרביטן העליון עושה את מלאכתו כהלכה. למרות זאת נאלץ להעיר לו מדי פעם: "תראה, התרגלתי כבר שאתה הולך מסופר כמו טרזן, אבל לפחות תתגלח!" אך גם כאשר נועם המשיך להסתובב כמו טרזן, לא הפריע הדבר למפקדיו לבקשו לעבור לשירות קבע, עם גמר שירות החובה שלו נועם סירב. היו לו תוכניות אחרות. הצבא היה אמנם חווה מעניינת, אבל נועם חיכה בתוססת לבנות לרגע בו יחליף את התפקיד של צה"ל בפראק של אולם הקונצרטים. בתחילת 1954 השתחרר בדרגת רב-סמל. אחריו השאיר מלאי של סיפורי אגדות, בדיחות וצי'ובות.

★ ★ ★ סטודנט רודה בפרופסורים

תחנתו הכבדה של המוסיקאי מתיא הוזמן על-ידי המנצח איגור מרקביץ' ללמוד בבית-הספר המפורסם למוסיקאים, הקיים מזה מאה שנה בעיר הולדתו של מוצרט, וליהופיע כמנצח בקונצרטים באולם המוזרי טיאן המפואר. משרד החינוך והתרבות כיסה את הוצאות הנסיעה, מרקביץ' הקציב לו סטיפנדיה ללימודיו.

כשעזב את הארץ היה נועם צעיר פשוט ועליו, כשחזר, כעבור שנה, היה כבר אדם אחר. הוא למד להכיר את חיי החברה הגבוהה, שבצד תשואות קהל קריאות ההידור של חיילים, שעוררו בו בעבר התרגשות, היו חזירות לעומת ברק אולם הקונצרטים הולצבורגי המפואר.

נועם חיפש לו התעסקות נוספת. פרט למוסיקה, משהו רוחני ומרחיב אופקים. הוא נכנס לאוניברסיטה, כסטודנט לפילוסופיה. אך פילוסופיה לחוד ומוסיקה לחוד; נועם ארגן את תזמורת האוניברסיטה. בהוצאות יסב ורשם כל מלה שנאמרה על-ידי מרצים בשעות הפנאי ישבו רבים מן ה"פרופסורים" ליד עמודי התווים והתענו תחת ידו הקפדנית של הסטודנט-המנצח. בין ה"מנגנים" היו אישים כמו פרופסור ישראל שירמן, בעל פרט ישראל לסדרות, ופרופסור דושקין, ראש המחלקה לחינוך. נועם דרה

החוצפה, נתן לו טוריה ושלחו לנכס עשבים. ביחירתו התרשה, האיר המול סנים לנועם שריף בצורה מקרית ביותר. ערב לפני הופעה חשובה חלה מנצח-המשנה של ה"תזמורת" נועם נתבקש למלא את מקומו. רביסרן שלום ריקלים, מנצחה הקבוע ומפקדה של תזמורת צה"ל, הבחין בכשרונו של מנגן קרנהייער החדש, מינה אותו מנצח-משנה קבוע.

שוב החליף נועם את כלי שירתו ה"צבאי" אחרי הרובה וקרנהייער בא שרביט המנצח.

החלה תקופת נדודים רבת-חיות של תעלול אחר שגרשם בדבריימיה של התזמורת בוצע בבאר-שבע. ביום העצמאות נערך שם מצעד צבאי, במעמד נשיא המדינה. המנגנים עמדו במלוא מדיהייצוג שלהם, שייף במקצת. מיד עם גמר החלק הראשון של התכנית, סגר נועם את ספר התווים, לקח את שרביטו, ולקול מחאות הקהל נכנס לתוך מכונית התזמורת ונדרם.

תעלול אחר שגרשם בדבריימיה של התזמורת בוצע בבאר-שבע. ביום העצמאות נערך שם מצעד צבאי, במעמד נשיא המדינה. המנגנים עמדו במלוא מדיהייצוג שלהם, שייף במקצת. מיד עם גמר החלק הראשון של התכנית, סגר נועם את ספר התווים, לקח את שרביטו, ולקול מחאות הקהל נכנס לתוך מכונית התזמורת ונדרם.

★ ★ ★ חלום עז פראק

נועם היו דעות משלו על המוסיקה שיש להגיש לחיילים. במקום נעימות ישראליות פשוטות בעלות תזמור מסובך, ויצירות כבדות ומרדיות, התחילה התזמורת להגיש מוסיקה קלה ותכנית לריקודים.

המנצחים - מתוך אלבומו של מלחין

זונה. צילום מאלבום המשפחה, בחברת אחותו.

בזרועות צה"ל רביסמל נועם שריף, במלוא הדר מדיהייצוג כמנצח-משנה של תזמורת צה"ל.

בזרועות צה"ל נועם שקוע בציור פורטרט של נער גילה כשרונות למעלה מרגילים בציור, הפך לתחביבו הראשון, ממעיס עתה לעסוק בו.

עם לי נועם, שיכור-נצחון, מחובק עם המנצח ליאונרד ברנשטיין (משמאל), במסיבת-הגן שנערכה על-ידי ראש-הממשלה דויד בן-גוריון, אחרי קונצרט הנאלה בהיכל התרבות. עשרות מעריצים הצטופפו סביב המלחין הצעיר באותו ערב.

רמלים המוכרים, ובדואי יעניק את הפרט הראשון לאחר מהם.

למרבית הפתעות החליטו השופטים להעניק את הפרט הראשון דוקא לו. וכשנודע לשופטים מיהו המסתתר תחת השם נטע סמדר, הופתעו לא פחות מן המלחין עצמו.

טקס חלוקת הפרטים היה אחד המזורים ביותר שנערך אי פעם במדינה. היה זה טקס בלי פרס: המארגנים התנצלו שמי סיבות טכניות לא הוכנו עדיין הצ'קים והתעודות. את הצ'ק קיבל נועם בינתיים, אך תעודה אין לו עד היום. אולם פרט זה לא יכול היה להעיב את שפחתו של נועם. הוא ניצח.

★ ★ ★ אומרים עדיין

כאשר פיים שריף את יצירתו, הוא הקדיש אותה לאדם אשר עצמו הפילוסופיה הנחתה אותו בחיבור המסיקה: הימצה לפילוסופיה ד"ר פליישמן.

אולם אותה עצה — "קרא עשרות עבר דות והוציא מהן מסקנות חדשות" — גר אתה למבקרי המוסיקה דחא כפנים הגדול בעבודתו המוסיקלית של שריף. למחרת נגן נת הבכורה של אקדמות, לא היה כמעט מבקר אחד שלא קצץ כי זוהי עבודת-היסק, חסרת-מקורות. "תזמור מושלם", טען מנצח אבידום, בשיחות עם מכרים. "אבל חסרת מקורות. יש שם הכל, חוץ מיצירה של נועם שריף. הוא נתון להשפעות זרות ואין בו כל ישראליות."

בביקורת שפירסם למחרת הקונצרט ב"חאר", הסתפק אלכסנדר בוסקוביץ' בהערות קצרה בלבד על אקדמות: "יצירתו של נועם שריף התקבלה בחמימות על-ידי הקהל."

אולם השריף לא נבהל. הוא ידע כי חיי המוסיקה הם סכך של השקפות אישיות מאד, ושל קנאות מקצועית. ולעומת זאת, שהאשימו אותו בחוסר-מקורות עדה דעתו של פאול בן-חיים, מחשובי המלחינים בישראל. קבע בן-חיים: "הייתי בחבר השופטים של התחרות על פרס סול ירוק. כולנו היינו בטוחים כי נטע סמדר הוא קומפוזיטור מוחזק-לארץ. אפילו אני, שהייתי מורו של נועם שריף, לא ידעתי כי היצירה שלו. ההחלטה להעניק לו את הפרס נתקבלה סה"אחד... אין לי ספק כי נועם שריף הוא כשרון. הוא היה גם בעל מול מיוחד, מכיוון שיצירתו הראשונה נוגנה במעמד אמנים בינלאומיים וזכתה להד גדול."

נועם עצמו גמר אומר כי אקדמות תהיה רק הקדמה לקריירה מוסיקלית עשירה. ב"נתיים הוא עוסק במשהו חשוב לא פחות: מועד הבחינות בפילוסופיה התקרב במהירות, ובגלל עבודת-החיבור של אקדמות הוא לא הספיק להתכונן.

בהם בשרביטו, להנאת הסטודנטים והפרו-סורים כאחד.

★ ★ ★ אורח בבית-מדין

בתחילת השנה הכריזו האמרגן ה"אמריקאי המפורסם סול יורוק על פרס בסך 1000 לירות, עבור היצירה הישראלית שתנוגן בפתיחת היכל התרבות בתל-אביב. נועם החליט להשתתף בתחרות. ב"15 לאפריל הפסיק את לימודיו, הסתגר בחדרו בתל-אביב, והתחיל לעבוד. אישם בדמיונו הצטיירה יצירה. נועם ישב ליד הפסנתר, ניגן כמה אימפרוביזציות מקריות, רשם את הרעיונות שצצו בזה אחר זה.

כשמלחין שימע יצירה, אין הוא שומע אותה כמאזין רגיל. באוני רוחו הוא שומע תזמורת מנגנת; הוא יכול להבחין בכל תי, כשכל כלי מנגן אותו לחוד ומצטרף להרמוניה אחידה. הכינוי המקובל לשמיעה מסוג זה הוא שמיעה תזמורתית.

תחילה דמתה כל היצירה לפקעת-צמר, שקצה נמצא אישם אך אינו נראה לעין. לאחר שעות של מחשבה מרוכזת תפס נועם את קצה החוט. הוא ידע מה ברצונו לכתוב. "מלחין הרוצה לחבר יצירה", סיפר שריף, "דומה לאורח שהגיע לבית-מלון. אלה ש"קדמו לו בחרו להם את החדר הנוח להם, עד כי במשך הזמן התמלאו החדרים וה"בירה הצטמצמה."

למלחין המאחר קשה לכתוב נעימה הרמונית מקורית. מרבית המחברים השואפים להגיע אל המקורות הצרופים נזקקים לצי רופים בלתי-טבעיים, או לצלילים המופקים בכלי-נגינה אלקטרוניים. נועם לא רצה בזה. הוא זכר את דבריו המרצה לפילוסופיה: "אם תעתק עבודת-מחקר של מישור הרי זה פלאגיאט. אבל אם תקרא עשרות עבודות ותוציא מהן מסקנות חדשות, עשית עבודת דוקטורט."

★ ★ ★ טקס בלי טקסים

עבירת חיבור היא מלאכה קשה. אין דבר רחוק יותר מן האמת מאשר התמונה הרומנטית של קומפוזיטור הכותב סימפוניה במחירי, נישא על כנפי המוזה. את הסקיצה של הפתיחה גמר נועם תוך יומיים. אך עיקר המלאכה היה עוד לפניו. הוא עבד מבוקר עד ערב, שיכלל בהתמדה את יצירתו והתאים אתה לביצוע תזמורתי. בידורו היחידי היה הצגות-קולנוע מדי ערב. אחרי חודש ימים הגיש את אקדמות למועד לועדת השופטים, חתם עליה ב"סטודנטים נטע סמדר."

המלחין הצעיר לא האמין שיזכה בפרס. יודע-ידבר הסבירו לו שתבר-השופטים מכיר את כתיב-היד של מרבית המלחינים הישראליים.

עור זליקסון לחנך את אילני כיצד להתנהג במדינה המקצועית את גליוותיה. הוא קנס את אילני בעשר ל"ה, והחזיר אותו לבלי יעסוק עוד בהגדרת עדותיהם של הפקידים הממשלתיים הפונים אליו.

כל ישראל

המפסיד: ההון הלאומי

סין הקומוניסטית נוספה לרשימת המדינות הקונות סחורות מ-ישראל. השבוע יצא לשנתי משלוח של 34 אלף תבנית זכוכית, בשווי של 40 אלף דולר, תוצרת המפעל סולרפיל, המתמחה ליצור ציור תעשייתי מיהלומים. ... חברת "רפסקו" שהיא מעין סולרפיל פרוגרסיבי, הוסיפה לשלם 9% דיבידנדה על מניות רגילות. נמצאות בידים פרטיות, אולם רק 4% על המניות הנמצאות בידי קרן היסוד. המפסיד: ההון הלאומי, המממן את פעולות רס"ק. ... ההשפעה האמריקאית תהיה דור עתה במישרין למשק הארץ. המכשיר: מחיר עודפי המזון האמריקאיים, שהצטבר בינתיים למיליונים רבים, אשר לא היו להם הופכין. כספים אלה ישמשו עתה ליצירת קרן, אשר כספיה יינתנו לחברות בת או סוכנויות של מפעלים אמריקאיים, או לחברות שיגבירו את הצריכה של מזון אמריקאי בישראל. התוצאה: כל הפירות החשובות בארץ יהיו תלויות במשרין במסדות מקשלתיים אמריקאיים.

תזכיר

ציר הסכסוך

סכסוך קואליציוני פרץ השבוע, בי עקבות החלטתה של שרת החוץ גולדה מאיר למנות את יוסף לינטון, לשעבר ציר ישראל ביפן, לתפקיד ציר ישראל בשו"ץ. כפי שניבא מדור תצפית (העולם הזה 1052), סרבה שרת החוץ לאשר את מנויו של

עציר ווינברגר בוכה בבית המשפט * כשרון מתוק

מועמד מפ"מ למשרה הרמה, חבר עיני שמר משה (מ"מסק"י) וזילברטאל, מי שהיה שנים רבות נציגה של מפ"מ והשומר הצעיר בי ארצות אירופה המערבית. ... החוק ל" חיסול האמת, שעל הכתוב בתורה היה חורים של היועץ המשפטי לממשלה חיים כהן, מסר העולם הזה (1049). יצא השבוע לאור העולם. בתזכיר מוכפל שיגר היועץ המשפטי את הצעת החוק לעורריו, בלל בה סעיפים חמורים לפיהם אפשר יהיה ליטול את רשיונו של עורך עתון שהורשע בדיון על פי חוק זה, נוסף על ההיתר שינתן לבית המשפט לאסור על עתונאים, שירשעו בדיון, לה סיף ולשמש במקצועם. ... גרר בית הקברות בפרוס חנה הוסיטה השבוע ממ קומה בידי אלמונים, שרצו להבית בכך את מחאתם על סירובו של רב המושבה לקבור את הילד אהרון שטיינברג (העולם הזה 1052). בן לאב יהודי ואב נוצריה. עלידי הסטת הגדרה, נכלל עתה קברו של הילד בתוך שטח בית הקברות.

• מימין: בנשי הממשלה הכלכלית, משמאל עורך הדין גדעון פיאנקוב.

חקירות

האיש שועלם

אחד האנשים המושמעים ביותר בעולם העסקים התל-אביבי הוא אדם נמוך קומה, בעל פנים עגולות וחיתוך דיבור הונגארי, שנעלם מישראל לפני חודשים אחדים. מרטין ווינברגר לא בלט מעולם בקרב חבריו הסותרים. כפקיד קטן באחד מבתי החרושת לגליליה בתל-אביב היתה עליו של ווינברגר מהירה ביותר בסולם ההצלחה, אם כי לא מפתיעה. הפקיד ווינברגר הפך תוך שנים אחדות לתעשין גלילה קטן, הקים בשיתוף סוחרים אחרים את המפעל פלורידה. רק סוחרים מעטים מבין מכריו של ווינברגר ידעו שפלורידה הפך בזמן קצר מאד לשוק הסוכר השחור הגדול ביותר בארץ. בעזרת קומבינאציות אפלות הבריו תעשין שימורים רבים, יצרני גלילה וממ תקים, את כמויות הסוכר שקיבלו בהקצבה, דרך ווינברגר, אל השוק השחור.

אך הצלחתו של ווינברגר לא האריכה ימים. כשהסתבך לבסוף בחובות עצומים (90 אלף ל"י) למס הכנסה, ונתן בנסיגה לעזוב את הארץ בעזרת דרכון מזויף (העולם הזה 1034), נעצר ווינברגר במשטרה הכלכלית, נחקר ארוכות, וגשבר לבסוף. כאשר ברח מישראל אחרי שבועות אחדים, מבלי שהמשטרה תנסה לעצרו, נסר עברו בלשי המחלקה הכלכלית עם רשימה מכנה מבית לבית, עצרו את מברחי הסוכר, שותפי ווינברגר לשעבר, חיסלו את אחת מרשתות ההברחה הגדולות ביותר בתולדות המדינה. רוח עזרה מן העבר. השבוע התברר כי ווינברגר לא משך את ידו גם מעסקים אחרים, שאינם קשורים בסוכר. כשהובא סוחר המקורים והמברחי התל-אביבי אברהם מיליקין-מיליקובסקי לדיון, באשמת מכירת שק גרוטא. בטענה שהוא מכליל חלקי פטרי פונים (העולם הזה 1042) כען מיליקין בפני השופט: "את השק נתן לי ווינברגר. הוא רימה אותי באלפי לירות." השופט דן את מיליקין ל-1500 ל"י קנס,

עדות

מחירה של הגדרה

פקיד האוצר אברהם נחמיאס והשיטר עזרא פלך, שבאו לבית המלכה של זאב אילני בתל-אביב, לא הראו לו פנים שוחקות: "יש לנו צו עיקול על הסחורה בבית המלאכה". הכריז נחמיאס. אילני התחיל לצעוק. "איזה עיקול? אני חייב 400 ל"י ואני משלם בתשלומים!" תוך רגעים אחדים התאסף קהל סקרנים ליד החנות. אילני היה מרוצה מאד. הוא הסיל מבט בפניו של נחמיאס, שניה את תוכן צעקותיו: "פרנקים, גנבים, באתם לגנוב את הסחורה שלי", צעק, וסיים בהצבר עו על נחמיאס: "פרנק פרנק!" השבוע החליט השופט האשכנזי ד"ר אלי

כבוד ללא תקדים!!!

הצגת בכורה עולמית

של הסרט הצרפתי שטרם הוצג בבירות העולם. זיפור סנסציוני מבוסס על מקרה שקרה מבוצע לפי המסורת המהוללת של סרטי-אוירה צרפתיים

כולם שואפים להרגני

TOUS PEUVENT ME TUER

מתת של "ריפרי" ... מיסטיקה של "הנדון למוות ברח" ...

בהשתתפות:

אליאונורה רוסי-דראגו פרנסוא פארייה (אוסקר 1957)
אניק אמה פיטר ואן-אייק

החל ממוצאי-שבת, 14.12.1957, בקולנוע "תל-אביב".

אימפרסריו

ו. ה. רוברט
מצג

בראזיליאנה

בהיכל-התרבות

להקת הכושים למחול - שירה - ופולקלור
מריו-דה-זאנירו

42

רקדניות, רקדנים, זמרים ומנגנים

בימים ג', ד', ה' - 17, 18, 19 לדצמבר, בשעה 9.00 בערב

מן התפנית:

מטעי הקפה - אדמה חרוכה (סבלות הכושים) - קאנדיבלה (מחול פולחן ואקסטזה) - הילדת הסאמבה - מאראקאטו (מחול הכתרה) - חגיגת כפר - ריקודי בראזיל - הלחית המלך נאני - קרניבל בריודה-זאניירו.

כרטיסים - ב"רדיו יוניון", דיונון 116, "הכנף", אלנבי 81.

מבקשים את עזרת הציבור

הבוקר אבדו שלושה (3) מכרקים חשובים מתיקו של ילד בן 15, שליח המברקה; אחד המברקים הללו מיועד ליו"ר בית הנבחרים. אם האבידה לא תימצא, יפוטל הילד ממשרתו וישאר הוא ומשפחתו ללא אמצעי-מחיה.

אנו מבקשים את עזרת הציבור
בחיפוש אחר המברקים האבודים.

במקרה ויימצאו עקבות האבידה, מתבקש הקהל האדיב לפנות לקולנוע "זמיר", תל-אביב.

תודה

אפילו לגואטמלה

נשלחים מדי שבוע מינויי החוץ של "העולם הזה". שבועון החדשות הישראלי, העתון הנקרא ביותר במדינה, המוסר לישראלי בניכר דו"ח נאמן ומלא על כל הנעשה בארץ, בכל שטחי החדשות.

מלחמה ושלוש

מצפון תפתח הברכה?

האיש החזק בסוריה הוא אכרס אל-חוראני. כראש מפלגת אליבכע (מתחרה בער, עם "המעשה") הוא נותן את הבסיס ההמוני לקבוצת הקצינים השולטת במדינה. כשנא מושבע של המערב וכסוציאליסט לאומני, היה זה הוא שנתן לסוריה את הקו הניטרליסטי, שהביא לה את הנשק הסובייטי.

האיש מס' 2 של מפלגת אליחוראני הוא נוצרי בשם מישל עפלק. בניגוד לחוראני, איש מעשה המוני, עפלק הוא המוח — איש הרעיון, הוגה דעות פילוסופיות. ה' שבוע נודעו שתי הודעות של מישל עפלק,

שחקנית הזאב

מוחק כשרוני

מזכיר מפלגת אליבכע, ששכבו אור חדש לגמרי על עמדת הכוח העולה בסוריה ובמרחב הערבי כולו.

סבין בנג. ההודעה הראשונה היתה אנטי-קומוניסטית. מזה כמה חודשים ניסתה תעמולת המערב להציג את אליחוראני ו' חבריו כגוריו ומשרתיו של חאליל בגדאש, המנהיג הקומוניסטי הסורי. השבוע הכריז עפלק, בראיון שנתן לעיתונאי מצרי: הקר מוניסטים הם בוגדים.

הזכיר עפלק: בימי מלחמת העולם השנייה, כאשר לוחמיהם חתרו של סוריה יצאו למלחמה בכובש הצרפתי, תקעו להם הקומוניסטים. סבין בנג. לפי הוראות הרוזן הרוסי, שהיה מעוניין רק בנצחון על הגרמנים, שית פו הקומוניסטים הסוריים פעולה עם של סוגות הכיבוש. חרף מזה תמכו הקומוניסטים בסיס בחלוקת ארץ ישראל, ונציג ברית-המוצות בארץ תמך בהקמת מדינה יהודית.

סיכם עפלק: הקומוניזם סותר את הלאומיות הערבית, כי הוא מקריב את האינטרסים של העם הערבי למען האינטרסים של ברית-המוצות.

פריצית שמית. מדהימה עוד יותר היתה ידיעה אחרת על פעולת מזכיר מפלגת השלטון הסורית. גילה ציר שפאלי של הסרלמנט הברסטי: מישל עפלק הביע נכר נוח להיפגש עם נציגים סוציאליסטים מ' ישראל. הבסיס הגרמני להבנה: הקמת פדרציה שמית סוציאליסטית גדולה, בה תהיה מדינת ישראל חלק בלתי-נפרד. קבע המנהיג: ההודעה נמצאת במרחב לצמיחת!

היתה זאת כמעט חזרה על הרעיון היסודי שהובע לא פעם בישראל על-ידי נחום גולדמן, הפועל הזה וחוגים ישראלים אחרים. אולם בפי דובר ערבי, המייצג רשמית את התנועה הלאומית הערבית החשובה ביותר במרחב, היתה זאת מהפכה אשר יכלה להיות מיפנה היסטורי אילו היתה המנהיגות המדינית של ישראל מסוגלת להיאחז בה.

אולם ההגבה הישראלית השבוע היתה קלושה. היוזמה הרצינית היחידה באה מצד ג'ורא יוספסל, מזכיר מפא"י, שמתיר לשלם את דיו על העניין, כדי להוציא מיד מ"ם.

בזומה לקומוניסטים בארץ ישראל, ש' חתנו לפעולות מחתרות של הפורשים. תכנון או שיתוף פעולה יצטרף עם השלטון הברסי.

בטענו כי אין בישראל סוציאליסטים טובים יותר ממפלגתו. מאחר שדויד בן-גוריון נחשב בעיניו כל הערבים במרחב כמשרת מ' דופלם של המערב וכאויב רשמי של הערבים, יכלה זאת להיות מכת'מחת לכל נסיון רציני להושיט יד לתנועה הגדולה בצפון, ודרכה לקצינים החופשיים במצרים.

מצרים

הנקודות הבולטות

לילותיו הראשונים של חודש נובמבר, 1956. בחצייה'אי סיני ובאזור תעלת סואץ התפתחה במלוא הקפה ההתקפה המשולשת על מצרים. בבירות, בירת הלבנון, נמשכו החיים כרגיל. הקברטים נשארו מלאים כי מקומם, והיין נשפך בהם בא. תה חופשיות בה נשפך הדם על גדות הסואץ.

רק אשה אחת הפריעה את ההילולה ה' בלתי-סולידארית. היתה זו הימרת עאידה הלא. עאידה, בעלת השם המצרי העתיק והגדולה הצעירה המגרה, לא הסתפקה ב' אותם הילולות בהשמעת שירים קלילים. בין זמר לזמר היתה מלהיבה את ש. מעיה ב' סיפור על מאבקם של אחיהם המצרים על... עצמאותם. כמה אפנדים בירותיים שא' ננים ה'רגשו עד כדי כך, שהם אפילו תרמו כסף לארגוניסעד מצרים.

עזרתה המוכרת של עאידה לא עברה מבלי לעורר את הכרת'ת דתם של המצרים. אך התפנו מעיסוקי המלחמה, הומינו את עאידה לקהיר. התאסרון הלאומי הציע לה משרה קבועה, באותו המעמד ובא. תם ה' תנאים כסוכבת הראשית של התאסרון. עאידה הסכימה.

הכשרונות הסמויים. לפני שבועית אחרים, החל התאסרון הלאומי בהכנת מחזה חדש. היה זה פרי עטו של פתחי רדואן, שר ההדרכה בכבודי ובעצמו. המחזה, דמעות השטן, דן במאורעות הידועים שארעו לפני זמן רב בגן עדן, ובמשמעותם של מאורעות אלה לאור המהפכה הגמאלית במצרים. ל' עאידה ה'פה ניתן תפקיד קודמתי, חחה. הכוכב מ'ירות הע'פה מכבס אחר על חלקה במחזה, והרימה את אפה. תפקידה של האשה הראשונה בתולדות האדם לא מצא חן בעיניה. היא לא אומרת שום דבר, התמרמרה, היא רק מנוענת את נק' ה'תיה הבולטות. אני חושבת שזה משפיל לדרוש ממני למלא תפקיד כזה. אני שחקנית — לא דוגמנית-עירום!

המחזה הוחזר לשר הנכבד והוא נאית להכניס בו תיקונים. כאשר הוחזר לתאסרון, היה תפקידה של חחה תפקיד של ממש, בו יכלה עאידה להציג לא רק את נקודותיה הבולטות, אלא את ערכיה השכליים הסמוריים מן העין. היא תעשה זאת החל מן ה' שבוע הבא, כשעל גופה שמלת על-יתאנה, שעלתה 200 לירות מצריות (1200 ל"י).

מחרוזת

לא חוק-חינוך

בתשובה רשמית על הצעה לחוקק חוק, שיקבע את עומק המחשוף של שמלות הנשים במצרים, השיב שר הענים המצרי לשייך הרתי שהגיש את ההצעה: זה לא עניין של חוק, זה עניין של חינוך. אם תתחילו לחנך את בנותיכם עכשיו, אולי בעוד עשר שנים לא נראה בחזרות חצי ערומות ברחובותינו... **נציג פעוריות** יליד עכו, אחמד שוקירי, כתב השבוע במכתב למועצת הבטחון של האו"ם: יש ראל כשלעצמה אינה מבהילה את הערבים, רק קשריה עם כוחות נסתרים בזירה הבינ' לאומית מעוררים את דאגתנו... **לחם עת מלך מארוקן**, בעת ביקורו בעד דאלאס, ארצות-הברית, לא מצא מארגן קבלת-הפנים מכונית מתאימה יותר מאשר קרילק שחור של תברת קברנים... **תמוך בת'שיקה** שפורסמה בשעתו בעתונות המצרית עוררה תגובות חריטות בקרב ה' שכבות השמרנות יותר. כי בתמונה זו גר' אתה חברת בית-הנכחים המצרי, ואחיה עטיה, מנשקת את בעלה, שענו המבקרים: דוגמה של חוסר-צניעות! השיבה הנבחרת: מה יש? בעלי או לא בעלי? וחזק מזה, עשיתי זאת כתורמוני להרמט מצב-רוחו של האורח. כשהוא רואה לא נציגו מאושר, גם הוא מאושר... **הפטריואך**, ה' מרדני בלבנון תוסף, לדברי נמשק וקהיר, באיחור הלבנון עם סוריה. עמדתה הפסו' רתית של הכנסיה המרונית ה'ה עד כה עמדה של גיטראליות בחיכוכי הגושים ה' ערבים.

אל יקבעו עובדות מוגמרות!

נוכת התגובה הנמרצת של צבור הפרדסנים של אישים מכל הזרמים ושל דעת-הקהל בכללה, נואשו יומי הצעת-חוק-ההדרים מן התקווה להעביר את הצעתם כמות שחיא בממשלה ובכנסת. אולם מתוך מגמה שיטתית להנציח את שליטתם על משק ההדרים, פנו עתה לנסיון חדש. הם ביקשו את שר החקלאות למנות 18 חברים חדשים למועצה לשיווק פרי הדר בהתאם להוראות אותה הצעת חוק עצמה שנתקבלה בהתנגדות עממית סוערת, ושיסכייה להיות לחוק המדינה פוחתים והולכים משעה לשעה.

בדרך זו מנסים הם ליצור עובדות מוגמרות בניגוד לרצון הצבור, ולהפוך את כל התיבות על הצעת החוק לזויכות סרק. כך מקווים הם אף לעקוף את הממשלה והכנסת ולכפות את רצונם במסווה של "מנויים זמניים".

המציאות הוכיחה שהסינויים הזמניים הם הנוצחיים ביותר

צבור הפרדסנים ודעת הקהל החפשית, שהוכיחו את בגרותם במחאתם החריפה נגד הצעת החוק הפסולה, לא ישלימו גם עם התכנית הנפסדת החדשה להפקיד את גורל משק ההדרים למשך שנים בידי חבר אנשים שלא נבחרו לכך על-ידי הפרדסנים עצמם.

אנו פונים לשר-החקלאות, לוועדת השרים הכלכליים, ולממשלה כולה בבקשה ובתביעה: המנעו מנקיטת כל צעד שהוא כל עוד הצעות החוק השונות שיקבעו את עתיד ענף הייצוא חמרכזי של חמדינה, לא הוכרעו פוסית בגופים הכלכליים, בציבור, בממשלה ובכנסת!

אל תקבעו עובדות מוגמרות בנגוד לדעת מרבית הצבור! תקום מועצה חדשה לשיווק פרי הדר אשר תבחר בכחירות חפשיית על פי חוק ישראלי שיוחק כדון!

ארגון הפרדסנים בישראל

למדו שפות!

מחר וביסודיות בבית-הספר לשפות, קדימה! תל-אביב, בן-יהודה 74, טלפון 20314

א) **אולפניות לאנגלית** ללימוד מרוכז (2 שעות ביום) למתחילים ולמתקדמים וחוג לשיחה (Conversation) למשתלמים על-ידי מורים מאנגלית.

ב) **קורסים לעברית**. אנגלית וצרפתית למבוגרים מכל דרגות חידיות וקורס מיוחד לשיפור הכתיב העברי.

ג) **קבוצות לאנגלית לתלמידי בתי-ספר ג' ד' ה' ו' ז' ח' יסודיות**, ה' י' ח' תיכוניות.

פרטים והרשמה: מ'9-12 לפנה"צ — 9-3 בערב (פרטליום ר).

לכתוב מכתב רשמי. לקבל תיורים, לארגן תערוכה, להרצות, להשתמש בטלפון, וכיוצא בזה.

נוסף לכך יש כמה וכמה פליטונים המגורחים בצורה חיובית על דרך הלעג: כיצד להיות על משכורת ממשלתית, לקבל אולי קום, לשבש כנס פומבי, לגנוב מהממשלה ולהרגיו את הפקידים הכפופים לך במשרד.

חמש עצות. הנה כמה מן העצות של סמואל, מתוך הפרק: "כיצד (לא) לגבות מס הכנסה".

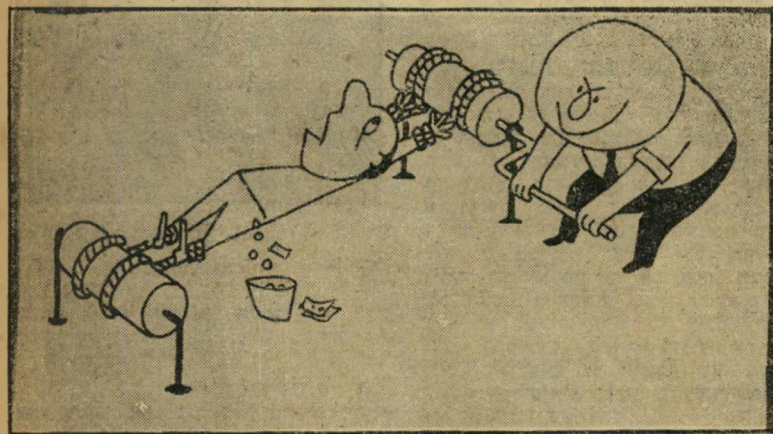
● סבך את חוק המסים במידה כזאת, עד שגם אדם הרוצה לשלם את מסיו לא יוכל להבין מהו הסכום שעליו לשלם.

● עליך להניח מראש, כי כל חיביר המסים ישישו לקראת תשלום מסייהם ויצבאו בהמוניהם על פתח מחלקת הגביה, כדי לקבל אישית את ספסי ההצהרה, במקום שאלה יישלחו אליהם בדואר רשום לפי כתובותיהם.

● שעה שאין אתה יכול למצוא במשרד את הצהרתו של אדם המוכיח לך עלידי תלוש רישום, כי שלח אותה, כנהו בשם רמאי.

● העלה את שעורי מס-ההכנסה למדמים כאלה, שרק בדרך של השתמטת סטיונית מתשלום המס יוכלו אנשים להבטיח לעצמם פתחם.

● העמד בראש נל משרד גביה גאון בענייני כספים, שעובדת היותו גאון תעסיקה במידה כזאת, שלא תהא שותת בידו להתעניין במעשי חבר עובדיו.

כיצד (לא) לגבות מסים, מספרו של סמואל * עקיצה מתוך ידיעה

הקריקטורות של מאיר רונן מוסיפות הרבה לחנו של ספר קטן זה.

רעיון טוב

אל חופו של רעיון (מאת אחרן זכאי, הוצאת קרית ספר, ירושלים, 80 עמודים) הוא ספר שיריו העברי הראשון של עולה מעירק, שהיה משורר מקובל בארץ מאז. רבת-גוונים הוא קשת נושאים של זכאי, אולם הבולט בהם הוא גוון הארגמן אשר לכיסופים. הדבר ניכר מיד עם קריאת שירי האהבה הפשוטים והעצובים, והם הדורב חי מכריע בכלל ארבעים הפיוטים שבאו בספר קטן זה.

צליל חדש. לשירה העברית הצעירה נוסף צליל חדש, צנוע אך מקורי, שהו שירת ערב, על קסמה ותולדותיה האוטיוניות, עולה ממנו. הנקל לומר שיש כאן מעין חוליה נוספת לשירה העברית-הערבית בן ספרד של ימי-הביניים. אולם גורם הזמן קובע ביצירתו של זכאי יותר משבדמה.

מבחינת המשקל, החריזה, ואף דרך חי דימוי, זכאי הוא משורר מודרני, ישראלי. אם גם לא הגיע עדיין למדרגת השכלול הסכני, שאותו עברה השירה העברית בדור האחרון, המאמץ לסגל כלים אלה הוא ניכר, וההצלחה גם היא אינה מבוטלת. ומעניין: במקום שזכאי עובר משירת-עצמו אל שירת הכלל, חלה נטייה רבה גם ברמתו הפיוטית וגם בהישגיו בצד המלאכה השירית, ששוב אינה מלאכת-מחשבת. אפשר לתהוה בכך על נקלה למקרא השיר הרועם. המקדש לי שבחי הודיקה והנפוליאוניזם, ולתהילת "עצמתנו הנצחית".

אין זה תחום-החיה של זכאי אלא פרי שכלתני, מאונס, "ציוני". לא יפלא, איפוא, שהוא כתוב במין צורת-נוטריקון, שאבד עליה הכלת. ונסתה גוררת נסגנה.

• אחד מסדרת ציוריו של מאיר רונן.

מקור

מגן-דוד וחצי-סחר

היהדות באיסלם (מאת אברהם יצחק כ"ץ, הוצאת קרית ספר, ירושלים, 222 עמודים) הוא מחקר יסודי של מקורות יהודיים בקוראן ומפרשיו.

המחבר — בנו של הרב הראשי לפתח תקוה והמחזיק, הרב ראובן כ"ץ — מבהן כרופסור באוניברסיטת ניו-יורק, ומשמש בה כראש המחלקה ללימודי היהדות, הספר הופיע לפני שנים מספר בלשון האנגלית, וזכה להערכה חמה מצד המזרחנים וחוקרי הקוראן באנגליה ובאמריקה, וכן מצד בל-שנים עבריים, שצינו כי כ"ץ הוא בר-אורין, הבקי בכל חדרי ספרותנו העשירה וידיעותיו המרובות נותנות לו האפשרות לגלות מקבילות במקום שאחרים לא שערו קשר כלשהו למקור יהודי... "כ"ץ אינו קיצוני ואינו מתאמץ לגלות קשר למקור יהודי במקום שאיננו".

מהדורה מורחבת. ההוצאה העברית זכתה לתוספות שונות ולחידושים שנצטברו במשך הזמן, והיא מהווה יצירה כמעט חדשה. יתר על כן: כ"ץ רואה בעבודתו זו אך פרסום ראשון, שאחריו הוא מתעתד להעשיר את המחקר בשטח זה בשורה של ספרים נוספים.

פסוקי הקוראן מובאים בספר בתרגומו המצויין של פרופסור ריבלין מן האוניברסיטה העברית בירושלים. ריבלין אף הכניס

1937 — 1957

זה עשרים שנה ש"המכונים הבריטיים" פועלים בארץ ומפיצים השכלה טכנית, מסחרית וכללית לעשרות אלפי אנשים מכל חוגי הישוב, כל הגילים וכל המעמדות. בוגרינו נמנים עם הפקידות הבכירה, אישי ציבור, מנהלי מפעלים, אנשי צבא, וגם עם צעירים שאך נכנסים לעבודה במקצועם הודות להשתלמות שרכשו אצלנו.

"מבצע עדוד השתלמות"

במטרה לחגוג את חגנו בצורה קונסטרוקטיבית, הקמנו קרן הנחות בת 20,000.— (עשרים אלף לירות) על מנת לעזור לנרשמים בחודש זה להנות מהנחות בשכר למוד בכל אחד מ-1200 הקורסים השונים בענפים הבאים:

באנגלית

1. מהנדסות
2. מדעי המסחר
3. למודים תכונים
4. שפות
5. בחינות מקצועיות
6. Engineering & Technology
7. Commerce & Accountancy
8. General & University Education
9. Language & Journalism
10. Professional Examinations: A.M. Brit. I.R.E., C. & G., A.M.I. Mech. E. etc.

למד בביתך למען עתידך

פנה בהקדם לקבלת פרטים על מבצענו העממי וכן מדרך חינוך על המקצוע המעניין אותך במיוחד אל:

האגללה העברית להשתלמות בכתב בחסותו של המכון הבריטי

ירושלים: רח' בן יהודה 2, ת.ד. 1259
תל-אביב: שדרות רוטשילד 15
חיפה: רחוב הבנקים 5

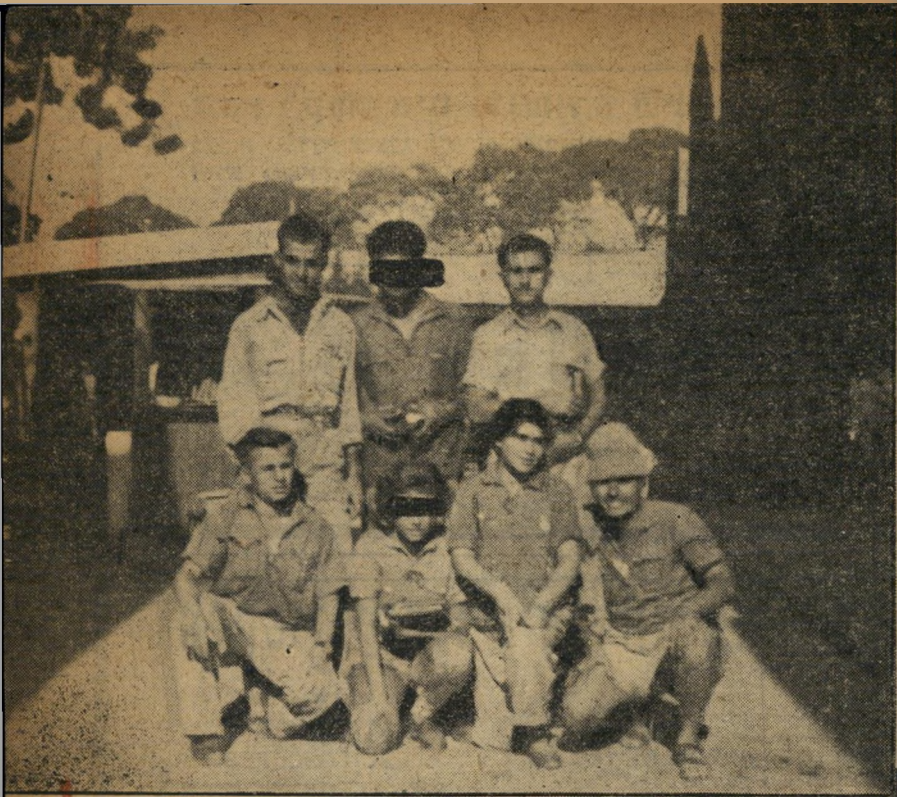
נא לשלוח לי פרטים ומדרך חינוך על הקורס
שמי
כתובתי

הה. 12.7

צעיד ערבי נוצרי בתארה בבחורה יהודיה

תנו לנו להחתן

- מאת סראג' זית -

ה ה חית בחג חמולד, לפני שנתיים. קבוצה נוצרי יהודי ביקרה בכפר שלנו. בדרך כלל, אצלנו בכפר משעמם עד מות, וכל אורח מן החוץ מתקבל כגואל. פשוט נעים לפגוש אדם מן החוץ ולשמוע דברים חדשים, מבלי שתזדקק לעמוד בתור לקבלת רשיון תנועה מהמושל הצבאי.

באותה קבוצה היו כעשרה בחורים וביחוד. שמעתי אותם עוברים ליד ביתי ויצאתי אליהם. הופעתם החיצונית, לבושה והילוכם, העידו כי אלה הם ישראלים, מאיזה קיבוץ. אך מבטאם היה אמריקאי טהור. הצעתי להם — באנגלית — להדריכם על פני הכפר, וכצעד ראשון הזמיתם לשותות קפה אצלנו. הם קיבלו את הצעתי בשמחה גלויה לעין, ובתום הביקור, בטרם יסעו, תנו לי את כתובתם.

צעירים אלה לא היו המטיילים היהודים הראשונים שראיתי בכפר. אולם במשך זמן רב לא יכולתי לשכוח אותם. ליתר דיוק לא יכולתי לשכוח את רינה, הבחורה היבליתית, בעלת העינים הירוקות, שידבורה היה "ריש" גרונית אחת מתמשכת.

החלטתי לבקר את אורחי, ובהזדמנות הראשונה שהצלחתי לקבל רשיון ממשרד המושל, נסעתי אליהם.

★ ★ ★

פתקה מרינה

ש ש לתאר באיזו שמחה קיבלו את פני, בבואי למוסד שבו הם למדו. בניס ובנות חיקוני, הובילוני בגאחה בחצר המוסד, כשהם מציגים אותי בפני כל עוברי זהו החבר שלנו? והו הערבי שלנו?

המורים לא הסתירו את רוגזם. במשך שלושה ימים הייתי אירחם של חברי החדשים. כבר למחרת יום בואי אמרו לי ידידי כי המורים אינם מביטים בעין יפה על ביקורי, אך הם — ידידי — לא התחשבו במורים. שעות רבות בילינו בטיול לים בסביבת המוסד, או בשעות ארוכות באחד החדרים, כשהנושא המרכזי הוא הדיוק היחסי בין נוצר עברי וערבי בארץ. חברי החדשים לא יכלו להבין בשום אופן מדוע לא תשרור ידידות בינם לבין הנצרים בני גילם מהמעוט הערבי. מדי ערב היינו הולכים בצחצח לקולנוע.

ורינה? לפני שנפרדתי מהם הגניבה היא פתק לידי, להפתעתי הרבה. היא ביקשה שאכתוב לה ואסביר לה מדוע הבטתי בה בצורה כה מזוהה כל הזמן. אני מוצאת בכך עניין, היא סיימה את הפתק.

לבי חלם בקרבי כמסורתי. לא יכולתי להאמין כי אכן חושבת היא עלי ברצינות. רק אחרי היסוס רב כתבתי לה, ובהזדמנות רבה אמרתי שגם היא מוצאת חן בעיני.

★ ★ ★

מידודות לאהבה

ום רדף יום, ומכתב מרינה אין. התיחתי להתיאש. ואז, כעבור שבועיים, היא שלחה אלי מכתב: "אבוא בחג הפסחא" והיא באה — לבדה. במשך יום אחד היתה אצלי, וכשנפרדנו ביקשה כי שוב אבקר אצלם.

הבטחתי — ולא יכולתי. כי משרד המושל סירב להעניק לי רשיון להיכנס לאזור בו נמצא מוסדה. פעם אחרי פעם הייתי פונה אל משרד המושל, ומבקש רשיון יציאה, כאילו המדובר היה לצאת לארץ רחוקה וזרה, ולא לכפר המרוחק כמה קילומטרים

★ ★ ★

אני הורך לרב

ק אז התחילו הצרות. כי אני נוצרי והיא יהודיה. זוג נוצרים הרוצה להתחתן הולך לכומר בביתו או בכנסייה, מודיע על רצונו, וקובע מועד לעריכת טקס הנישואין. דבר דומה, אולי מסובך קצת יותר, עושה זוג יהודי. אבל נוצרי ויהודיה אינם יכולים להתחתן, מבלי שאחד מהם יעבור תחילה לדתו של השני.

אך מה זה לעבור לדת שניה, כששנינו איננו מאמינים?

אבי אדם דתי מאד. איני יודע אם היה ממשך לשום, אילו שמע כי בנו יחידו הפך את עורו והתהיה. אבל מה לא הייתי עושה בשביל לזכות ברינה? נסעתי לצפת, ושם פגשתי את הרב זילברמן (הוא נפטר בינתיים מהכשת נחש, בחפשו עתיקות), אדם חביב, שהיה מוכר לי מביקוריו הרבים בכפר.

פגשתי ברחוב, והוא קיבל את פני בחימיות. הוא חשב שאם אני מחפש אותו,

הזוג הבלתי-מאושר

תמונה זו צולמה במוסד החינוכי, בו למדה רינה, חברתו היהודיה של סראג' זית. המחבר נראה עומד באמצע, כשפניו מושחרים. רינה היא השניה משמאל, בשורה התחתונה, מחזיקה ספר בידה. גם פניה של רינה הושחרו, כדי למנוע את זיהויה.

החלטתי לבוא לכל הגיון — העיקר שיצא משהו מכל העניין הזה. הייתי מוכן לכל. "זה יעלה לך 150 לירות ישראליות כדי לעבור לדת האורתודוקסית", פתח ואמר הכומר איברהים, כשהוא מפסיק לרגע את שיחתו עם אשה זקנה, שישבה בחדרו לפני שבאתי. הם דיברו יחיית. רציתי לשאול אותו מה הוא החומר היקר הזה שהוא יוסיף לגופי או לרוחי תמורת 150 הלירות, אך לפני שיכולתי להוציא את המלים מפי נתן את התשובה בעצמו: "הוצאות, הוצאות. הלא תבין ילד, זה עולה הון!"

ואם אתקבל לעדה של אדוני, האם אוכל להתחתן עם יהודייה? הקשיתי.

הוא שקע בהרהורים ואני ציפתי למחיר החדש שהוא יקבע. אם עבור כצירה באי פיפיו דרש 150 לירות, הרי עבור אמונה בישו ומקום ישיבה טוב בגן-עדן הוא בחראי ידרוש אלפים. לבסוף ענה: "זה עניין מסובך מאד" — כאילו לא ידעתי זאת — "אין הממשלה מעוניינת בדברים כאלה, ובכלל — למה לך עסק כזה? היא בחדאי תעזוב אותך ברגע שיהיה לה נוח."

הפעם לא יכולתי להתאפק. כל חיי חר-ובתי לתת כבוד לגלימה השחורה של הכומר, ורק זה מנע בעדי מלקלל אותו. קמתי והסתלקתי, בלי לומר שלום. שמעתי ממלמל: "מסכן, מסכן הילד הזה."

★ ★ ★

— ומסיפור האמריקאי

אמת הייתי מסכן. מה יכולתי לעשות? נזכרתי בעדי יהודה. כחה נוצריית חדשה ביחס. האמיתי כי עדה צעירה, שנולדה רק במאה האחרונה, הצליחה מן הסתם להשתחרר מכבלי חוקי הכפיה של ימיהם. פניתי לאח ויינו, אמריקאי צעיר המשמש מסייוגר ראשי של העדה הזאת במדינה.

את דעתי על המיסיונרים ועבודתם גיר בשתי מתוך קריאה בעתונות העברית. ברוב תמימותי תיארתי לעצמי שאני עוד אקבל פרס מהמיסיון, כשאביא להם בחורה יהודיה להתנצר. נחלתי אכזבה. אילו הייתם באים אלי בני-יורק, הסביר לנו המיסיונר, "היי תי נענה לכם ברצון רב. בישראל זה קשה מאד. קיבלנו אמנם רשות לערוך חתונות בארץ, אבל רק לבני האמונה שלנו. צר לי מאד, אבל לא אוכל לעזור לכם."

לי היה עוד יותר צר. העולם סביבי נראה לי לפתע כצניק, ולא ידעתי לאן לפנות. בפעם הראשונה בחיי ראיתי את מילדתי הזאת, אשר בה נולדתי לפני למעלה מעשרים שנה, כקטנה ומחניקה.

כל הכבוד לדת ולאשי הדת — אבל מדוע אנחנו צריכים למות? אם אינם יכולים לעזור לנו — מדוע ופריעו? לנו? מדוע ידרשו מאתנו מסכת שקרים וצביעות, לפני שנוכל לזכות בדבר שהוא יסוד כל יסודות החיים — הזכות להתחתן? למען האלוהים, תנו לנו להתחתן.

שנים. הוא סיים את דבריו והביט בי במבט אבהי. לא יכולתי לשמוק. "איני דתי, ואיני חושב שאהיה", אמרתי. "האם באמת אתה חושב שאני צריך לשקר כדי להתחתן?"

הרב הבין אותי יפה. גם אני הבנתי אותו. שהרי זאת היא החוקה הדתית שלו, ואין הוא יכול לזוז ממנה.

★ ★ ★

לכומר הקתולי

כתבתי לרינה על פגישתי עם הרב זילברמן ותוצאתה. היא ענתה שהיא יודעת להעריך את נכ נותי להקריב למענה את יחסי עם הוריי, ואם לא הצלחתי אצל הרב, מוטב שאטענין אצל הכנסיות הנוצריות. היא מוכנה להתנצר בשבילי.

אני שייך לכנסיה הקתולית-יוחנית, שבי ראשה בארץ עומד המוסרן ג'ורג' חכים. בהזדמנות הראשונה פניתי אל הכומר באי זיליוס — אשר אל צאן מרעיתו אני משי-תיך מבחינה רשמית — וספרתי לו בקיצור את סיפורי. "היא צריכה להיות נוצרייה", הוא פסק.

התעניינתי לדעת מה זה להיות נוצרי, בשביל אדם שלא נולד כזה. "להאמין בעיקרי האמונה שלנו, הידועים לך מן הסתם", השיב האב בפסקנות והחלטיות בלתי-מעורערים.

זהו סיפורו של צעיר ערבי משכיל, תושב כפר גדול בגליל העליון. הוא נטל את השם סראג' זית, שפירושו מנורת שמן, כדי שזיהויו לא יזיק לצעירה שהוא רוצה לשאתה לאשה, ומתוך תקווה כי מקרהו יאיר את הדרך ויתן דחיפה לחקיקת חוק לנישואין אזרחיים בארץ. את הסיפור כתב בעצמו בעברית.

"אבי", אמרתי, "היא מאמינה בי ולא בישו המשיח. אני רוצה להאמין כי אצליח במשך הזמן — באמת ובתמים — להחזיר בה את האמונה הזאת. האם אין זה מספיק — או שעליה דקא לבוא ולשקר במנין כדי להתחתן?"

הוא האזין עד הסוף, ואני מאמין שהוא רצה להבין אותי. אבל נראה שאין בבית המרקחת שלו תרופה בשבילי.

★ ★ ★

לכומר האורתודוקסי

עדה האורתודוקסית, על אף שמה, היא עדה הרבה יותר ליברלית מאשר הקתולית, וקיומית כי אמצא אצלה את מבוקשי. נסעתי לעכו. צעד אחרון ושניים קדימה, צעדתי לעבר ביתו של הכמר איברהים, כהן העדה האורתודוקסית. הפעם

סימן שיש לי איזה כשורה ארכיאולוגית — אולי גיליתי מערה חדשה בשפולי ההר. גימגמתי מעט, עד שמצאתי את המלים לש-טח בפניו את בקשתי. במשפטים קצרים סיפרתי לו מה קרה ושאלתי אם יוכל לעזור לי. ציפיתי כי יכעס. חשבתי כי יעלב.

הוא לא נעלב ולא כעס. חיוך כיסה את פניו ובמבטא מורח-אירוס, כשהוא מדגיש כל מילה, ענה לי: "ידידי, צר לי מאד. עושים יהודי מי שמאמין בדת היהודית, ולא מי שרוצה להתחתן עם יהודיה."

הרב השתק מעט, ואחר המשך: "בוא בכל זאת להירשם ברבנות. ואם תוכיח במשך תקופה מסוימת שאתה ראוי להיות יהודי, נקבל אותך ואז תוכל להתחתן עם הבחורה שלך. אבל אל תשלה את עצמך, תקופת המבחן הזאת יכולה להימשך

אנשים

מן השפה ולהין

אורח ישראל מספר אחד יצטרף לדאג לעצמו השנה לחנוכה חדשה: לקראת חג האורות הוטסה חנוכייתו של הנשיא **יצחק ברזבני** לגיוויורק, ושם תוצג בחגיגה מיוחדת שתתקיים במדיטון סקויר גארדן, ב-חנוכה. כל המרבה בתרומה יזכה להדליק את גורת החנוכה... אורח שביקר לפני שב' בבית הנשיא בירושלים היה **אבא קובנר**, הסופר המפ"מי הידוע, שציטט באוני הנדסאים את הפסוק: "ישראל משילים לעפר ולכוכבים. כשהם יורדים הם יורדים עד עפר, כשהם עולים הם עולים עד ל' כוכבים". קובנר ייחס פסוק זה לתנ"ך, שוסע מיד עלידי אחד הרבנים שנוכח ב' אותו מעמד, שהעיר לו כי זוהי אימרה מן התלמוד. "אתה זקוק לתודעה יהודית", אמר הרב... כאשר קיבל שר הבריאות **ישראל ברזבני** את משלחת הבריאות הפורלנית, היתה השפה הפולנית שגורה בפי כל. גם כאשר הוצגה המשלחת בפני הנשיא, נהלו השיחות בשפה ידועה: רוסית. רק כאשר הוצג ד"ר **שמעון בטיש**, המנהל הכללי של משרד הבריאות, בפני חברי המשלחת, לא נמצאה שפה משותפת. בטיש הוא יליד הארץ, בן למשפחה ספרדית. הת' פלאו האורחים: "מה? יש אצלכם גם כאלה שאינם מדברים רוסית או פולנית?"... ו' עוד בפרשת שפות: מתברר כי **יוסף ליני** טון, שמונה השבוע כציר ישראל בברן, והמכהן מזה למעלה מ-20 שנה בתפקידים שונים בשירות הפולומטי של הסוכנות ושל ממשלת ישראל, איננו יודע כמעט עברית.

★ ★ ★

מחנה העבודה

כאשר ביקר לא מזמן מבקר המדינה ד"ר **זיגפריד מוזס** באולפן לעברית, הוא מצא את התלמידים עוסקים בהטיית הפרעל ס"ס. הוא שאל אותם: "מהו אתם כבר מתכוננים לנסוע כשליחים?"... מגיוויורק הגיעה השבוע הידיעה, כי מיד עם כניסתו לתפקידו החדש, היתה אחת מפעולותיו הראשונות של ציר ישראל בחשיגנטון **יעקב הרצוג** פעולת-תיחן בין דויד **ברגוריון** לבין ד"ר **נחום גולדמן**. לאחר שבייני האשים את גולדמן, כי הוא מתערב בענייני מדיניות החוץ של ישראל מבלי שנתבקש עלייד ראשי מדינת ישראל, טילפן גולדמן להרצוג, ביקש ממנו שיודיע לראש הממשלה כי במידה שטיפל בענייני ישראל, היה זה דחקא לפי בקשת ישראל. לדוגמה: הסכם השילומים, פעולות שתדלנות בסטטיסטיקס מנט ובארץ... לתוארים נלהבים וזה השבוע איש חרות לשעבר **דויד דהרי**, שפרש מסייעו בעיריית נתניה והצטרף ל' קואליציה עם מסא"י, גילה פתאום בסאון ההסתדרות דבר: "... כנאמו לציבור שכר נות העמל בפרברי נתניה יתק (דהרי) את קשריו עם חרות, בסברו להיות כלי שרת לגוש אנטי-פועלי בעיריה... פועל החי על יגיע כפיו... שירך באורח טבעי למחנה העבודה".

★ ★ ★

השאלה הגדולה

כאשר שמע הסופר **אברהם שזונסקי** על חטיפתו של כתב העולם הזה, הגיב: "אחרי שאנו יודעים כבר על קיומם של השב. ושל השא, לא נשאר לנו אלא

הקץ לקשקשים ולנשירת שערות

בעזרת "אנדן", אמצעי החפיפה האידיאלי לכל המשפחה. דרוש "אנדן" במספרות, בפרפומריות ובבתי-מרקחת.

Helene Curtis

ENDEN

אלקטרוניקה בשיטה חדישה

בעזרת איסילוסקופים
CATHODIC-RAY
OSCILLOSCOPES
SIGNAL GENERATOR

מתחיל קורס-ערב חדש
טכנאי רדיו

הרשמה כל ערב
משעה 5 עד 8

המכונים הישראליים
ל ט כ נ ו ל ו ג י ה

רחוב בן-הנר 84

טלפון 21416, תל-אביב

המתנה היפה לכל הזרמנות!

כלי כסף
ומצופה
כסף

פרינצנטל

נוסד בורשה בשנת 1905
PRINCENTEIL
Established in Warsaw 1905

silver and
silver-plated ware

מבחר עשיר של 10 דוגמאות מרהיבות עין
להשיג בכל רחבי הארץ

בי"ס לפקידות
מרכז מורים
מחלקת מוסמכים
תח"מ 12-ת"א

קורס מוזרו לפקידות אחרי חנוכה
קורס לקצרות אנגלית GREGG

שחקנית בורש

הפולה החודשה והתיאטרון לשעבר

להחליף את שמה של המדינה מישראל ל' בלשתינה... באותה הודמנות הגדיר שלונסקי את מקרה החטיפה: "חטף-פחח וחסף-סגור"... **רוסתוב בוסמוני**, חבר הכנסת השניה מטעם מפ"ם, בוגר הסכניון ואחת הדמויות הבולטות ביותר בין ערביי ישראל, נשא לאשה עולה צעירה מפולין, בת 19, שהתאסלמה. הנשואין נערכו בחיטה בטקס צנוע, ללא פרסום... החידושי **שמואל רון** החליט השבוע לצרף שאלה נוספת לתכנית השאלות שלו, שתזכה את העונה עליה בשתי נקודות. השאלה: מי חתף את אלי תבורז... איש בידור אחר היה נתון אותה שעה בבקעה אחרת. המר **צדוק סביר** הופיע בבית-משפט. אחרי שנחבצ לדון על עבירת תנועה, הוא ניגש ללוח כדי להסביר לשופט כיצד עקף אוי סובוס. תוך כדי הסבר התבלבל. כאשר גמר, אמר לו השופט: "עכשיו אני כבר לא צריך לשמוע את התובע"... כדי לק' בוע את מידת העניש, שאל השופט את סביר מה הוא עושה. "אני שר", השיב סביר. "וממה אתה חי?" שאל השופט. "מ' שירה", היתה התשובה. "למי אתה שר?" המשיך השופט לשאול, "לכל מי שרוצה לשמוע אותי". בסופו של דבר, מתוך מח' שבה שמשירה אין הנאשם מסוגל להרויח הרבה, קנס השופט את צדוק סביר ב-10 ל"י... שחקן תיאטרון הבימה **דוד ורדי**, שה' סיע השבת בהצגת בכורה של הביצה, בתפקיד צדד קטן של סקיד ממשלה ה' משחק קלפים, גילה השבוע כי משחק ה' קלפים על הבמה הוא משחק הקלפים הרא' שון בחייו. ורדי הוא בן 64 שנה... ב' הצגת הבכורה של הביצה, פילח מדי טעם צחוק רעשני בודד את האולם. צופים שהפט את ראשם לעבר הקול הבחינו בחנח מרון, שחקנית הקאמרי, שישיה על ה' ציע בתברת האדריכל **יעקב רכטר**, עמו היא עומדת לבוא בברית הנשואין. יהיה זה בעלה ה' שלישי של חנה מרון, ששני בעליה הקודמים היו השחקן **יוסף ירין** והאדריכל **יצחק ישר**.

פסוקי השבוע

- **דויד ברגוריון**, בישיבת הממשלה, בהצביעו לעבר שר הוצא ד"ר יוסף בורג: "לא אתה תקבע לי פה מי יהודי ומי לא יהודי"
- **הרי גולדמן**, המזכיר המדיני של אגודת ישראל, שורש כחעד הפועל של מפלגתו הנהגת מגבית עצמאית. בין יהדות העולם: "כשאנו מקבלים אחוזים מהמגבית הציונית, אנו בבחינת משגור מן השגור."
- **ח"כ מפא"י דויד בר רביהאן**, בנאומו בכנסת בקשר לנשואי תעריבת: "העולם מתקדם ומתפתח. ועל הדתיים להשלים עם תעריבת שהתפתחות מביאה יהודים שירצו באשה גויה דחא."
- **העתונאי אורי קיסרי**, על רכישת מלון קסטל בידי המפלגה הדתית: "בבחירות הבאות תוכל מפלגה זו להשתמש בסיסמה - את הר הקסטל כבש הפלמ"ח: את מלון קסטל כבשנו אנחנו!"
- **ח"כ אחדות העבודה יצחק בראהרון**, כשיחה עם עתונאי: "למפא"י השקפת-עולם סטאטיסטית במקום סוציאליסטית."
- **ד"ר פנחס רוזן**, שר המשפטים, על הסירצות המרובות בחומת הקואליציה: "הגיעה השעה לחנק חוק שיקבע מעמד לאנשים הידועים לציבור כחברי הקואליציה."

סרטים

כתבי-ספורט וחטיפה

אשת האופנה (אסתר, תל-אביב, אר-צות הברית) הוא סרט שבאופנה, כיתר שהוא עוסק בהיעלמו של עתונאי ספורט וכל הכרוך מסביב לו. זוהי קומדיה אמריקאית טיפוסית — שטחית, קלילה, לא הכי מציחית, אבל משעשעת. גרגורי סק ממלא בה את תפקיד עתונאי הספורט הלוחץ, ה-עוסק בשירת גילויי-שחיתות באחד מענפי הספורט. פירסומיו גוררים אימים באלימות מצד המושחתים, הזוממים אף לחספו. כשי-אין הם מצליחים למצוא הם מסתפקים ב-חטיפת אשתו.

בין גילוי לחטיפה, מספיק גרגורי סק להכיר ציירת אופנה (לורן באקאל), אשר בגללה הוא נוטש את אהובתו הקודמת (דו-לורס גריי), זמרת סלבינה חסוכת רגליים. התסבוכת נוצרת כאשר, מצד אחד, מסתיר סק מפני אשתו החדשה את אהבתו הקודמת, ואילו מצד שני היא מוצאת אצלו את תמונתה של גריי (ראה תמונה). ומשחרור זרת במוחה סצינות בגידה.

בגדים קטנים מדי. כשהשודתיה מת-גברים, עומדת באקאל לפנות אל יריבתה בשאלות גלויות. פק, המתכנן תשובה גי-

מחליפה אותה קליר סמברר, שביקרה זה עתה בארץ, נוסרת איבה הן לאביה האמן המטורף והן לאמה, עד לסוף ההכרחי — פגישה סנטימנטלית המתחילה הכל על מקומו בשלום.

התורשה והסביבה

רצחתי את אמי (תמר, תל-אביב, הולנד) — הוא פרק נוסף בסיפור הישן: האם הפשע הוא תוצאה התורשה או השפעת הסביבה? רק לפני זמן קצר הוצג בארץ הסרט האמריקאי הזרע, שטיסל באותה פרשה בהציגו מקרה של ילדה פשענית, ש-פשעה נבעו מתורשה. הפעם מבססה הסרט ההולנדי לטעון את ההיפך: הפשע הוא תוצאה הסביבה, אפשר למנוע בעזרת חינוך מכחך.

סיסקה העכבר, ילד כבן 12, נדחף אל זרועות הפשע כתוצאה מזירוד הוריו וחוסר אהבת אב, המליכים אותו אל החמור ב-פשעים — רצח אמו. אולם בעזרת מתחנך בעל תבונה, אהבת חברים וקן משגחה חמים הקולט אותו, הוא מצליח להיחלש מזרע בחברה, כחבר מועיל ובורא.

יתכן ואין זה סרט חינוכי לנערים, אולם יש בו לקח רב להורים. לקח רב יותר יש בסרט, המציג ביום ובמשחק צחת

מכבת גריי, אשת האופנה
האשה החדשה בבית האהובה לשעבר

אוחה, מזדמן לדירתה של אהובתו-לשעבר בדיוק כשאשתו מגיעה לשם. הת ביכת נפ-תרת רק בעזרת המושחתים, המנסים לחטוף את באקאל, ונותנים בידו פק הזדמנות ל-הוכיח לה את מסירותו.

מלבד כמה בדיחות ניסח צ'אפלין, אין כי-סרט הברקות הומור מיוחדות. מה שיש בו, היא תצוגת-אופנה של עשרות דגמי שמלות חדשים, שיעוררו קנאה אף בנערות הריב-דינוגוף. ואם גרגורי סק ולורן באקאל נראים בסבך העלילה כאלו הלבישם בגדי-אופנה קטנים ממידתם, הרי דולורס גריי החמודה, המציגה גם כשרון וגם רגלים, היא אשת האופנה האמיתית בכל העיתים והמנים.

באם, או בת

לאור הזרקורים (חג, תל-אביב, צרפת) נהרסים חייה של אציקה צורה, המקריבה את חייה עם בעלה כדי למנוע ממנו את חינוך בתו, ואת חייה עם בתה כדי להח-יורה אלו לבסוף. זהו סרט צרפתי פשוט וטוב, שהאיטלקים היו מציקים ממנו מלר-דומה רגשנית והאמריקאים דרמה חברתית. הצרפתים השאירו אותו כמו שהוא — סיי-סור חיים פשוט ולבבי.

אציקה צורה, אחת מגדולות הבד הצר-פתי, מגלמת דמות של אם מזדקנת שאינה נרתעת מלבצע פשעים כדי למנוע מבתה להתגלגל לזנות. שעה שבתה הופכת לככת באלט הרחק ממנה, היא מבלה את בארית בנותיה בבית-סוהר ובחורבה דלה בחברת כלבים, הבת, גבי מרלי, שבקטצי הריקוד

חשבון נפש

תל-אביב, אחרי שאם לשני ילדים חשדה ב-עלה כי הוא בוגד בה עם גיטתה, מסרה למשרדי מסי-הבנסה את כל ספרי החשבונות שלו, למיה התברר כי השתמש ממס במשך חמש שנים.

★ ★ ★

הצדק אינו עיוור

ברדין המערבית, נתפסו חמישה גברים, שעה שניסו לפרק את גג הוטר-שת של בית-המשפט המחוזי, בחושבם כי איש אינו רואה אותם.

★ ★ ★

ברית פריד אינו

בארץ, תלה חבר הקיבוץ זיו נשרי ב-יום ברית-המילה שנערך לבנו, את המודעה הבאה על לוח-המודעות: "אני מר-מיון בזה את כל מי שמוכן להיות סדיסט, לחזות במחזה המביש, אשר שלטון הקל-ריקליוס המפאיי כפה אותו על כל גבר בישראל, ליום שישי באחת וחצי לבית-החולים לילדות בכפר-סבא."

★ ★ ★

גורל המשחק

ירושלים, אחרי שהמשרה עצרה שלושה אנשים בעת משחק פוקר בקפה וינה, והאשימה אותם בהחזקת בית למשחק בלתי-חוקי בקוביה, ניסו הגנאים לטעון כי המשחק מבוסס על שכל ישר, הרגישו בפני השופט משחק פוקר סביב השולחן המרכזי בבית-המשפט.

★ ★ ★

הצגה מיוחדת

דוסיאנג'לוס, ארצות-הברית, ניגש שודד רעול-פנים אל קופת קולנוע, אחרי שחזר לשם דרך האולם, אים באקדח על הקופאית: "הסרט לא מצא חן בעיני, החרי-לי את כספם של כל הצופים!" הסתלק אחרי שקיבל 212 דולר.

★ ★ ★

ציפור הנפש

נגב, נקרא חסאן אבו מוסה, דרוש בדואי, להוציא שד מעוסף מנופה של בדואית, אם לחמישה ילדים, הכניס אותה לאהלו לשבועיים ימים, המית איתך ב-חניקה, בהסכירו: "השד אמר לי שא יצא מנופה אלא אם יקח אותו את נשמתה."

★ ★ ★

טעות, חזור פעמיים

תל-אביב, פירסם העיתון דבר תיקון טעות לידעה מיום קדם, בה הסביר כי קצין המנהל במשרת חיפה, הקצין גיל, פרש מהשירות. מיהר לפרסם עוד באותו גליון, מתחת לתיקון הטעות, תיקון ידיעה, בו נאמר כי הקצין גיל כן חזר בו מהתפטרותו.

★ ★ ★

איבה ירדת

קדומבית הבריטית, הובא לידן הכומר-לשעבר הרברט וילסון, בן 74, שחיבר ספר בשם גנבתי 16 מיליון דולאר, בו הכיח כי הפשע אינו משתלב, באשמת גניבה בשחי של שני דולאר.

★ ★ ★

מיני II

ירושלים, אחרי שנהג בצורה לילינית באופנוע, כשרגלו האחת על המישב ורגלו השניה מתחת באוויר, הובא צעיר לדיון על כי סיכן את עצמו ללא צורך, הואשם בכך כי אין לו הבנה לסכנות ה-אורכות בכביש, הסביר: "אני מבין רק כשי-אני עומד על הראש."

★ ★ ★

מכתב האכזריות

תל-אביב, הואשם שכתאי חרבות ב-גניבת מכתבים שהושארו על ידי אשה בדואר, הסביר: "אני עוסק בפסיכולוגיה, רציתי לדעת למה שוכחים מכתבים כאלה. חשבתי שהמכתבים הושארו בכוחה, כפי ש-נשים נוהגות לפעמים להשלי מטענת. כדי להסיל גבר בפה, מנהג שנשאר עוד מימי האכזריות."

אתה זקוק

שלך לנימוי וחיסון בפני נשט, אהריות מלאה עבור אימפרונציות, קטש, שרת אדיב ומחיר.

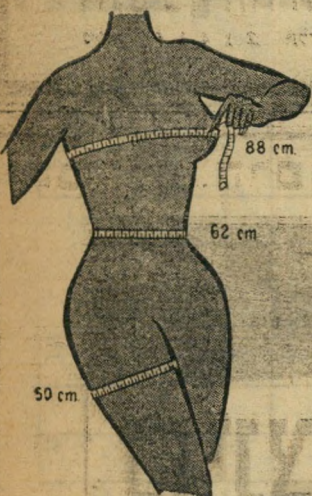
קשת

מנקה וצובעת

מכך מצותיק?

בחני את גופך. האם הוא מושלם?

אם גובהך הוא 1.50—1.75 מ' המדות האידיאליות הן:

אם מדותיך עולות על אלו נעזיר לך להשיג מביקשך בטפול הרדיות תוך שמירה מעולה על פרופורציות גופך מכון להרזייה וטפול בפנים

הרדיות וילנסקי

ת.א.ר. שינקין 26 טל. 62417

מתנת חנוכה

היפה ביותר היא המצלמה. כל שאר המתנות נשכחית חיש מהר. רק המצלמה מ-פוטורבו נר מחדשת תמיד את השמחה והעניין. נותן המתנה זוכה בהוקרה בלתי נשכחת.

הוואצ' צלום חנים

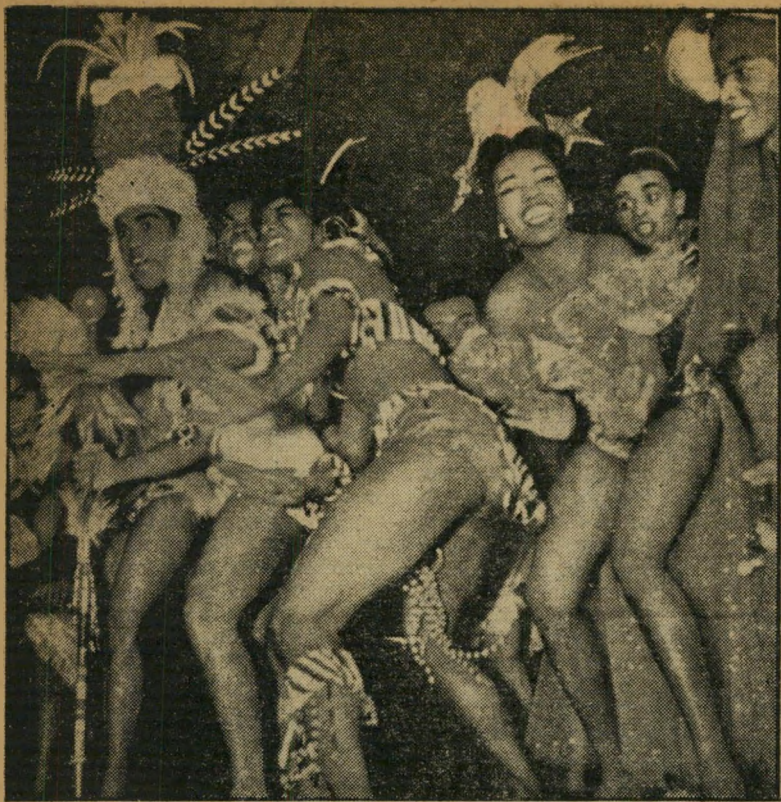
פוטו-ברנר

חיפה, רחוב החליקין 33

די.ו.ב.ק.

עתה טובה מתאי'ע

להקת בראזיליאנה בפעולה
מקוריות בושית מתוצרת יהודית

האמרגן לפני בואה של הלהקה לישראל, מתברר שיהודי בשם מיאציסטה אשכנזי, יליד פולין, ויהודי שני בשם מאריאן גור-סקי-בראונשטיג, לשעבר מנהל הבנק הפולני הלאומי, הקימו את הלהקה כדי "להחיות את התרבות הלאומית של הכושם" ... מזה ז'היכים מוסיקאלי יעלה בקרוב על בני מת תיאטרון זירה. צוות מרכב מהסופר יורם מטמור, המלחין יוחנן זראי, הפזמונאי דן אלמגור והבמאי מיכאל אלמו הכינו ל- הצגה את המחזה הסאטירי של מאקיאחולי, למפדראגולה, שיקרא בעיבודו העברי: שורש הרע. במחזה תמלא את תפקיד הזמרה ה- ראשי, רבקה ("ריקה") זראי, כוכבת ההצלחה הקופתית הגדולה ביותר של העונה שעברה: חמש-חמש במקביל לשורש הרע, יציג ה- תיאטרון את חמישה חזנטלאטור בהשתתפות של יעקב ("משה חזנטלאטור") בודו, ל- שעבר כוכב זקנת פיקוד צפון ... ילדה בת 11 תשחק בתפקיד הראשי במחזה. סימון מאשר מאת ברתולד (חנפס הסובה חסיצ'ואן) ברכס, שיוצג בקרוב בהביסטה. את המחזה יביים ישראל בקר, ובאחד התפקידים המרכזיים בו ישתתף מאיר מרגלית, שעבר לא מכבר מתיאטרון אהל לחביטה, בה הוא מקבל לראשונה תפקיד במחזה. בתפקיד הנשי הראשי תשחק שושנה דר-אר ... סבסוך חריף סרן בתיאטרון הקאמרי, סביב תפקידה של יוליה ברומיאן ויוליה, לסבסוך גרמה החלטתו של יוסף ("פסו") מילוא, רומיאן ובמאי המחזה, לא למלא אחרי הבטחתו למסור את תפקידה של יוליה לרזינה ארצי ככפילתה הקצועה של אורנה פורת. מלכתחילה הוסכם ששתי השחקניות תשחקנה לסירוגין, אולם אחרי הצגת הבכורה החליט מילוא לחזור בו מ- הבטחתו ולמסור את התפקיד בשלימותו לפורת. שחקני הקאמרי התחלקו השבוע לשני מחנות בסבסוך הנפוש, וחלק מהם מאים בצעדים חריפים ומרחיק-לכת, אם לא ימלא מילוא אחרי ההסכם השלישי-תו ... עזיתו של נבל משמשת כסיפור עלייה של מחזה מקורי חדש מאת מידד שיק, שנתקבל להצגה בתיאטרון אהל. את המחזה יביים גדעון (חמש-חמש) שמר, את הפזמונים והמוסיקה תחבר אשתו של שמר, נעמי. את תוכן המחזה שורמים המתבר והבמאי בסוד מוחלט, אך נושאו כבר ידוע: "איך עלה נבל ישראלי טיפוס לנזולה?" ... עולה חדשה מפולניה תשחק בקרוב בתיאטרון זירה בתפקיד הראשי של המחזה בית הבובה מאת הנריק איבסן. רחל דיין היתה כוכבת התיאטרון הלאומי הפולני, שם שיחקה בתפקידים ראשיים בפנימליון, מקבת והמלט ... בעקבות מליונים של תקליטים, מגיעים השבוע לישראל ארבעה זמרים כושים ממדינת וירג'יניה שבארצות-הברית. ברפרטואר של שירי עם כושיים ספיריטואלס, קליפטון דרום-אפריקאי וג'ון מקוה רביעית גולדן גייס לכבוש את ישי ראל בסערה. אם סערות החורף לא ישאירו את אורחיו ישראל בבתיהם החמימים, יש להם כל הסיכויים שיעליחו במשימתם.

אמנות

תיאטרון

הנוק וגרם

על בימת החזרות של אשת הסנדלר ה- נפלאה, בתיאטרון הקאמרי בתל-אביב, רגשו השבוע הרוחות. שתי ידיעות שהופיעו ב- טורי הרכילות התיאטרוניים של עתוני ה- ערב, הן שגרמו להתרגשות: "סבסוך חריף נפל בין במאי ההצגה דן קידר, לבין חנה מרון אשר עמדה למלא בה את התפקיד ה- ראשי", ידע לספר מחברו האלמוני של אחד הטורים. "ההצגה עומדת בסימן שאלה", ססק השני.

לבמאי הצעיר דן קידר, לשעבר שחקן הקאמרי שחזר לא מכבר ממסע השתלמות מקיף בבריטניה, היו שתי ידיעות מכה קשה. השמועה כי כבר בהצגה הראשונה שהוא מכין בקאמרי, בא בריכ חמור עם כוכבת הלהקה, לא היתה יכולה לשמש לו ככרטיס ביקור בתיאטרונים אחרים, שהיו רוצים לביים הצגה, או אף בקאמרי עצמו.

האמת עצמה היתה רחוקה מאד מדברי הרכילות של שני הטורים גם יחד. חנה מרון, שהופיעה ערב ערב בהצגת נערת החלומות, סרבה מלכתחילה ליטול חלק בה- צגת אשת הסנדלר הנפלאה מאת גרסיה לורקה, שכבר הוצגה בזירה לפני כשנתיים. היא הטילה ספק ביכולתה לשחק את תפקיד הנערה בת ה-18 שבמחזה.

הפעם האסיאתית, שתקפה את חנה לפני כשלושה שבועות, סיימה את הויכוחים סביב התפקיד. לוח-הזמנים של התיאטרון האיץ במשתתפים ובבמאי, ואילו רופאיה של חנה קקרו עליה לנוח מן המחלה הקשה. שום חזרות לא באו בחשבון.

"שום סבסוך לא היה", אמרה חנה מרון לכתב העולם הזה שביקש לברר את האמת. "היתה לי רק שפעת. לא רבתי עם דן. להפך, אנחנו ידידים טובים."

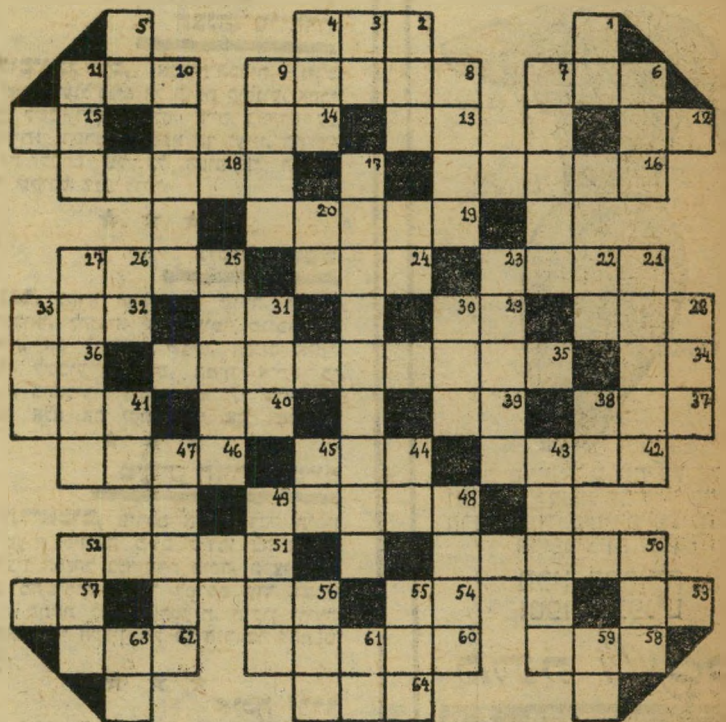
בתיאטרון המשיך הבמאי הצעיר חזקוק בהכנת המחזה להצגת-הבכורה שלו. "לפחות בהצלחתו של המחזה אני בטוח", אמר השבוע דן קידר. אולם את הנוק שגרמו לו טורי הרכילות לא תוכל לתקן אסילו הצי-לחת המחזה.

מאחורי הקלעים

ביזיליאני מפולניה

שני יהודים היו אבותיה החוקיים של להקת בראזיליאנה, הלהקה הכושית הלאומית של בראזיל (ראה תמונה). העומדת להופיע בישראל כימים אלה. מחומר הרקע שחלק

תשבץ העולם הזה 1054

מאוזן: 2. חברת אוטובוסים; 6. סופו להעשות תיש; 8. כלי פלוגתי; 10. מבצע במלחמת העצמאות; 12. מלת ברירה; 13. רעל; 14. אות הידיעה; 15. קרט; 16. סוג קרבנות; 18. בירה אסיאתית; 19. כובע; 21. מבצע תשי"ז; 24. עולה גרמני; 25. תוך; 28. בת זוג החוט; 29. אסא ללא ראש; 31. בן יעקב; 32. לנהר, שתיים כאלה; 34. אויב; 35. אחד הרגלים; 36. נשיא אסיאתי; 37. קנאסיל; 39. עני; 40. חדר; 41. נכון; 42. תנועת עלייה; 44. סמל הנוצרים; 46. איש מפא"י שפרש; 48. לפיד; 50. הטמנה באדמה; 51. שם פרטי, לועזי; 53. גב; 54. מלה שכיחה בעשרת הדיברות; 56. רשע; 57. נכרי; 58. מצוה חקלאית; 60. גוף של וורוד; 62. כן, בערבית; 64. אחד משבעת המינים.

מאונך: 1. אחי ראובן; 2. ארץ צפון; 3. על הבית; 4. הזכיר; 5. אוני; 6. חלוקת קרקעות; 7. פרח; 8. תעודה רשמית; 9. הסברה; 10. געועים עזים; 11. אות עברית; 17. אחד העמקים הצפוניים; 20. משקה אנגלי; 21. שמו, לשעבר, של מפקח המשטרה; 22. תשע-עשרה; 23. ישתחוה; 25. שם תנ"כי; 26. גיל בר-מצוה; 27. ליד הכביש; 28. מאכל פסח; 30. ביתון; 31. הדליה של חביד; 33. מידת נפח; 38. נרו יאיר; 41. לאן; 43. ניחוח; 44. סמל האיטיות; 45. תאר תורכי; 47. עיר גרמנית; 48. מוסד בכינרת; 49. תרועה; 50. חייה; 52. תבשיט; 55. עץ; 56. אצבע; 59. חוטם; 61. מספיק; 63. ענן.

מכתבים ארוכים

כאשר נחקר אלי תבור ב.ש.ב. התעניינו חוקריו, בין השאר, גם ב, אחתה, וביקשו לדעת עלי פרטים. אתם רוצים להתכתב, רבר תי? בבקשה, יש מקום לכולם. אני מתארת לעצמי שנראה להיות כל הזמן איש ש.ב. בלי שאף אחד יבין אותך. בינינו לבין עצמנו: האם אתם הטיפוסים של עצמכם?

★ ★ ★

מכונת ופרדה בועטת

(1054/1) לא יצטרכו לדאוג זמן רב, לא כן, נערות?

אם באמת ישנו נצחון לשבועון מסויים, הרר שהעולם הזה יכול לחגוג אותו במלואו. תארי לך. שלושה רחוקים שונאים מושבעים של העולם הזה, מושבעים בלב ונפש, ואוי לצרה — גם במראה — אשר אם תעוררי אחד מהם משנתו בשעת לילה מאוחרת, יוכל למנות לך בנושמה אחת את כל שמות המוזיקים למיניהם שקמו על גידולי הירק להשמידם, אשר דבר השבוע הוא נר לרגליהם, ממנו יקראו וכן יעשו. אם כי בזמן האחרון גואשו ממנו רבות, והם מוכנים כבר להודות שהוא מחקה, בלי הצלחה, את העולם הזה, אך לא מוכנים להודות שהעולם הזה עדיין מקורי. ושלושת היצורים הללו ביקשו ממני, כאוהד העתון, להושיט להם את הקש האחרון בטרם יסעו בניוון הרחקות.

הרקע למכתב זה הוא כדלקמן: שלושה רחוקים עומדים ליד פנס הרחוב בהצללות, וידיהם בכיסים, מספרים מעשיות ומתחככים על הכל בכל. על שינה, חתיכות, כספים, קולנוע, בילויים, אופנועים, בקיצור, על כל דבר שאין להם. מדידת הרחוב האחרונה הוכיחה להם שאורך הרחוב לא נשתנה לגמרי, ומאחר ועיסוק אחר לא קיים, התייחסו כי ברגעים כאלה מה טוב היה אילו לצדו היתה עומדת בתנוו חגיגה, לסעוד בעת מצוקה. ולכן הם מבקשים למצוא להם שלוש בנות-זוג. בתחילה לעט. ואחר קצת לפלרטט.

ראשון בתור, בחור צעיר, גבה קומה ויפה תואר, פואת לחיים. בעל מכונת אופל ומכאן גם שמו — אופל 1, חובב במיוחד לימונים וספרות. מוכן להתכתב על כל נושא. במיוחד על שיט בריקון במ' כוניות אמפיביות.

השני: קומה בינונית. שיער רגיל, השכלה רגילה, חושב שהוא יפה ומטפח לעצמו הובי. הוא מתעניין אך ורק במלכות יופי

יכונה אופל 1, השני מלך היופי, והשלישי, האוהד לעתיד.

ג.ב. אני כבר רואה לנגד עיני את הסערה שתקום במושב עם פרסום מכתב זה.

★ ★ ★

שיגרתיות מאד

שתי החיילות (1054/2) טוענות בעצמן שהן שיגרתיות מאד, ואני אהיה האחרונה לנסות להפריך את דבריהן. הן מעוניינות — תארו לכם — להתכתב עם שני בחורים. בני 22'25. שהיו גבוהים.

★ ★ ★

רוצה לבלות את הלילה עם גיין מנס? פילדז אין דבר קל מזה. הגברת איננה בררנית, אם ישולם הסכום המתאים. כל

בפירסום ומספרו (1054/3). יש שאלות?

★ ★ ★

משקלים וחוש הומור

הייתי מעוניינת, אומרת (1054/4), "להתכתב עם נער בגיל 18'19, לא ירושלמי, המוכן והמסוגל להתכתב בדרכים אורייניות גאליות ביותר: בלשון שירית, בידעו לנצל היטב את אמצעי החריזה, המשקלים ושאר הצורות הספרותיות של השירה. כמו כן עליו להיות בעל חוש הומור עדין. שיטות אורייגאליות אחרות של התכתבות לא תידחינה.

באשר לי, במידה ויש לכן קשר עם תוכן המכתבים, הנני בת שבע-עשרה, תלמידת שמינית הומאנית ולא משוה מיוחדת.

★ ★ ★

בן טובים לאביו המתכנס: "הו, לך שפון קצת חלב על האולקוס שלך!"

★ ★ ★

ממושקפת, בשבירו

(1054/5) הוא אינטליגנט, לדבריו, למה? הוא משרת ביחידה קרבית, בוגר בית-ספר חקלאי, אוהב חיי חברה, פוליטיקה וכל מיני ויכוחים. הוא מרכיב משקפים. אז שגם את תהיי כזאת. אבל אל תהיי טפשה. העיקר שכחתי: שערי בנפשוך: הוא רוצה להתכתב.

★ ★ ★

אחת רזה, אחת עגלגלה

לא הייתי צריכה לקרוא אפילו שורה אחת ממכתבן של (1054/6) שהתחיל ב"שלושה סימני קריאה, כדי לקבוע מראש שהן צעירות במסיבות ריקניות, שהן שתי בנות חברות נורא טובות בנות 17, רוצות להתכתב עם שני בחורים כבני 23'21, נחמדים, גבוהי קומה ושחורי שיער שיהיו, כמובן, חברים ובעלי מרץ, שידעו לעשות שמח ולהיות רציניים בשעת הצורך, שרצוי שיהיו בעלי כלירכב ובעלי השכלה, ושלא יהיו סלונים שרופים.

שאלת היא בלונדית בהירה והשנייה לא כל כך. שאלת היא רזה והשנייה עגלגלה, ויש להן עיניים כחולות וגובהן למעלה מבינוני, ושהן נורא אוהבות לצחוק ולכן על הבחורים להיות בעלי חוש הומור, ורצוי שיהיו מצפון תל-אביב או מרמת-גן ושישלחו תמונות. ושיכתבו על כל הנושאים שבבעולם.

איה מקצוע?

★ ★ ★

אחת מאימרותי הכלל הניסיוניות החביבות עלי ביותר, היא זו של סאליראן: "זה שלא חי לפני 1789, אינו יודע דבר על מנעמי החיים". עוד אימרה גדולה שתעמוד בפני פגעי הזמן היא זו המיוחסת לזולדמאר (ה'4, מזל דנמאדא): "גם מחר הוא יום". ישנה רכילות, לפיה שמעזאת מחלדמאר ה'3. לדעתה, האימרה טובה הרבה יותר מאשר: "העולם הוא קטן, אחרי הכל".

מה שעליך לעשות הוא לבקש את דודך באמריקה, או קרובך השליח שם, להוציא עליך כששה זולאר, לקנות בקבוק מיס חמים בדמותה ובצלמה של גיין בביקינג, בגודל של כחצי מטר.

★ ★ ★

פרגוניה ופרסום

הוא בן 28, בעל השכלה פרגונית, מתעסק

נערת השבוע

זוכרים את שיבולת דה'הן? פעם היתה חברה בקיבוץ הראל, אישם באגף השמאלי של השמאל במפ"ם. אז לבשה חולצות רקומות וסארא פאנים, או לכל היותר חצאיות משי שחורות ומכנזות, והיתה מועמדת לתואר צברית '66. כשהתגייסה ל' צבא, היתה חברה להקת פיקוד ה' מרכז. ומאז מנקרת לה ציפור קטנה בראש. היא החליטה להיות לשחקנית, ויהי מה (כמעט).

בינתיים עבר הזמן, משק הראל התפרק, ושיבולת חזרה לעירה, ה' מבורכת בנטורי-קרתא ובמשקפי אר"ם. שיבולת הסתובבה קצת בחב' רת אותה שיכבה חמוזה של נערות ישראליות הסבורות כי חובתן ה' פטריוטית היא להנעים את החיים הקשים לאנשי האר"ם. אך הדבר נמאס עליה. היא ניסתה לחזור ל' אחד התיאטרונים המקצועיים, אך לא היתה מוכנה למלא את כל מה ש' נדרש משחקנית מתחילה.

אולם שיבולת לא התיאשה. היא מתכננת עתה מסע-לימודים בצרפת, התיאטרון בשטרסבורג. יש לה קול ועיניים צוחקים, והרבה בסחון עצמי. מי יודע, אולי יש לה גם כשרון? הן חיים אנו בתקופה של נסים, הלא כן?

צניעות למסור פרטים אודות עצמו. אוכל רק לומר שהוא בחור בעל קומה בינונית, משכיל למדי, מחבב מאד את שכנותיו. גם הוא בעל משק מסודר, מוכן להתכתב על כל נושא שבבעולם, מלבד העולם הזה אותו הוא שונא תכלית שואה. הוא אפילו לא מאמין ששכנת זה יתפרסם אי פעם. ואם כן, הרי הוא לגמרי אבוד.

על מנת להקל על הזהוי: הראשון

מדריך למתבונן בנערות (4)

כאשר התמחה המתלמד בתרגילים היסודיים הקודמים, הוא מוכן ליציאתו הראשונה לשדה. עליו לעשות זאת בחברת מתבונן-בנערות מומחה, לא לבד. החבר המנוסה שבבצאת יוכל לחקן כל שיגאה בטניקה של המתחיל. בתחילה, כאשר חושב המתחיל שנערה מסוימת ראויה שיתבוננו בה, עליו לומר בקול רם. המתבונן המתקדם יוכל אז לשפוט אם רמתו של המתחיל איננה נמוכה מדי.

הבריכה היא מקום טוב במיוחד

כאשר התמחה המתלמד בתרגילים היסודיים הקודמים, הוא מוכן ליציאתו הראשונה לשדה. עליו לעשות זאת בחברת מתבונן-בנערות מומחה, לא לבד. החבר המנוסה שבבצאת יוכל לחקן כל שיגאה בטניקה של המתחיל. בתחילה, כאשר חושב המתחיל שנערה מסוימת ראויה שיתבוננו בה, עליו לומר בקול רם. המתבונן המתקדם יוכל אז לשפוט אם רמתו של המתחיל איננה נמוכה מדי.

יפה במיוחד, יש מן ההנאה בחלוקת החזיה. הם פשוט מוכרחים להתחלק ברגשותיהם. ללא חבר, שמבט מכין יהיה מספיק לגביה, ימצא את עצמו המתבונן הנלהב פונה אל אדם זר ואומר: "האם ראית?" מובן שיש להימנע מהפגנת רגשות בלתי-עצורה זו.

יוצאים מן הכלל. כפי שצינו קודם, מגיב המתבונן האמיתי בתוכו. אפילו מבט מבין, או דחיפה במרפק החבר-לצאת, נחשבים להמונים, אלא אם כן עוברת נערה באמת יחידה במינה. הסימן מותר מאוד, כאשר נראית נערה יפה בזמן ובמקום בלתי-רגילים. למשל: אם שני מתבונני-נערות, שבאותו רגע אינם עסוקים בפעילות זו, פוגשים בנערת סדרד באטובוס, ואחד מהם מתבונן באותו רגע בנעליו וזההרהר שעליו לצחצחם, מותר למתבונן השני לאותת לו. מובן שלנערה אסור להבחין באות. מותר לו אפילו לנענע קלות בראשו לעברה. למעשה, אותו מתבונן שאינו מאותת לחברו במקרה כזה, דומה לגבר שמצא בחליפתו עשירים עשירים לירות ואינו מספר לאשתו.

אין זו בטלנות. כלל חשוב למתבונן-בנערות הוא לרצות את עצמו את השעה 4 אחר-הצהרים, כאשר עוברות רוב הנערות את המשרדים, הוא: היה בתנועה. למעשה, זהו רעיון טוב לא רק לזוג, כי אם להיוראת כאילו אתה הולך למקום כלשהו. נערות יפות למרות שהן אוהבות שיתבוננו בהן, חושדות באופן אינסטינקטיבי במטילים סתם. הגבר ההולך בצורה נמרצת, הנראה כאילו הוא מתכוון להגיע למקום כלשהו, הוא מתבונן בנערות טוב יותר. ראשית, הוא רואה בסיכום יותר נערות, ושנית הוא נהנה יותר מתבוננו בדרך זו. הוא לעולם אינו מתפתה להשחית זאת לבטלותו. הוא אינו משפיל ספורט אציל זה.

בבריכה. התבוננות בנערות הוא ספורט של כל השנה, אולם הוא מתקבל יותר על הדעת בקיץ. מעילי-חורף עבים וצמאונים מוגבהים אינם ידידי הטובים ביותר של המתבונן בנערות.

דבר זה מביא אותנו לנושא התבוננות בנערות בשפת-הים או בבריכה. מובן שכאן ישנה מערכת חוקים אחרת. למשל, אין צורך לנוע. למעשה, אין זה מחוכם לנוע כלל. אלא אם כן ממש נהנה המתבונן משחייה. במקרים כאלה, עליו לשחות. אנו מעוניינים בראש ובראשונה במתבונן ההולך לשפת-הים אך ורק כדי להתבונן. על זה להישאר במקום אחד.

כעת, נמליץ ראשית כל על כלל חשוב: משקפיי-שמש אינם הכרחיים, אולם הם חשובים ביותר למתבונן בשפת-הים. הם מאפשרים לו חופש רב בתנועה ובעת ובעונה אחת מכתירים את עיניו. אפשר, בעזרת משקפיי-שמש טובים באמת, להתבונן בנערות מטח קצר ביותר.

מתבונן בצפורים הרוצה להתבונן במשפחת צפורים מטח קצר, בונה לעצמו מקום מחבוא. שיטות אלה אינן מומלצות למתבוננים בנערות. כבידו ומשמעתו האישית של הגבר הם מחבואו. לזאת רוצים היינו להציע. רצוי כי יתלבש בשמרטות, פחות או יותר. גבר המושך שימת לב אל עצמו אינו בעל נשמה מתאימה להתבוננות בנערות.

מוזמנים משתתפים. אחד הקוראים המשתתפים בעמוד זה יזכה מדי שבוע בפרס של 10 לירות. הזוכים השבוע הם נחברי החמשיניים המוצלחים ביותר בתחרות החמשיניים: יעקב כהן מת"אביב ומונייה שביס מגבעתיים.

עסק וקי

לפני כמה שבועות נכנסתי למסעדה ידועה, שהשלט שהתנוסס עליה הכריז כי זוהי מסעדה היגיינית. התיישבתי ליד שולחן והתכוונתי להזמין ארוחת צהרים. אבל הליכודן שעל המפה היה כל כך גורא, שלא יכולתי לחשוב על אוכל. קראתי למלצר ושאלתי אותו: "אמור לי, אדוני, כל כמה זמן אתם מחליפים את המפה?" "באמת, גברת", הוא ענה, "אינני יודע. אני עובד כאן רק שלושה שבועות."

עליזה גינר, טבריה

מוסקבה הודיעה כי הרקיסה של ספוטניק 1 נפלה מעל לאלסקה...
...אכן, מלחמה קרה.

סיכום חטוף של דעת-הקהל באמריקה, אחרי שנכשל שילוח הירח המלאכותי...

...מוטב ירח אחד בשמיים מאשר 48 כוכבים בדגל.

שם מתאים לאגודת העתונאים, אחרי התנהגותו המחפירה של מזכירה משה רון בפרשת חטיפתו של אלי תבור...

...צ'יזבאט - רון.

לאחר שפרץ סיכסוך בין הדתיים לבין מס'ם על מינוי הצייר הישראלי החדש בברן, מינתה שרת החוץ לחפזי זה את איש מפא"י יוסף לינסון...

...הרי זה הטון המקובל בתזמורת המדינית שלנו.

החיים בקריית חיים

אתם זוכרים את הסיפור שהופיע בעתונים על שני תלמידי גימ' נסיה שניסו לאנוס תלמידה בקריית חיים? הוא עשה רושם נט על הקוראים השולחים את תרומותיהם למדור, ומתוך חומר זה בחרתי כמה קטעים. אברהם עמליני, מרחוב הרצל 83, חיפה, חיבר את התגובות שכמעט פורסמו מעל דפי כל עתוני המדינה על מאורע זה:

המודיע

בת ישראל כשרה נטמאה עלידי ערלים

ידיעות אחרונות

א ו נ ס !!!

מעריב

רוב מהומה על לא מאומה

לאשה

"כמעט נאנסתי" - סיפורה המועזע של הנערה

חיי שעה

מכתב לאריאלה: "הגני בת 15 וחצי; כיצד

דבר

שקר נתעב של רודפי סנסציות

על המשמר

פרובוקציה שפלה של הבורגנות המתנחנת

הבקר

פשע מחריד ב"חיפה האדומה"

קול העם

התנחנותה המוסרית-סוציאלית של מפא"י

חרות

הנוער שואף להעזי

טעות לעולם צודקת

חי על רחמיה של פרושה. (ידיעות אחרונות)
ברוך וגיל, ירושלים
פשע מפורש

התחייבויותיהם של הפרוגרסיבים ל- שמור על עצמאותה של הקריירה. (מודעה של המפלגה הפרוגרסיבית, בהארץ)
אורי בן-נחם, יפו
לפי רוח הזמן.

המפסון יבוא לישראל שיב, ליום העצמית. (עולם הקולנוע)
דוד שולמן, תל-אביב
יופיע במחזון העצמאות היבשה.

צה על תנאי נגד שד האיצר. (שערים)
יצחק אורד, קרית ביאליק
לכל השדים והפרוסות.

צברינו חמודים ועוקצנים

ר טליות בגן פצו כל הבוקר. אבי (עמד וחיקה אותן).
גלעד: "גורית, אני מרביץ לאביו!"
"מדוע?"
"הוא כל הזמן חוזר אחרי המלים של הכבשים."

גן שלנו נשאלו הילדים לשמותיהם של בעלי חיים. הגה אחת מתשובותיהם:

הבת של הפרה היא עגלה

הבן של הפרה הוא עגלון.

כשעבדו הילדים בגינה, נשאלו מה הם עושים. "אנחנו משתילים ומוזריעים", השיבו. מפי מאיה ואראלה, תל-אביב

תחרות על חרוז אחד

פרס שני, אף הוא באותו סכום, אני נותנת למונייה שביס מגבעתי נשר, שהשלים את החמשיך כך: "מי פגש שם, אם לא את גלגמש!"

שורות טובות אחרות: "וניפץ על פניו את הנמש" (צבי ריבלין, תל-אביב); "שם בנר מחפש את השמש" (יצהר פ. תל-אביב); "ומאז משתייך הוא לאמש" (אליעזר דומקה, חיפה).

לבושתי אני צריכה להודות כי בפעם הראשונה הנאת לא בחרתי בחמשיך מתאים ביותר, כי באמת היה קשה למצוא חרוז לשמש-אמש. אני מקווה כי החמשיך הבא יתאים לכם יותר. שלחו לי את השורה החמישית. שני הטובים ביותר יזכו שוב ב-5 ל"י לנפש.

מעשה בנהג משאית

שעצר בשביל כל חצאית.

יום אחד - הוי מזל!

במלמורת נפל

לכמה מן המשתתפים בתחרות היו מושגים מוזרים במקצת על מה מתחרו עם מה. כך סבור יעקוב למדן כי "אמש" מתחרו עם "רפשי", בעוד דן מרגלית טוען ש"אמש" מתחרו עם "חרש", ואליעזר גוה מחרו באומץ-לב הראוי לציון "אמש" עם "חרס". אשר גורן שכח כי השורה החמישית צריכה להתחרו עם הראשונה והשניה (לא עם השלישית והרביעית), ואילו דוד עמוסי ממשק בארז חטא כלפי אורך השורה, כמוהו נהג גד קוכמן מרחובות, שיצר את השורה הבאה: "ובמקום לבקש את האמש הוא חיפש איך לצאת מהחרו."

בפרס הראשון של 5 ל"י זוכה הקורא יעקוב כהן מתל-אביב (לא ראש השא, אני מקוה) שכתב:

מעשה באדם מבית-שמש,

ארכיאוולוג שחיפש את האמש.

הוא העמיק בה לחפור

עד נפל אל הבור

והפך למוצג בבית-שמש.

סקר אסתא!

מה שבטוח באמת בטוח

בפני בית-המשפט העליון בהונדורס נפתח אתמול המשפט הגדול נגד יקובי חואניטו, הנאשם בהנהלת כחירת שהתכונה לחתוך את נשיא המדינה חתיכות חתיכות, ולהטיל את האשמה על שרות-הבטחון. ראשון העדים היה אדם שהציג את עצמו כראש שרות-הבטחון, וששמו נאסר לפרסום. העד הציג תעודה שהעידה על שמו ותפקידו, אולם לא הראה אותה לשופטים, מטעמי הבטחון. אחרי שמסר כמה פרטים על מוניהאחיו, ביקש העד להרחיק את הנאשם והקהל מאולם המשפט, מטעמי בטחון המדינה. השופטים נענו לבקשה, והעד המשיך בעדותו, מסר תיאור מאלף על המבנה הגיאוגרפי של הונדורס. לאחר מכן ביקש להרחיק מן האולם את התובע והסניגור, מטעמי בטחון. בית-המשפט נענה לבקשה. להלן מסר העד פרטים חשובים על אופיו של הנאשם ופעולותיו בעבר, אולם כשהגיע לפרשת פעולת שרות-הבטחון נגד הנאשם, הודיע שאינו יכול להמשיך אלא אם כן יורחקו השופטים מן האולם. אחרי התעצות קצרה, החליטו השופטים ברוב דעות להיענות לבקשה זו. העד נשאר לבדו באולם במשך ארבע שעות ו-22 דקות, בהן מסר את עדותו שלא בנוכחות איש. חלקים מסוימים של העדות נאמרו על-ידו רק במחשבה, כפאת החשש מפני מכשיר-האזנה סמויים. כשחזרו השופטים לאולם, שאלו את העד אם כללה עדותו פרטים המצדיקים את הרשעת הנאשם בדיו. כשאישר זאת העד, ויתרו השופטים על המשך המשפט. הנאשם נידון למחת, לאבדן זכויותיו האזרחיות למשך חמש שנים, וכן לתשלום קנס סמלי. צלם שניסה לצלם את העד בצאתו מבית-המשפט, נורה ונהרג, מטעמי בטחון.

— אז אמרתי לשמוזיק, קודם כל נקנה את הדירה, ואחר כך כבר נסתדר... —